

SEMPER FIDELIS

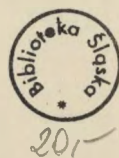

SEMPER FIDELI

OBRONA LWOWA
W OBRAZACH WSPÓŁCZESNYCH

L W O W
NAKŁADEM TOWARZYSTWA STRAŻ MOCIE
POLSKICH BOHATERÓW
1930.

11293
IV

X-40700
11293 <u>IV</u>

SPIS RZECZY

Od redakcji	III.
Przedmowa prof. dra Stanisława Lempickiego	
Odezwa Kornela Makuszyńskiego	210 a
Program	237
Indeks	239

CZĘŚĆ ILUSTRACYJNA

Wstęp (Podobizny głównych wodzów i działaczy w czasie obrony Lwowa)	Tab. I
Odcinek I	14
„ II	16
„ III	32
„ IV	43
„ V	46
„ VI	53
Wilki	55
Artylerja	57
Samochody	67
Pociąg pancerny	69
Lotnictwo	73
Szpital	85
Redakcja	96
Wojsko	98
Poznań	134
Kuchnie (Akcja Hoovera)	138
Zniszczenia wojenne	150
Misje	165
Sztaby	172
Miejska Straż Obywatelska	182
Ochotnicza Legja Kobiet	198
Virtuti Militari	210
Cmentarz	211

TABLE DE MATIÈRES

Note de l'éditeur	Page III
Avant-propos de prof. Stanislas Lempicki	
Appel de Cornélius Makuszyński	210 a
Programme	237
Index	239

PARTIE ILLUSTRÉE

Introduction (Photographies des chefs et d'autres hommes d'action prenant part à la défense de Lwów)	Tab. I
Secteur I.	14
„ II.	16
„ III.	32
„ IV.	43
„ V.	46
„ VI.	53
Les Loups	55
Artillerie	57
Autos	67
Train blindé	69
L'aviation	73
Hopitaux	85
Redaction	96
L'Armée	98
Ville de Posnan	134
Cusines (L'action du Prés. Hoover)	138
Domages de guerre	150
Missions	165
Etat-Major	172
Garde des Citoyens	182
Légion des Femmes Volontaires	198
Virtuti Militari	210
Cimetière	211

CONTENTS

Note of Editor	Page III
Preface of prof. S. Lempicki	
Appeal of Mr. Cornelius Makuszyński	102 a
Program	237
Index	239

ILLUSTRATED PART

Introduction (Photographs of commanders and leaders taking part in the defence of Lwów)	Pict. I
Ist Sector	14
2nd „	16
3rd „	32
4th „	43
5th „	46
6th „	53
Wolves	55
Artillery	57
Autos	67
Armoured Train	69
Aviation	73
Hospitals	85
Newspaper-Office	96
Army	98
City of Poznań	134
Kitchens (Action of Pres. Hoover)	138
War devastations	150
Missions	165
The staff officers	172
Citizens' Guard	182
Women Volunteers' Legion	198
Virtuti Militari	210
Cemetery	211

WSZELKIE PRAWA PRZEKŁADU, PRZEDRUKU TEKSTU
I ZDJĘĆ FOTOGRAFICZNYCH SĄ ZASTRZEŻONE.

TOUS LES DROITS DE TRADUCTION ET D'IMPRES-
SION DU TEXTE, AINSI QUE LA REPRÉSENTATION
DES PHOTOGRAPHIES, SONT RÉSERVÉS.

ALL RIGHTS OF TRANSLATION OR REPRINTING OF
THE TEXT AND PHOTOGRAPHS ARE RESERVED.

DRUK I ROTOGRAWJURA DRUKARNI NARODOWEJ W KRAKOWIE

OD REDAKCJI

SPEŁNIAJĄC życzenie Towarzystwa Straży Mogił Polskich Bohaterów, zebrałam z niemałym trudem znaczną ilość (około 700) fotografii osób i przedmiotów, odnoszących się do znanej w całym świecie obrony Lwowa. Pracę tę przedkładam łaskawej ocenie Szanownej Publiczności.

Zdaje sobie sprawę z tego, że zawiera ona pewne braki, spowodowane zarówno upływem przeszło jedenastu lat od chwili obrony Lwowa, jak niemniej niedoskonałością ludzkich dzieł wogóle. Sądzę jednak, że mimo to album ten będzie nietylko trwałym dokumentem historycznym, lecz także miłą pamiątką zarówno dla tych, którzy przetrwali ten ciężki, pełen grozy okres walki, jak też dla tych, którzy stracili w niej osoby ukochane.

Miło mi przytem wyrazić serdeczne podziękowanie wszystkim, którzy umożliwili nam wydanie niniejszego albumu przez pożyczenie fotografii, jako też tym, którzy chętnie i gorliwie pomagali nam w pracy, a mianowicie: prof. Bolesławowi Czurukowi, prof. drowi Stanisławowi Łempickiemu i inż. Ludomiłowi Gyurkovich'owi.

Nadmieniam wreszcie, że czysty dochód z tego wydawnictwa jest przeznaczony na rzecz Towarzystwa Straży Mogił Polskich Bohaterów, na pokrycie kosztów wzniesienia Pomnika Chwały na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Wanda Mazanowska
wiceprzewodnicząca
Twa Straży Mogił Polskich Bohaterów.

NOTE DE L'ÉDITEUR

ME RENDANT au désir exprimé par la „Société de la Protection des Tombes des Héros Polonais“ j'ai rassemblé, non sans certaines difficultés, un certain nombre de photographies des personnes et des objets concernant la glorieuse Défense de Lwów, connue dans le monde entier. Je présente ce travail à l'opinion publique.

Je me rends compte qu'il y a des lacunes, causées par la longueur du temps, 11 ans écoulés, depuis la défense de Lwów et due à l'imperfection générale des oeuvres humaines. Mais j'espère que malgré tous ces défauts, cet album sera non seulement un document historique durable, mais en même temps un souvenir vivace pour tous ceux qui ont passé par cette dure épreuve de la lutte et pour tous ceux qui ont perdu des êtres chers.

Je tiens à remercier tous ceux qui ont bien voulu collaborer à cette oeuvre en me confiant des photographies et les personnes qui m'ont aidé cordialement dans mon travail, particulièrement je remercie chaleureusement et de tout coeur le prof. Boleslas Czuruk, prof. dr. Stanislas Łempicki et l'ing. Ludomil Gyurkovich.

Je crois devoir ajouter que le bénéfice réalisé par la vente de cette Edition est destiné uniquement à la Société pour la Protection des Tombes des Héros Polonais et notamment pour assumer les frais de l'erection d'un Monument à la Gloire dans le Cimetière des Défenseurs de Lwów.

Wanda Mazanowska
Vice-Présidente de la Société pour la Protection
des Tombes des Héros Polonais.

NOTE OF EDITOR

COMPLYING with the wish of the Society for the Protection of Graves of Polish Heroes I have been able to collect, after much effort and trouble, a considerable number of photographs of different persons and things relative to the Defence of Lwów, so well known all over the World. I now leave this work, accomplished by me, to the public, for their kind appreciation.

I am aware of the fact that this work has some deficiencies, caused both by the lapse of time of over eleven years from the time of the Defence of Lwów and by the imperfection of human works generally. I believe, however, that in spite of this, this album will not be only a permanent historical document, but also an agreeable keepsake for everybody who went through that hard and terrible time of the Defence of Lwów and who lost in the Defence of Lwów those dear to him.

I wish to express my heartiest thanks to all those who enabled us to issue this publication by lending to us the photographs, and to those who willingly and eagerly helped us with their collaboration, viz. to Prof. Bolesław Czuruk, Prof. Dr. Stanisław Łempicki and engineer Ludomil Gyurkovich.

Let me add also that the net profit of this publication will be placed at the disposal of the Society for the Protection of Graves of Polish Heroes to cover the cost of the erection of the Monument of Glory to the Defenders on the Lwów Cemetery.

Wanda Mazanowska
Vice-President of the
Graves of Polish Heroes Protection Society

DO CZYTELNIKA

JEDENAŚCIE długich lat, jedenaście jesieni minęło od owego wielkiego Listopada 1918-go roku, w którym Lwów zerwał się do walki o swoją polskość i bronił jej... do ostatniego tchu.

W umysłach i sercach wszystkich mieszkańców tego miasta i tej ziemi, w sercach całej Polski, żyją po dzień dzisiejszy niezatarte obrazy tamtych dni, pełnych krwi i zawziętości obrończej, świętego ognia i ofiary, rozpacz i chwały.

Ale czas mija, a z nim wątleje, chwieje się, jak płomyk na wietrze i przygasa pamięć ludzka.

Pora więc po temu, aby upamiętniać, wznosić pomniki, które mają przyjąć z pomocą naszemu wspomnieniu i przekazywać przyszłym pokoleniom wielkość ludzi i spraw minionych, w całej ich nieskalanej świeżości i mocy działania.

Bo z rzeczy górnych, wzniosłych a niedalekich, ze spraw, które się działy w momencie Zmartwychwstania Ojczyzny naszej, z czynów, na które składały się najdroższe ofiary ludzkich żywotów i najkosztowniejшие perły ludzkich łez, zbieranych tam wysoko przez Boga, — nie wolno nam, którzyśmy przetrwali, uronić niczego. Naszym najświętszym obowiązkiem — zatrzymać jeszcze na chwilę uciekające skrzydło Przeszłości, zebrać z tej Przeszłości wszystko, co najcenniejsze, zgromadzić te ziarna w jednej, wielkiej siewni i wyjść z niemi na siew... Niechaj padają te obrazy i wspomnienia, te wzruszenia i przeżycia najgłębsze — w urodzajną glebę polskich serc, w bródzdy polskiej myśli i polskich uczuć, niech pęcznią tam, kielkują i rosną, żywione wilgocią dobrych łez i objęciem ukochania serdecznego, aż wykwitnie z nich błękitny kwiat Niezapomnienia... Niech staną się w duszy przyszłego Polaka, z tego miasta i z wsi i z miast wszystkiej Polski, elementem twórczym, kształtującym jego patriotyzm żywy, czynny, pozytywny, niezapierający się ofiary i poświęcenia...

„Album Obrony Lwowa“ wydany staraniem „Towarzystwa Straży Mogił Polskich Bohaterów“, — to nie cmentarz jeno i mauzoleum pozgonne. W Księdze tej szmerze nie tylko straceńcza Kośba Śmierci, ale biją w niej żywe, potężne dzwony Czynu, jednego z najpiękniejszych i największych w naszej historii ostatniej doby. Obok drogich zmarłych, obok bohaterów lwowskiego Listopada, co legli, jak żołnierze Leonidasa z słowem

AUX LECTEURS

ONZE ans, onze automnes, très longs, se sont passés depuis ce novembre de 1918 quand notre Lwów s'est précipité dans la bataille pour défendre son âme polonaise et lutter pour elle jusqu' à dernière haleine.

Dans l'esprit de tous les habitants de notre ville et de notre terre natale, dans les coeurs de tous les Polonais vit jusqu'ici l'image vivante de ces jours terribles et héroïques, teints du sang du sacrifice, déchirés par les cris du désespoir et de la gloire.

Mais le temps passe et affaiblit la mémoire de l'homme qui vacille comme une flamme au vent.

Suspendons son vol: revivons nos souvenirs par les monuments, transmettons aux générations à venir la grandeur des choses et des hommes dans toute leur beauté.

Rien ne doit périr de ces actes sacrés, à peine disparus, créés au moment sublime de notre Résurrection nationale, car ils ont surgi au prix de grands sacrifices, grâce aux larmes les plus chaudes recueillies aux cieux par Dieu; nous autres, survivants, nous devons veiller à ce qu'ils continuent à vivre. Notre devoir le plus sacré c'est de retenir l'aile du Passé qui s'envole, de ramasser les grains les plus précieux laissés par cette moisson et de les porter aux semailles. Que ces souvenirs et ces images, ces sentiments et ces émotions imprègnent les âmes et les coeurs polonais et qu'ils y poussent vivifiés par les larmes jusqu'à ce que refleurisse la fleur du vivant Souvenir. Que dans les âmes de tous les futurs citoyens de notre cité, des villes et des villages polonais s'éveillent ces images pour devenir l'élément créateur du patriotisme et du sacrifice.

L'Album de la Défense de Lwów édité par la „Société pour la „Protection des Tombes des Héros Polonais“ n'est pas seulement un cimetière ou un mausolée. Dans ce livre, où on entend le murmure de la Mort — sonnent les cloches de l'Action — rappelant un des plus beaux monuments de notre récente histoire. A côté de nos chers morts, à côté de nos héros du 1-er Novembre qui sont tombés au champ de bataille comme les soldats de Léonidas avec la parole „Patrie!“ sur leurs lèvres livides, nous voyons dans les pages de ce livre les yeux des hommes encore en vie, les plus grands et les plus petits, et tous ceux qui par leurs vertus militaires ont ressuscité la Pologne.

Et pourtant: même ces cimetières qu'on voit ici, ces visages chéris et livides parlent par la voix vivante et appellent à l'action. Les croix et les cercueils — comme dit le poète — peuvent devenir les berceaux de la vie nouvelle.

TO THE READER

ELEVEN long years, eleven Autumns have passed since that great November of 1918 in which Lwów rose to struggle for the maintenance of her right as a Polish city and defended them to the last gasp.

In the minds and hearts of every inhabitant of this city and of this province, in the hearts of all Poland, indelible reminiscences of those days, so full of blood and stubborn defence, of sacred fire and sacrifice, of despair and glory, live until this day.

But time passes, and with it the memory of man, like a tiny flame in the wind flickers, grows faint, and expires.

It is time, therefore, to erect visible memorials which shall keep us from forgetting, and remind our future generations of the greatness of the men and their deeds, in all their untainted freshness and force of action.

For we must not lose anything of these things, so high, sublime and yet so near; of these events which happened at the time of the Resurrection of our native land; of deeds which included the dearest sacrifices of human lives and the most precious pearls of human tears, gathered up there by God, — we who have survived must not lose anything of all this. It is our sacred duty to detain, if even for a moment only, the fleeing wing of the Past, to take up all that is precious in that Past, to gather these grains in one large sowing sheet... and to go out to sow... May these reminiscences and pictures, these emotions and hardships, fed with the moisture of fervent tears and heart-felt love, fall into the fertile soil of Polish hearts, of Polish thought and feeling; may they germinate there, until the blue flower of Everlasting memory blooms from them... May they become in the heart of the future Pole of this City, in Polish hearts, in every village and city of the land, the creative element moulding their patriotism, fervid, active, ready for sacrifice...

„The „Lwów Defence Album“, published at the expense of the „Society for Protection of the Graves of Polish Heroes“ is not merely a cemetery and a cenotaph; it is not only the ominous scythe of Death that speaks to us in this book, but the living, powerful bells of the Deed — one of the greatest and most beautiful in our recent history which are pealing in it. Besides the Dead, so dear to us, besides the heroes of the Lwów November, who fell like Leonidas' soldiers, the word „Fatherland“ on their dying lips, from these pages men still living are looking at us, all of whom, from the greatest to the least „restituerunt Poloniam virtute militari“.

But even from these cemeteries which are here, from these dearest, departed faces, life is rising, and with it

„Ojczyzna“ na gasnących ustach, patrzą ku nam z tych kart Ludzie Żywi, najwięksi, wybitni i mali, ale sami tacy, którzy swoją wirtute militari — Poloniam restituerunt.

A nawet z tych cmentarzy, co tutaj są, z tych twarzy najdroższych a przygasłych, wstaje życie i hasła i wołanie do czynu. Kolebkami nowego życia mają stać się te krzyże i trumny, jak powiedział Poeta.

I tego właśnie wołania trzeba nam w tej Księdze przedewszystkiem nasłuchiwać i czytać z tych twarzy, z tych obrazów, wiarę w Polskę wstającą i idącą ku nowej Przyszłości.

Na małym odcinku odbywa się dramat tej książki, a jednak jest w nim Polska cała, jak w kropli rosy jest całe słońce.

Wychodzą ku nam mężowie najbliżsi, najdrożsi... Jest Wódz Naczelny, mocny i nieustępliwy, Kowal wolności polskiej, który ramieniem swoim objął walczący Lwów i posłał mu posiłki... Jest ów Prezydent Ministrów polskich, znany na obu półkulach, co powiedział w Sejmie: „Niema Polski bez Lwowa!“... I są generałowie, dowódcy, obrońcy i ratownicy tej ziemi, zmarli już i żyjący: Rozwadowski, Iwaszkiewicz, Sikorski, Jędrzejewski, Konarzewski... I komendant „Obrony Lwowa“ — znany tu każdemu dziecku lwowskiemu: Czesław Maczyński... I oficerowie, podoficerowie, mnoga rzesza żołnierzy...

Wojsko to zrazu osobliwe: pospolite ruszenie Lwowa i Ziemi Czerwieńskiej, starzy i młodzi, starcy i dzieci, studenci i rzemieślnicy, kobiety i dziewczątka, wszystkie dzielnice miasta, wszystkie ulice, przedmieścia, wsie okoliczne. Karabin w dłoń, krzyż ojcowski, matczyzny czy żoniny na drogę, i entuzjastyczny, płomienny poryw: „Bronić drogiego miasta!“

Czuwała nad nimi cicha modlitwa i czekanie niecierpliwe tych, którzy zostali w domach, po tamtej stronie bojowego kordonu. Radziły o nich i drżały myślą nad ich płonącym bagnetem — głowy „cywilnych“ przewodników i stróżów tego grodu, z nieodżałowanym Aleksandrem Skarbkiem i wielu żyjącymi u steru; nazwiska ich zachował Lwów we wiernej pamięci...

Odcinki Obrony Lwowa — krwawe, gorące od palby karabinowej i stukotu serc, wstęgi bitewne. Szlaki zmagania, klęsk i ostatecznego zwycięstwa. Odcinek I-szy, II-gi, III-ci, IV-ty, V-ty. — Każdy ma swoją historję, wyraz odrębny i swoje duchy, przechadzające się tam dotychczas w ciemne, listopadowe noce.

Dworzec Kolejowy, broniony, zdobywany i tracony

Prêtons notre oreille aux voix cachées dans ce Livre, lisons dans ces visages l'histoire de la Pologne qui s'éveille et marche vers l'Avenir.

La grande tragédie de ce Livre se joue sur un petit secteur, mais là est toute la Pologne comme le soleil entier se reflète dans la goutte de rosée.

Les hommes les plus proches et les plus chers surgissent devant nous... Voilà le Chef suprême, fort et inébranlable, le Forgeron de la Liberté polonaise qui a protégé par son bras Lwów en lutte en lui envoyant des secours. Voilà le Président des Ministres connu dans les deux parties de notre globe qui a déclaré à la Diète: „Il n'y a pas de Pologne sans Lwów...“ Et nous voyons des généraux, des commandants, des défenseurs et des sauveurs de notre Terre, morts et vivants: Rozwadowski, Iwaszkiewicz, Sikorski, Jędrzejewski, Konarzewski... Et le commandant de la „Défense de Lwów“ connu de chaque enfant de Lwów: Czesław Maczyński. Et puis les officiers, les sous-officiers, des files de simples soldats...

C'est une armée étrange: la levée en masse de Lwów et de la Terre de Czerwień, les anciens et les jeunes, les vieillards et les enfants, les étudiants et les artisans, les femmes et les jeunes filles, tous les quartiers, toutes les rues, les faubourgs et la banlieue. L'arme au poing la croix donnée par la mère ou par la compagne pour la route et l'explosion d'enthousiasme: „Défendre notre chère ville!“

C'est la tranquille prière et la patience qui les attendait aux foyers restés de l'autre côté. Quand ils sont partis baïonnette au canon, ceux qui n'ont pu quitter la ville ont pensé à eux et parmi eux le regretté Alexandre Skarbek et bien d'autres encore vivants.

Voici des secteurs de la „Défense de Lwów“; des scènes de bataille encore brûlants du feu des armes et des coeurs qui luttent; les voies du combat, des revers et de la victoire finale. Regardez: les Ier, IIème et IIIème secteurs chacun a sa propre histoire, son aspect individuel et ses fantômes qui se promènent dans les nuits sombres de Novembre.

Voici la gare, défendue, plusieurs fois perdue et reconquise, après d'héroïques attaques. Le Groupe „gén. Bem“ et la Montagne du Gibet semblable à la fameuse redoute d'Ordon,* où on luttait plein de rage, sans répit, avec le signe de la Mort sur la manche, comme il sied aux frères du sacrifice. Les zouaves de la Mort de Lwów... Les soldats conduits par le brave Abraham et feu le lieutenant Mazanowski en tête, au moment, où ils enlèvent les écussons étrangers des murs de notre ville et hissent les premiers sur son Capitole le drapeau de la

* Ordon — Héros de l'Insurrection Polonaise de 1831 contre la Russie.

voices that call us to action. These crosses and coffins shall become cradles of a new life, as the Poet said.

These are the words and watchwords that, above all, appeal to us from this Book, from these faces and pictures, and inspire us with faith and confidence in Poland's future.

The scene of the drama recorded in this book is but small, yet all Poland is contained therein, just as a whole sun is contained in a drop of dew.

The dearest and greatest Men come to meet us... There is our Commander-in-Chief, powerful and unyielding, the Smith of Poland's liberty, who, with his strong arm, supported Lwów and sent the reinforcements to relieve it... There is that President of the Polish Cabinet so well-known on both Hemispheres, who said in the Diet: „There is no Poland without Lwów“. There are generals, commanders, defenders and saviours of this land, some dead, some yet alive: Rozwadowski, Iwaszkiewicz, Sikorski, Jędrzejewski, Konarzewski... There is the Commander of the „Defence of Lwów“ well-known to every child of Lwów: Czesław Maczyński... besides officers and soldiers without number.

The beginnings of this army were strange: a levy of Lwów and all Galicia, old and young, even children, students and artisans, women and girls, from every quarter of the city, from every street, suburb, and neighbouring villages. With rifle in hand, a cross given by father, mother or wife, round their necks, and the enthusiastic, fiery watchword: „Defend the Dear City“ on their lips.

The gentle prayer and impatient expectation of those who remained at home, behind the line of battle, watched over them, while the heads of the „civil“ leaders and fathers of this city together with the late lamented Alexander Skarbek, followed with anxiety the hazardous enterprise of the young heroes, even while deliberating for its success...

Sections of the „Lwów Defence“ — what rifle volleys and beating of hearts; what desperate struggles, repulses and final victory they recall. Sections I, II, III, IV, V, — Each of them has its own history, its peculiar features and its own ghosts haunting the battle-fields on dark November-nights.

The Railway-Station, defended, conquered and lost again in heroic encounters. The Group of General Bem and the Execution Hill Group, like Ordon's redoubt*) on which the fight raged furiously and incessantly, where every man wore a badge of death on his arm as a sign that they were a forlorn hope, resolved to fight to the death. The Lwów Zouaves of Death... Abraham's sol-

*) Ordon — hero of the Polish Insurrection of 1831 against the Russian power.

w utarczkach bohaterskich! Grupa Bema i ta Góra Stracenia, niby lwowska Reduta Ordona, na której walczono wściekle i bezprzestannie, ze znakiem śmierci na ramieniu, jako że wszyscy poświęcili się... aż do zagłady. Lwowscy żuawi śmierci... Żołnierze Abrahama, z wodzem swoim i śp. por. Mazanowskim na czele zdzierający z miasta obce godła i zawieszający na jego Kapitolu polską chorągiew państwową. Ci pierwsi zajęli Lwów. A kompanja śp. kapitana Starka? A obrońcy Cytadeli? Pamiętacie ich wszystkich? A dzielna ochotnicza Legja Kobiet pod dowództwem Aleksandry Zagórskiej? Te kobiety-żołnierze, ginące na posterunku, jak przystało na córki rycerskiego narodu.

Któżby ich wszystkich wyliczył, chociaż pamiętamy wszystkich, całe dziesiątki i setki, choć wszyscy równie drodzy, bliscy, zasłużeni... Iluż spoczywa dziś tam, na cmentarzu Obrońców Lwowa, rzędem przy sobie, jak to zwykle koledzy i towarzysze broni. Pachną im lwowskie drzewa i kwiaty, i pieśń ich kołysze koleżeńską, zaduszną, i szloch najbliższych...

Budynki lwowskie! Niby to budynki, ale w nich ludzie-żołnierze. Sławna, najpierwsza, budząca innych do walki Szkoła Sienkiewicza, dziedzina śp. Tatar Trześniowskiego. A dalej: Dom Techników, Szkoła Kadecka, Szkoła Marii Magdaleny, Szkoła Konarskiego, Politechnika, Uniwersytet. Same szkoły! Jakby szkołom właśnie przypadło w udziale wielkie zadanie wychowawcze, w one ponure, heroiczne dni... Z cegły są te domy i z kamienia, ale mówią do nas, jak ludzie i rany miały: wielkie, krwawe, bolejące, jak ludzie. I noszą na swych kamiennych piersiach ogromne odznaki i orderzy wojskowe. Żołnierzami były te domy i inwalidami Ojczyzny...

Krwawa, w strzępy poszarpana Poczta, z redutą Piłsudskiego u boku... Politechnika, co otworzyła miłosierne ramiona na szpital, a w ogrodzie swoim zasadziła mogiły, jak drzewa... Dyrekcja Kolejowa... Zakład Wychowawczo-naukowy Sacré Coeur... Katedra raniona od ukraińskiego granatu w strzaskane przez Chmielnickiego ramię... Kościół OO. Dominikanów... Kościół kolejowy św. Elżbiety, pod którego gotyckim stropem ginie w sam dzień Pasji 4 osoby, a 22 osób rannych od okrutnych pocisków nieprzyjaciela... Tyle domów, kamienic, domków, a wszystkie ranne, pocięte, pobite... Wytrwały! A poza odcinkami, poza pierścieniem wewnętrznym i poza bohaterskimi budynkami Lwowa, co cierpiały i czuły, jak ludzie: drugi szerszy pierścień obrończy! Lud polski, chłop i przedmieszczanin polski, piersią własną zastawiający miasto i ginący za Polskę

République polonaise. Ce sont eux, qui les premiers se sont emparés de Lwów. Et la compagnie de feu le capitaine Stark? Et les défenseurs de la Citadelle? Est-ce que vous fixez dans votre mémoire l'image de tous ces sacrifiés? Et la Légion héroïque des Femmes Volontaires sous le commandement de Mme Alexandre Zagórska? Ces femmes-soldats sont tombées à leur poste comme les citoyennes d'une nation vraiment chevaleresque.

Comment serait-il possible de les énumérer tous, bien que notre mémoire garde l'image des dizaines et des centaines de personnes toutes également chères, proches et inoubliables. Combien d'eux reposent aujourd'hui, au cimetière des Défenseurs de Lwów, l'un près de l'autre comme de vrais camarades et en frères d'armes! Ils dorment dans le parfum de nos arbres et de nos fleurs, bercés par le chant mélancolique des amis et par les pleurs de leurs parents les plus proches.

Voici les bâtisses de Lwów. Elles ont l'air de n'être que des constructions, mais elles gardent des hommes-soldats. Parmi ces maisons fortifiées il faut rendre le premier hommage à l'Ecole „Sienkiewicz“, Poste de feu le commandant Tatar-Trześniowski, puis à la Maison des Etudiants de l'Ecole Polytechnique, à l'Ecole Militaire, à l'Ecole „Marie-Madeleine“, à l'Ecole „Konarski“, à l'Ecole Polytechnique et à l'Université. Il n'y a que des écoles. Comme si aux écoles incombait la grande tâche éducatrice dans ces jours sombres et héroïques... Ces maisons bâties de pierre et de briques parlent à nous comme les êtres humains, et leurs plaies, ouvertes et sanglantes, semblent aussi humaines. Sur leur poitrine de pierre elles portent des médailles et des blessures guerrières. Elles se sont battues comme des soldats et sont devenues des invalides de notre Patrie.

Voici l'Hôtel des Postes déchiré, ensanglanté, avec la redoute „Piłsudski“ proche... Plus loin l'Ecole Polytechnique qui a ouvert ses bras miséricordieux pour devenir l'hôpital militaire, où dans les jardins, les tombes ont pris la place des arbres... Et encore la Direction des Chemins de Fer... L'Institution du Sacré-Coeur... La Cathédrale blessée par un projectile ukrainien précisément dans la même aile jadis mutilée par Chmielnitsky... L'Eglise des Dominicains... L'Eglise Ste Elisabeth où sous la voûte gothique au jour même de la Passion les obus cruels de l'ennemi ont tué 4 personnes et ont blessé 22...

Tant de maisons et chaumières, tant de bâtiments blessés-ruinés, massacrés!... Ils ont résisté. Et en dehors des secteurs, en dehors de l'enceinte de la ville et des bâtiments héroïques qui ont souffert comme les hommes, s'étend le grand cercle de défense. Le paysan et le petit bourgeois polonais couvrent de leur poitrine la ville et tombent pour la Pologne bien doucement, sans apothéose, fusillés par les patrouilles adverses...

diers with their commander and the late Lieut. Mazanowski at their head, tearing down foreign signs from the city and hoisting the Polish flag over the city. These were the first to occupy Lwów. And the Company of the late Capt. Stark? Do you remember them all? And the brave Women-Volunteers' Legion under the command of Alexandra Zagórska? These women-soldiers dying at their posts, as beseemed the daughters of a chivalrous nation!

Who would be able to enumerate them all, although we remember them all, hundreds of them, though they are all equally dear to us, equally near and well deserving the gratitude of the country. And how many are there now of the Lwów Defenders' Company, lying side by side, like faithful comrades and companions-in-arms? The trees and flowers of Lwów spread their scent over them, while the dirge and sobs of their nearest lull them to sleep...

Houses in Lwów. Just houses, but inhabited by people-soldiers. The Sienkiewicz-School, glorious, foremost in battle, encouraging others to fight; the post of the late Tatar-Trześniowski. And furthermore: Students of the Polytechnical School Home, Cadets' School, St. Maria Magdalen School, Konarski-School, Polytechnical School, University. Nothing but schools. As if it had been the schools' chief purpose to bring up citizens during those gloomy, heroic days... These houses are built of mere brick and stone, but they speak to us with the tongues of men, and had wounds, gaping, bleeding, sore, like men. And they bear on their stony chests great military distinctions and orders. These houses were our Country's soldiers and invalids...

The Post-Office Building, bleeding and torn to pieces, with Piłsudski's redoubt at its side... The Polytechnical School which opened its merciful gates to receive a hospital, and in its garden graves grew up like trees... The Railway Building... Sacré Coeur College... the Cathedral wounded again in the same arm that once was broken by Chmielnicki's rebels... The Church of the Dominican Order... The St. Elisabeth Church of the Railway-employees, under the Gothic ceiling of which four persons perished and twenty-two were wounded by the cruel bullets of the enemy... So many houses, big and small, and all of them wounded, cut, and battered. But they held out. And besides the battle sections, the inner ring and the heroic houses of Lwów, which suffered and fell like people, there was the second, broader ring of defenders. The Polish people, peasants and suburbans who defended the city with their own chests and died for Poland in silence, without honours, shot without sentence by the enemy's patrols...

The Lwów fields of bloody and heroic battles, like our Thermopylae, Marathon, Wawer, Ostrołęka.

w cichości, bezgłośnie, bezzaszczytnie, rozstrzeliwany bez wyroku przez korsarskie patrole...

Lwowskie pola bitew krwawych i heroicznych, niby nasze Termopile i Maraton i Wawer i Ostrołęka.

Ognistemi głoskami płonęły ich nazwy w naszych komunikatach bojowych: Persenkówka, głośna okrutnym bojem z 28 grudnia 1918 r., Bodnarówka, Sokolniki i Kulparków, Skniłów i Zimna Woda, Rzęsna Polska i Brzuchowice, Zboiska i Malechów, Dublany, Kościarnia, Zniesienie, Czartowska Skała, Sichów i tyle innych.

Może i tam, jak na Racławickim polu, słysząc dzisiaj po nocach chrzęst broni i okrzyki walczących, że dzieci chłopskie zrywają się ze snu po chatach?...

Nie tylko sam Lwów bronił się jednakże. Nie tylko wszystkie jego warstwy i religie, wierne Rzeczypospolitej... Zbiegli się do Lwowa wszyscy... z różnych stron Polski... i ratowali, walczyli, marli. Lwów wyznaje to z dumą i najgłębszą wdzięcznością... Bracia Wielkopole, Małopole, Warszawa, Śląsk... Legja oficerska, akademicka... Piechota, ułani, artylerja... Wszyscy. Na cmentarzu „Obrońców Lwowa” przekreślone są granice rozbiorcze; wszyscy pospół, wzięwszy się za ręce, spojczyli w kojącym cieniu słodkiego zgonu za Polskę.

Księga niniejsza idzie do Czytelników. Idzie po latach wielu, bo nie łatwo było zebrać i zgromadzić w niej to wszystko, co godne pamięci, czci i szacunku rodaków. Z pewnością niejedno zostało pominięte, bo zawodna jest pamięć ludzka i krucha zapobiegliwość. Niechaj więc wybaczą ci, co napróżno szukać tu będą swoich Najdroższych. Twarzy ich niema, ale napewno jest ich duch i ich ostatnie ziemskie westchnienie. Komitet żywi zresztą nadzieję, że dziełu temu dane będzie ukazywać się w dalszych wydaniach, wzbogaconych właśnie współpracą i przyczynkami dzisiejszych Czytelników.

Księga ta idzie do ludzi, do Polaków, do gorących ludzkich serc. Powinna się znaleźć nietylko w każdym lwowskim domu, ale i w każdym polskim domu. Dochód z jej rozsprzedaży przeznaczony jest na wzniesienie „Pomnika Chwały” na cmentarzu „Obrońców Lwowa”.

Ale w żadnym polskim domu leżeć ona nie może, jak leżą inne księgi oprawne w skórę czy pergamin. Musi zostać na zawsze tem, czem jest w rzeczywistości, z całego swego poczęcia i przeznaczenia, t. j. Księgą żywą, przedewszystkiem książką młodych pokoleń.

I jak niegdyś matka prowadziła małych Sobieskich do sarkofagu bohaterskiego ofiarnika z pod Cecory, tak matki i Ojcowie polscy prowadzić mają do tej księgi małych Polaków i małe Polki, a — otworzywszy jej

Les champs de bataille de Lwów nous rappellent les Thermopiles et Marathon- notre Wawer et Ostrołęka.

Les noms de ces batailles ont été illustrés lettre par lettre dans nos communiqués officiels: Persenkówka — célèbre par sa dure lutte du 28 décembre 1918 et tout un cortège d'autres combats:

Bodnarówka, Sokolniki et Kulparkov, Skniłow et Zimna Woda, Rzęsna Polska et Brzuchowice, Zboiska et Malechow, Dublany, Kościarnia, Zniesienie, Czartowska Skała, Sichów et tant d' autres.

Qui sait? entend-on peut-être jusqu'ici sur ces champs de bataille au cours des nuits, comme à Racławice, le cliquetis des armes et les cris des guerriers qui réveillent les enfants dans les chaumières...

Et pourtant Lwów ne s'est pas défendu tout seul. Toutes les classes sociales et de croyances diverses, fidèles à la République se sont précipitées au secours de Lwów de toutes parts... Ils souffraient, luttaient et mouraient... Lwów garde ce souvenir de gratitude... Les frères de la Grande-Pologne et de la Petite Pologne, les Silésiens... les légions des officiers et des étudiants... les fantassins, les lanciers, les canonnières en un mot: tous. Au cimetière des Défenseurs de Lwów toutes les frontières historiquement factices sont rayées, tous se sont donnés la main pour s'endormir du doux sommeil après une mort glorieuse pour la Pologne.

Ce livre va aux lecteurs. Il paraît après de longues années, parce qu'il n'est pas facile d'y recueillir tout ce qui est digne de l'estime et de l'amour des compatriotes. Sans doute on a omis plus d'une chose, tant notre mémoire est décevante et notre attachement léger. Que ceux qui n'y trouvent pas leurs êtres les plus chers — nous pardonnent. Ceux dont les visages sont absents vivent ici par l'esprit et y respirent leur dernière haleine...

La Comité espère pouvoir continuer cette édition par d'autres publications aidé par la collaboration des lecteurs.

Ce Livre va aux hommes, aux Polonais, aux cœurs ardents. Il doit se trouver non seulement dans chaque maison de Lwów, mais aussi dans chaque famille polonaise. Tout le revenu net de cette vente est destiné à la Construction du Monument de la Gloire au cimetière des Défenseurs de Lwów.

Mais il ne peut pas rester dans chaque maison comme tous les autres livres reliés en cuir ou en parchemin. Il doit rester à jamais ce qu'il est réellement par sa naissance et son but: un Livre Vivant- et surtout un Livre pour les jeunes générations.

Et comme un jour la mère a conduit les jeunes Sobieski au sarcophage du héros de Cécora, de même les autres mères polonaises doivent conduire à ce livre les enfants polonais et en ouvrant ces pages, lire avec eux, se souvenir, s'émouvoir et enseigner.

With fiery letters their names shone in our battle-reports: Persenkówka, renowned for a fierce engagement fought there on December 28, 1918, Bodnarówka, Sokolniki and Kulparków, Skniłów and Zimna Woda, Rzęsna Polska and Brzuchowice, Zboiska and Malechów, Dublany, Kościarnia, Zniesienie, Czartowska Skała (the Devil's Rock), Sichów, and many others.

Maybe there, too, as on the field of Racławice, the clash of arms and the shouting of the fighters are still heard by night rousing the peasants' children in terror from their sleep in their cottages.

But it was only the dwellers of Lwów, in all their classes and religions, faithful to the Republic, who defended the city... from all parts of Poland patriots came to her rescue, fighting and dying for her. Lwów acknowledges it with pride and the deepest gratitude... Fellow-Citizens of Great Poland, Little Poland, Warsaw, Silesia... The Legion of Officers, university students... Infantry, uhlans, artillery... All shared in the glorious enterprise. On the „Lwów Defenders Cemetery” there are no boundaries to show from what „partition” of Poland the dead heroes came; they have all taken one another by the hands and rest in the soothing shade of their sweet death for Poland.

After many years' patient work this book is at last ready for publication. It was not an easy task to gather and find a place in it for all that is worthy of the memory, worship and respect of our fellow-citizens. Much is likely to have been omitted, for the memory of man is fallacious and his most painstaking labour faulty. We, therefore, crave the forgiveness of those who seek in vain for their Dearest herein. Their faces may not be found there, but their Spirit and their last earthly sigh arises from its pages. Moreover the Committee of Editors trust that this Book will appear in further editions, enriched by the cooperation and contributions of Readers.

This Book has been compiled for Poles with ardent human hearts. It ought to be found not only in every Lwów house, but also in every Polish home. The income from its sale is destined to cover the cost of erection of a „Monument of Glory” on the cemetery of the „Defenders of Lwów”.

But it must not remain lying in every Polish house, as other books bound in leather or parchment do. It must remain forever that which it really is by reason of its birth and destination, i. e. a living book, and, above all, the Book of the young generations.

And as once the Mother led the little Sobieski brothers to the hero of Cécora, so must Polish Fathers and Mothers lead to this Book little Polish boys and girls, and opening its leaves — show it to the children, read it with them, and by its aid remind, exhort and teach.

And it is then that the eyes shall speak to the eyes and

karty — pokazywać dzieciom i czytać z niemi i wspominać i wzruszać i nauczać.

A wtedy oczy mówić zaczną do oczu, i dusze tamte do dusz dziecięcych. I dzieć się będzie przez długie lata najpiękniejsze tajemnicze misterjum tej książki.

Oddajemy ją w Wasze ręce: na pamiątkę Bohaterów Obrony Lwowa, na chwałę najdroższej Ojczyzny naszej, na rozszerzenie i umocnienie polskiego ducha i polskich serc, jak chciał Mickiewicz w starej ewangelji pielgrzymskiej.

Stanisław Lempicki.

Lwów, w listopadzie 1929 r.

Et alors les yeux parleront aux yeux, et les âmes des morts aux âmes des enfants. Et pendant des années s'accomplira le grand mystère de ce Livre.

Nous nous confions à vous en mémoire des héros de la Défense de Lwów, à la gloire de notre Patrie la plus chère, pour raffermir et hausser les cœurs polonais, comme le voulait Mickiewicz dans son „Evangile pour les pèlerins polonais“.

Stanislas Lempicki.

Léopol, Novembre 1929

the souls of the dead to the souls of the children, and the most beautiful mystery of the book shall live and last forever.

We put it into your hands in commemoration of the Heroes of the Defence of Lwów, to spread the Glory of our native land and to spread and strengthen the Polish Spirit and Polish hearts, even as Mickiewicz in his old „Pilgrim's Gospel“ desired.

Stanisław Lempicki.

Lwów, November 1929.

CZEŚĆ ILUSTRACYJNA

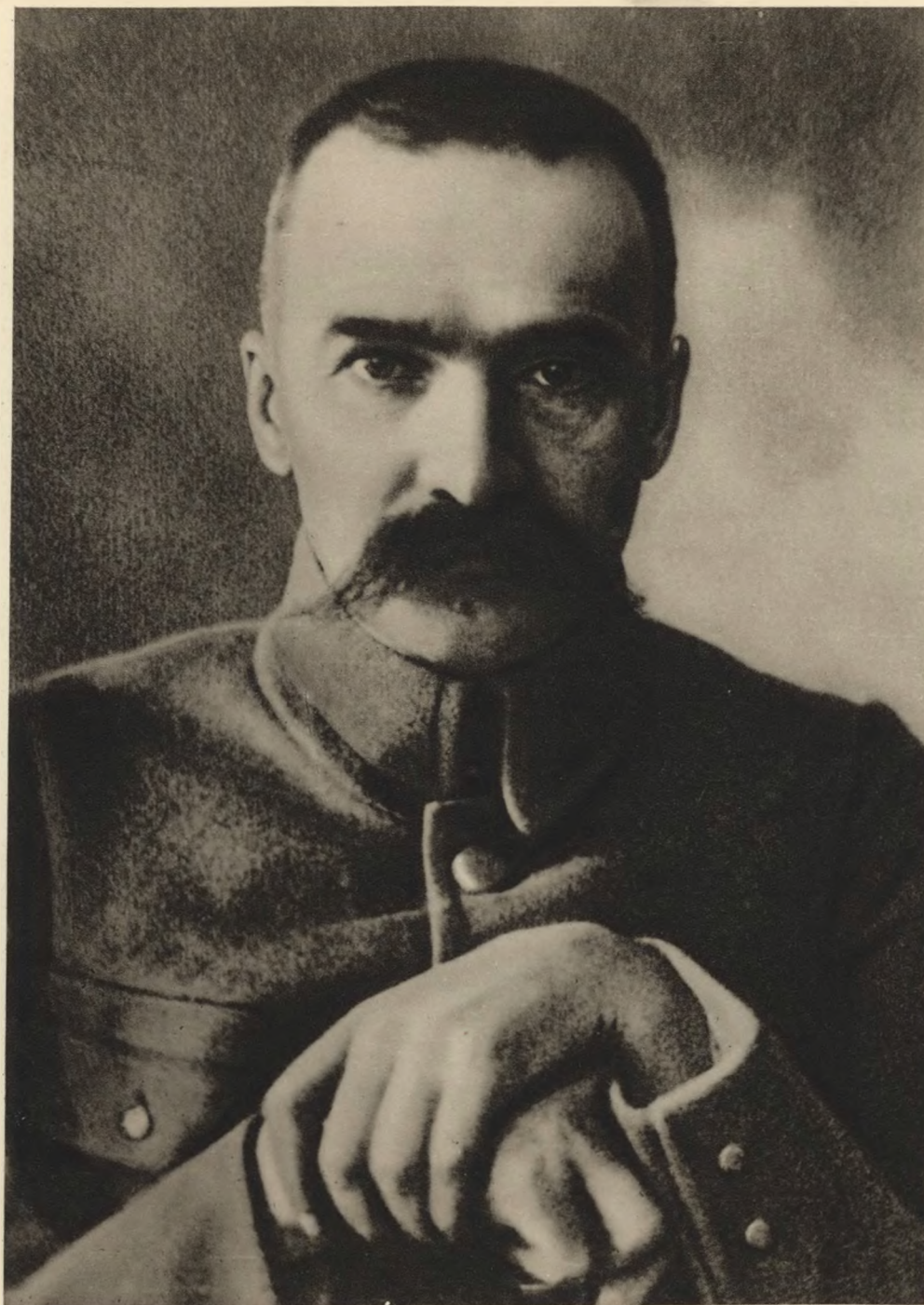

Ogólny widok Lwowa.

Vue générale de Lwów.

General view of Lwów.

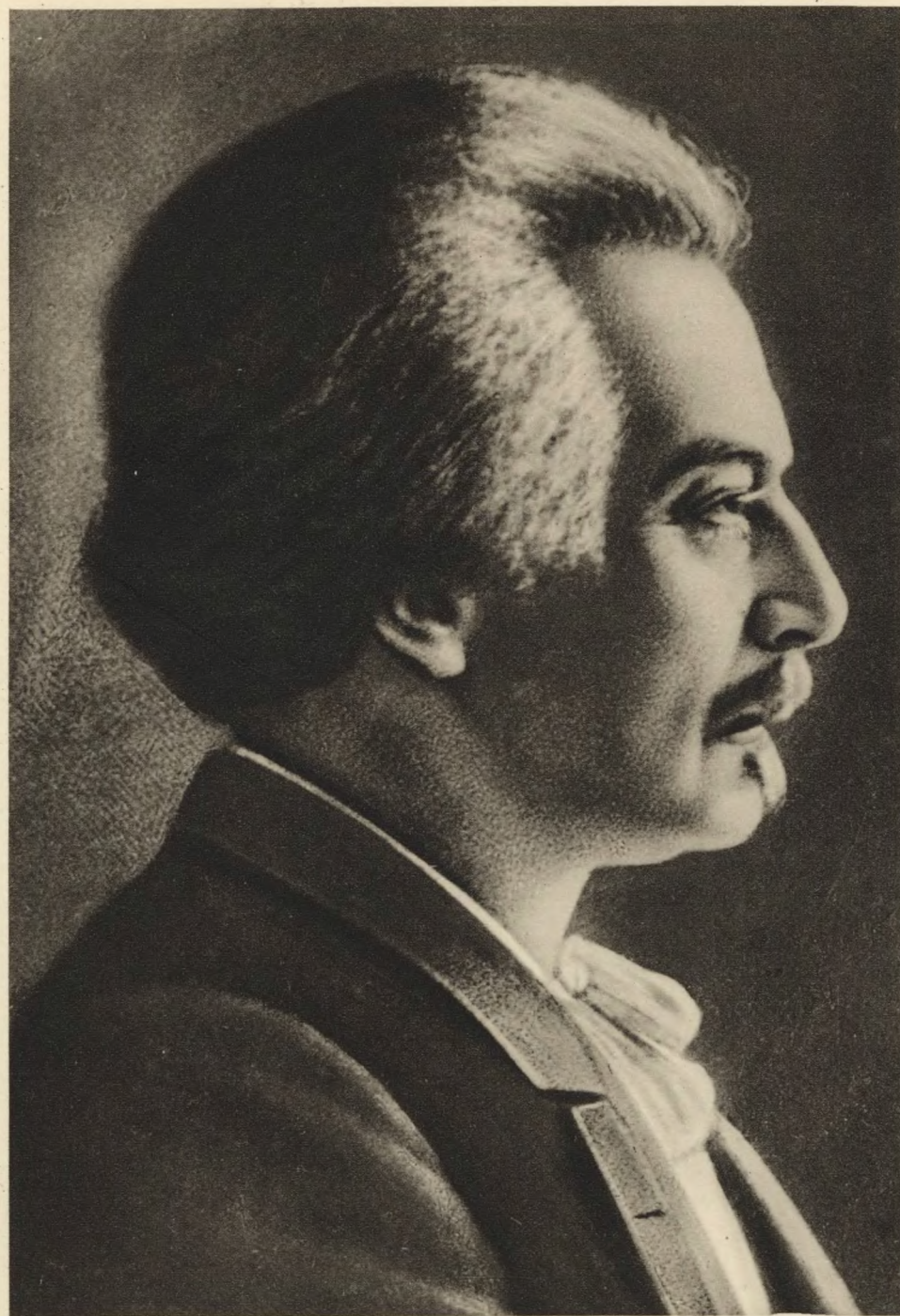
Józef Piłsudski, od 11/XI 1918 naczelny wódz
W. P. i Naczelnik Państwa.

Joseph Piłsudski, à partir du 11. XI. 1918
commandant en chef de l'Armée Polonaise
et Chef d'Etat.

Joseph Piłsudski, from Nov. 11th Commander
in Chief of the Polish Army and Head of the
State.

Ignace Paderewski, organisateur de l'armée volontaire polonaise en Amérique, membre du Comité National polonais et délégué à la Conférence de la Paix, Président du Conseil des Ministres et ministre des Affaires Étrangères en 1919. Défenseur zélé de la cause de Lwów : „Il n'y-a pas de Pologne sans Lwów“.

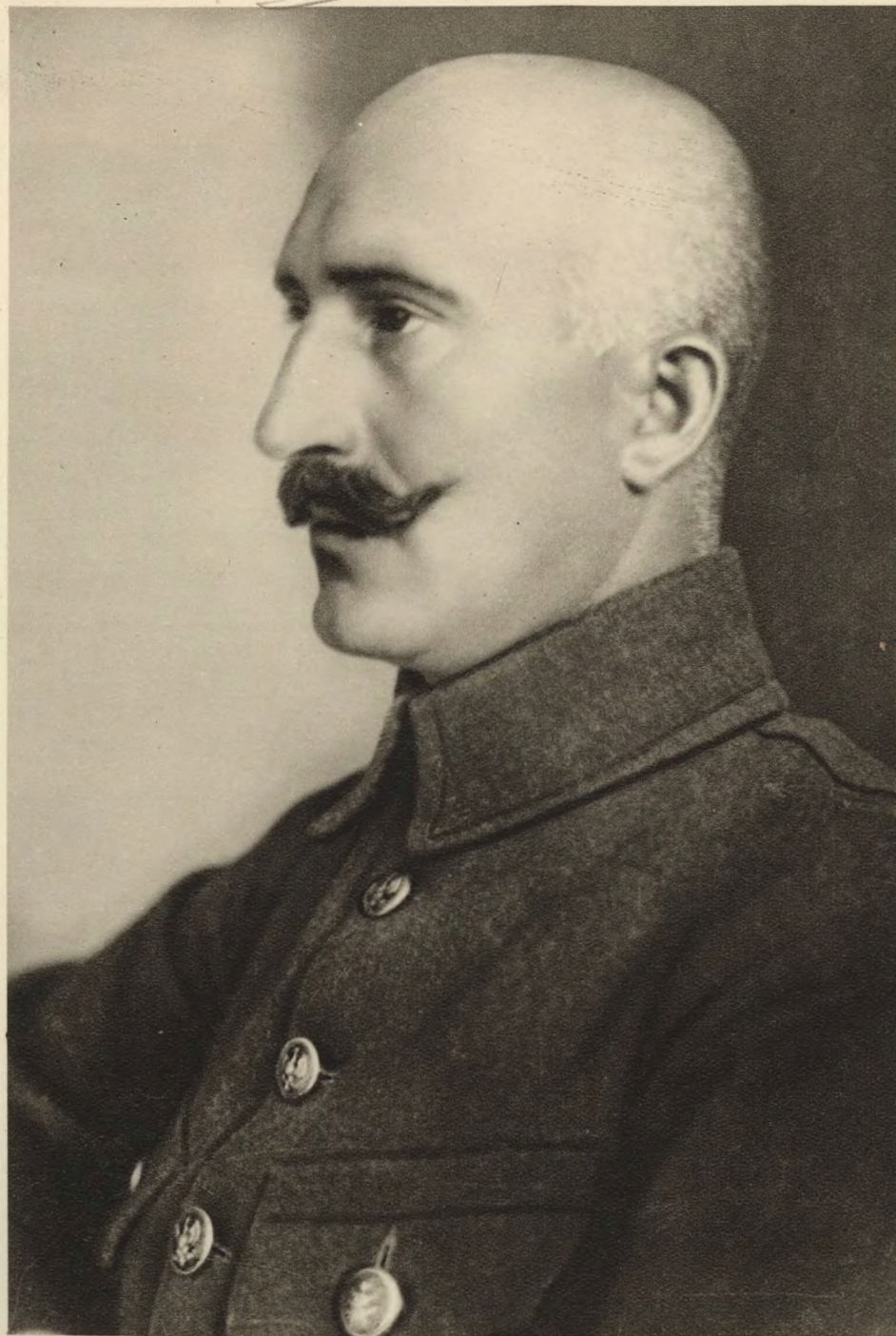

Ignacy Paderewski, organizator ochot. armji polskiej w Ameryce, członek polskiego Komitetu Narodowego i delegat na konferencję pokojową, prezydent Rady Ministrów i minister Spraw Zagranicznych w 1919 r. Gorliwy obrońca spraw Lwowa : „Niemasz Polski bez Lwowa“.

Ignace Paderewski, organizer of the Polish army of volunteers in America, member of the Polish National Committee and delegate to the Conference of Peace, President of the Council of Ministers and minister of Foreign Affairs in 1919. Ardent defender of Lwów's cause : „There is no Poland without Lwów“.

11.5 cm

Bryg. Czesław Mączyński od 1/XI. 1918 do 22/XI. 1918 naczelny komendant W. P. we Lwowie. Później aż do końca wojny polsko-ukraińskiej dowódca wojsk broniących Lwowa, tak zwanej „Brygady Lwowskiej“.

Chef de brigade Czesław Mączyński du 1. XI. 1918 jusqu'au 22. XI. 1918 Commandant en chef de l'armée polonaise à Lwów. Plus tard jusqu'à la fin de la guerre polono-ukrainienne Commandant en chef des troupes défendantes Lwów, appelées „la Brigade de Lwów“.

Brigadier Czesław Mączyński from Nov. 1 1918 to Nov. 22 1918 Commander-in-Chief of the Polish army in Lwów. Till the end of the Polish-Ukrainian war Commander-in-Chief of the troops defending Lwów, the so called „Lwów Brigade“.

Front z listopada 1918	----	Pozycje osiągnięte w styczniu 1919	■■■■
Front de Novembre "	----	Positions atteintes en Janvier "	■■■■
Front of November "	----	Positions of January "	■■■■
Front z grudnia 1918	-----	Front osiągnięty { na południu 20 kw. 1919	
Front de Decembre "	-----	Front attained { na północy 29 kw. "	
Front of December "	-----	Front attained { au Sud le 20 Avril "	
		Front attained { au Nord le 29 " "	
		Front attained { in the South on April 20th "	
		Front attained { in the North on April 29th "	

Oswobodzenie Lwowa przez wojska polskie.
La délivrance de Lwów par les troupes polonaises.
The deliverance of Lwów by Polish troops.

Gen. Tadeusz Jordan Rozwadowski. W listopadzie 1918 szef sztabu generalnego od 20/XI 1918 do 20/III 1919 dowódca „Naczelnej Komendy Wschód”, wszystkich wojsk, walczących w wojnie ukraińskiej.

Général Thadée Jordan Rozwadowski. En novembre de 1918 Chef de l'Etat-major général, depuis le 20. XI. 1918, jusqu'au 20. III. 1919 commandant du „Commandement Suprême de L'Est”, de toutes les troupes combattantes pendant la guerre ukrainienne.

General Tadeusz Jordan Rozwadowski in November 1918 Chief of the General Staff, from Nov. 20 1918 to March 1919 Chief of the „Supreme Command of the East”, of all the troops fighting in the Ukrainian war.

Pułk. Władysław Sikorski. W grudniu 1918 szef kwatermistrzostwa dowództwa gen. Rozwadowskiego. Od stycznia 1919 do końca wojny polsko-ukraińskiej dowódca grupy operującej w rejonie Bartatów—Gródek Jagielloński i dowódca kombinowanej dywizji.

Colonel Ladislas Sikorski. En décembre 1918, Chef du quartier-maitre général sous le commandement du général Rozwadowski. Depuis janvier de 1919 jusqu'à la fin de la guerre polono-ukrainienne Commandant du groupe opérant Bartatów—Gródek Jagielloński et Commandant de la division combinée.

Colonel Ladislas Sikorski. In December 1918 Quartermaster-in-Chief of General Rozwadowski. From January 1919 to the end of the Polish-Ukrainian war Commander-in-Chief of the group operating in the section of Bartatów—Gródek Jagielloński and Commander of the combined division.

Gen. Józef Leśniewski. Od 14. XII. 1918 dowódca Załogi lwowskiej, od lutego 1919 minister Spraw Wojskowych.

Général Joseph Leśniewski. Depuis le 14. XII. 1918 Commandant de la garnison de Lwów, depuis le mois de février 1919, Ministre des affaires militaires.

General Joseph Leśniewski. From Dec. 14, 1918 Commander of the Garrison of Lwów, from February 1919 Minister of Military Affairs.

Gen. Władysław Jędrzejewski, od 20/III. 1919 dowódca Załogi lwowskiej, od maja 1919 do końca wojny polsko-ukraińskiej dowódca dywizji i grupy operacyjnej.

Général Ladislas Jędrzejewski, Depuis le 20. III. 1919 commandant de la garnison de Lwów, du mois de mai 1919 jusqu'à la fin de la guerre polono-ukrainienne, commandant de division et du groupe d'opération.

General Ladislas Jędrzejewski, From March 20, 1919 commander of the Garrison of Lwów, from May 1919 till the end of the Polish-Ukrainian war, Commander of a division and of the operating group.

Pułk. Daniel Konarzewski, dowódca Grupy wojsk Wielkopolskich, przysłanych w marcu 1919 z rozkazu gen. Dowbór-Muśnickiego na odsiecz Lwowa.

Colonel Daniel Konarzewski, commandant de Groupe des troupes de „Grande-Pologne“, envoyées en mars 1919 sur l'ordre du général Dowbór-Muśnicki comme secours pour Lwów.

Colonel Daniel Konarzewski, commander of the Troops of „Great-Poland“ sent by order of General Dowbór-Muśnicki in March 1919 to relieve Lwów.

Generał Wacław Iwaszkiewicz od 20/III 1919 do końca kwietnia 1919 dowódca Naczelnej Komendy Wschód. W maju 1919 dowódca Grupy operującej między Dniestrem a Karpatami. W czerwcu zpowrotem dowódca Komendy Wschód.

Général Venceslas Iwaszkiewicz, du 20. III. 1919 jusqu'à la fin d'avril 1919 commandant du Commandement Suprême de L'Est. Au mois de mai 1919 Commandant du Groupe opérant entre Dniestr et les Carpathes. Au mois de juin de nouveau commandant du Commandement de l'Est.

General Venceslas Iwaszkiewicz, from March 20, 1919 to the end of April 1919 Chief of the Supreme Command in the East. In May 1919 Commander of the Group operating between the Dniestr and the Carpathians. In June again Commander in the East.

Gen. Józef Haller, dowódca Armji polskiej we Francji. W maju 1919 dowódca Naczelnej Komendy Wschód, kierował pierwszą ofensywą polską.

Général Joseph Haller, Commandant de l'armée polonaise en France. Au mois de mai 1919 chef du Commandement Suprême de l'Est, a dirigé la première offensive polonaise.

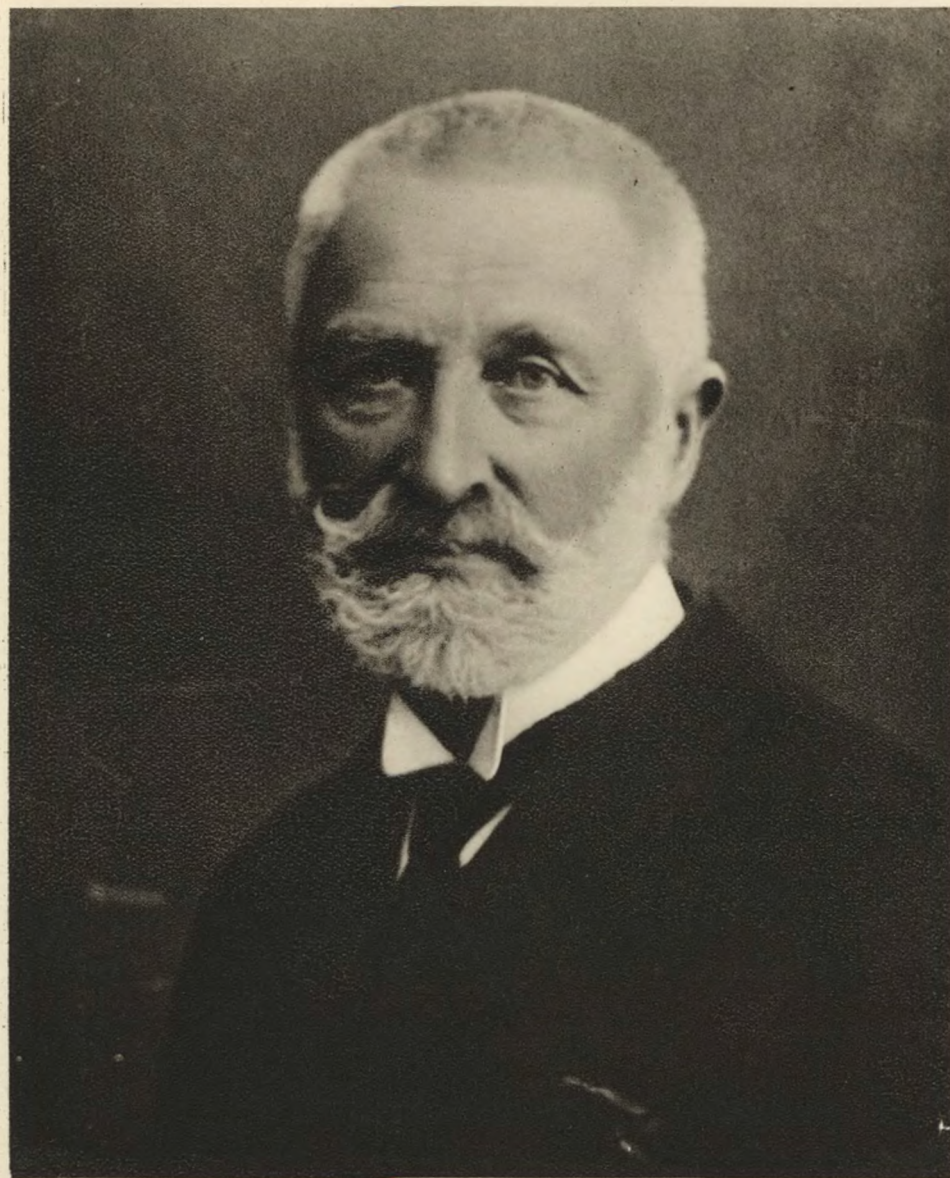
General Joseph Haller, Commander of the Polish army in France. In May 1919 Chief of the Supreme Command of the East; he directed the first Polish offensive.

Ks. dr. Józef Bilczewski, arcybiskup lwowski.

Mgr. le docteur Joseph Bilczewski, archevêque
de Lwów.

Rev. Joseph Bilczewski, D. D. archbishop of
Lwów.

Tadeusz Cieński. W listopadzie 1918 prezes polskiego Komitetu Narodowego (najwyższej władzy cywilnej).

Thadée Cieński. En novembre de 1918 Président du Comité National Polonais (la suprême autorité civile).

Tadeusz Cieński in November 1918, President of the Polish National Committee (the supreme civil authority).

Aleksander hr. Skarbek, gorliwy orędownik Obrony Lwowa, organizator Odsieczy.
Comte Alexandre Skarbek, intercesseur zélé de la Défense de Lwów, organisateur du secours.
Count Alexander Skarbek ardent intercessor of the Defence of Lwów, organizer of the relief-expedition.

La Commission de Gouvernement de décembre 1918 — (autorité civile supérieure pour l'administration des territoires relevant auparavant de la monarchie dualiste). Photographie exécutée avant la prise du pouvoir par les délégués de Varsovie du Gouvernement de la République Polonaise.

Assis devant la table de gauche à droite : le docteur Adam Głażewski, le docteur Jean Kanty Steczkowski, le docteur Ernest Adam, le docteur Leonard Stahl, Julian Obirek, le docteur Marcel Chłamtacz, le comte Lasocki, le docteur Zdzisław Próchnicki. Au-dessus d'eux de gauche à droite : le docteur Jan Pieracki, prof. Oziębły, deux fonctionnaires de l'ancienne Vice-Royaute désignés pour la Commission de Gouvernement Juryslawski et Krechowicki, prof. Bykowski et le rédacteur Bron. Laskownicki.

Les membres de la Commission — qui se trouvent ce jour-là hors de Lwów : le maire Joseph Neumann, Alexander le comte Skarbek, le docteur Ladislas Stesłowicz, le député Arthur Hausner et le docteur Henri Löwenherz.

Komisja Rządząca, od grudnia 1918 r. najwyższa władza cywilna dla byłego zaboru austriackiego. Zdjęta przed oddaniem władzy delegatowi Warszawy.

Siedzą przy stole od strony lewej do prawej : Dr. Adam Głażewski, Dr. Jan Kanty Steczkowski, Dr. Ernest Adam, Dr. Leonard Stahl, Julian Obirek, Dr. Marceli Chłamtacz, hr. Lasocki, Dr. Zdzisław Próchnicki; stoją za nimi również od lewej ku prawej : Dr. Jan Pieracki, prof. Oziębły, dwaj urzędnicy namiestnictwa przydzieleni do komitetu, Juryslawski i Krechowicki, prof. Bykowski i red. Bron. Laskownicki. Brak na fotografii nieobecnych tego dnia we Lwowie członków Komitetu : prezyd. Józefa Neumanna, Alexandra hr. Skarbka, Dr. Władysława Stesłowicza, posła Artura Hausnera i Dr. Henryka Löwenherza.

Governing Commission, since December 1918 — supreme civil authority for the late Austrian part. Photograph taken before the administration was given over to the Warsaw delegate. The following are sitting at the table, from left to right : Dr. Adam Głażewski, Dr. John Kanty Steczkowski, Dr. Ernest Adam, Dr. Leonard Stahl, Julian Obirek, Dr. Marcel Chłamtacz, Count Lasocki, Dr. Zdzisław Próchnicki. The following are standing behind the above from left to right : Dr. John Pieracki, prof. Oziębły, two clerks of the late Vice-Roy's Office assigned to the Governing Committee : Juryslawski and Krechowicki, prof. Bykowski and editor Bronislaw Laskownicki.

The following members of the Committee are missing on the photograph on account of their absence from Lwów : President Joseph Neumann, Count Alexander Skarbek, Dr. Ladislas Stesłowicz, Artur Hausner M. P. and Dr. Henry Löwenherz.

*Krzyż Obrony Lwowa
z mieczami.*

*Krzyż Obrony Lwowa
bez mieczy.*

*Krzyż Obrony
Lwowa.*

I. Odcinek.

Sokół Macierz.

II. Odcinek.

Cytadela.

III. Odcinek.

Dyr. Kolejowa. Sektor.

Sóła Stracenia.

IV. Odcinek.

Komp. Schramma.

V. Odcinek.

I. Załoga Obrony Lwowa.

*I. Załoga
Łewandówki.*

*Świązda
Łewandówki.*

Rzeczna Polska.

Komp. Turcka.

VII. Odcinek.

Ze zbiorów A. Procajty we Lwowie.

Kawalerja Wilki.

*Bohny Oddział
Karabinów Maszynowych.*

Eskadra Lotnicza.

*Eskadra Lotnicza
Kościuski.*

*Pociąg pancerny
Pepetrójka.*

*Pociąg pancerny
Gromobój.*

Żandarmerja.

Żandarmerja polowa.

Milicja Obywatelska.

*Miejska Straz
Obywatelska.*

Wybuch amunicji.

*Ochotnicza Legja
Kobiet.*

*5. pułk piechoty
Dublany-Janów.*

Gwiazda Przemysla.

Na Podkarpaciu.

Kasaczów-Stanisławów.

Orlela.

Wschod.

Krzyż Walecznych.

Virtuti Militari.

Ze zbiorów A. Procajty we Lwowie.

Czujka pod Szkołą Kadecką.
Factionnaire devant l'Ecole Militaire.
Sentinel before the Military School.

Ziemianka na cmentarzu stryjskim.
La tranchée dans cimetière.
The trench on the cemetery.

Kapitan Zdzisław Tatar Trzeźniowski. Dn. 1. XI. 1918 r. komendant szkoły im. Sienkiewicza. Od 2. XI do 5. XI komendant Rzęsny Polskiej, od 5. XI do 22. XI komendant I. grupy (złożonej z odcinka I. i II). Później dowódca I. baonu, I. p. strzelców lwowskich.

Le Capitaine Zdzisław Tatar Trzeźniowski. Le 1. XI. 1918 commandant de l'école de Sienkiewicz. Depuis 2. XI jusqu'à 5. XI commandant de Rzęsna Polska, depuis le 5. XI jusqu'à 22. XI commandant du 1-er groupe (composé des I-er, II-secteurs). Plus tard commandant du I. bataillon du I. régiment de fusiliers de Lwów.

Captain Zdzisław Tatar Trzeźniowski. On Nov. 1st. 1918 commander of the Sienkiewicz School, from Nov. 2nd till Nov. 5th commander of Rzęsna Polska, after Nov. 5th till Nov. 22nd commander of Group I (composed of sections I and II). Later commander of the I. battalion of the I. Lwów fusiliers regiment.

Kapitan dr. Bolesław Bujalski w listopadzie 1918 r. komendant I. odcinka obrony Lwowa, później aż do końca wojny komendant 3 baonu II. p. strzelców lw.

Le Capitaine docteur Boleslas Bujalski, en novembre 1918 commandant du 1-er secteur de la Défense de Lwów, plus tard jusqu'à la fin de la guerre commandant du 3 bat. du II. régiment de fusiliers de Lwów.

Captain Dr. Boleslas Bujalski in November 1918 commander of the 1st section of the Defence of Lwów, later till the end of the war, commander of the 3rd battalion of the II regiment of Lwów fusiliers.

Barykady na ul. Zybkiewiczza.
Les barricades dans la rue Zybkiewiczz.
The barricades in Zybkiewiczza Street.

Dom Techników (ul. Issakowicza), miejsce organizacji i postoju I-go odcinka Obrony Lwowa.

La maison des étudiants de la Polytechnique (rue Issakowicz), centre de l'organisation et le siège du commandement du 1-er secteur de la Défense de Lwów.

Polytechnic School Students Home (Issakowicz Street) quarters and organization centre of the command of section I of the Defence of Lwów.

L'école militaire.

Szkoła kadecka.

The Military School.

Grupa żołnierzy I. odcinka.

Une groupe de soldats du 1-er secteur.

A group of soldiers of the 1st section.

Reduta Piłsudskiego, ul. Kopernika w budynku ruskiego Seminarjum.

Redoute Piłsudski; rue Copérnic dans le Séminaire ruthène.

Piłsudski Redoubt in the Ruthenian Seminary, Kopernika Street.

Okopy polskie, ul. Bogusławskiego.
Tranchées polonaises, rue Bogusławski.
Polish trenches, Bogusławski Street.

Kapitan Adam Świeżawski, komendant II-go odcinka.

Le capitaine Adam Świeżawski, commandant du IIsecteur.

Captain Adam Świeżawski, commander of the 2nd section.

Widok z okna poczty na ul. Sykstuską w czasie zawieszenia broni w listopadzie 1918 r.

Vue par une fenêtre de la Poste, rue Sykstuska, pendant l'armistice en novembre 1918.

View of Sykstuska Street from a window of the Post Office during the armistice in November 1918.

Widok poczty od ul. Sykstuskiej.

Vue de la Poste, de la rue Sykstuska.

View of the Post Office from Sykstuska Street.

Reduta Poczty od ul. Kopernika z otworem w narożniku na karabin maszynowy.

Redoute de la Poste du côté de la rue Kopernik avec meurtrière dans l'angle pour la mitrailleuse.

Redoubt of the Post-Office from the side of Kopernik Street with opening at the corner for machine-gun.

Narożnik ul. Słowackiego i Sykstuskiej (naprzeciw Poczty).

Au coin de la rue Słowacki et Sykstuska (en face de l'Hôtel de Poste).

Corner of Słowacki St. and Sykstuska St. (opposite the Post Office).

Pocztą od ul. Słowackiego.

La poste vue de la rue Słowacki.

The Post Office in Słowacki Street.

Spalona Pocztą. Klatka schodowa.

La poste incendiée. L'escalier.

The burned down Post Office. Staircase.

Spalona pocztą. Klatka schodowa.

La poste incendiée. L'escalier.

The burned down Post Office. Staircase.

La poste.

Poczta.

Post Office.

Spalona poczta. Oddział pakunkowy.

La poste incendiée. Section des Colis postaux.

The burned down Post Office. Parcels Department.

Spalona poczta. Oddział pakunkowy.

La Poste incendiée. Section des colis postaux.

The burned down Post Office. Parcels Department.

Po przeciwnej stronie Poczty.

De l'autre côté de la Poste.

On the other side of the Post-Office.

Spalona Poczta. Oddział pakunkowy.

La Poste incendiée. Section de bagages.

The burned down Post Office. Parcels Department

Poczta i telegraf.

L'Hôtel des Postes et des télégraphes.

Post and Telegraph Office.

Podwórze pocztowe.

La cour de l'Hôtel des Postes.

The courtyard of the Post-Office.

Korytarz działu telefonicznego.

Le corridor de la section téléphonique.

The corridor of the Telephone Department.

Poczta w 1918 r. Korytarz oddziału telefonicznego.

La Poste en 1918. Le corridor de la section téléphonique.

The Post Office in 1918. The corridor of the Telephone Department

Wnętrze zbombardowanej i spalonej przez Ukraińców Poczty.

L'intérieur de la Poste bombardée et brûlée par les Ukrainiens.

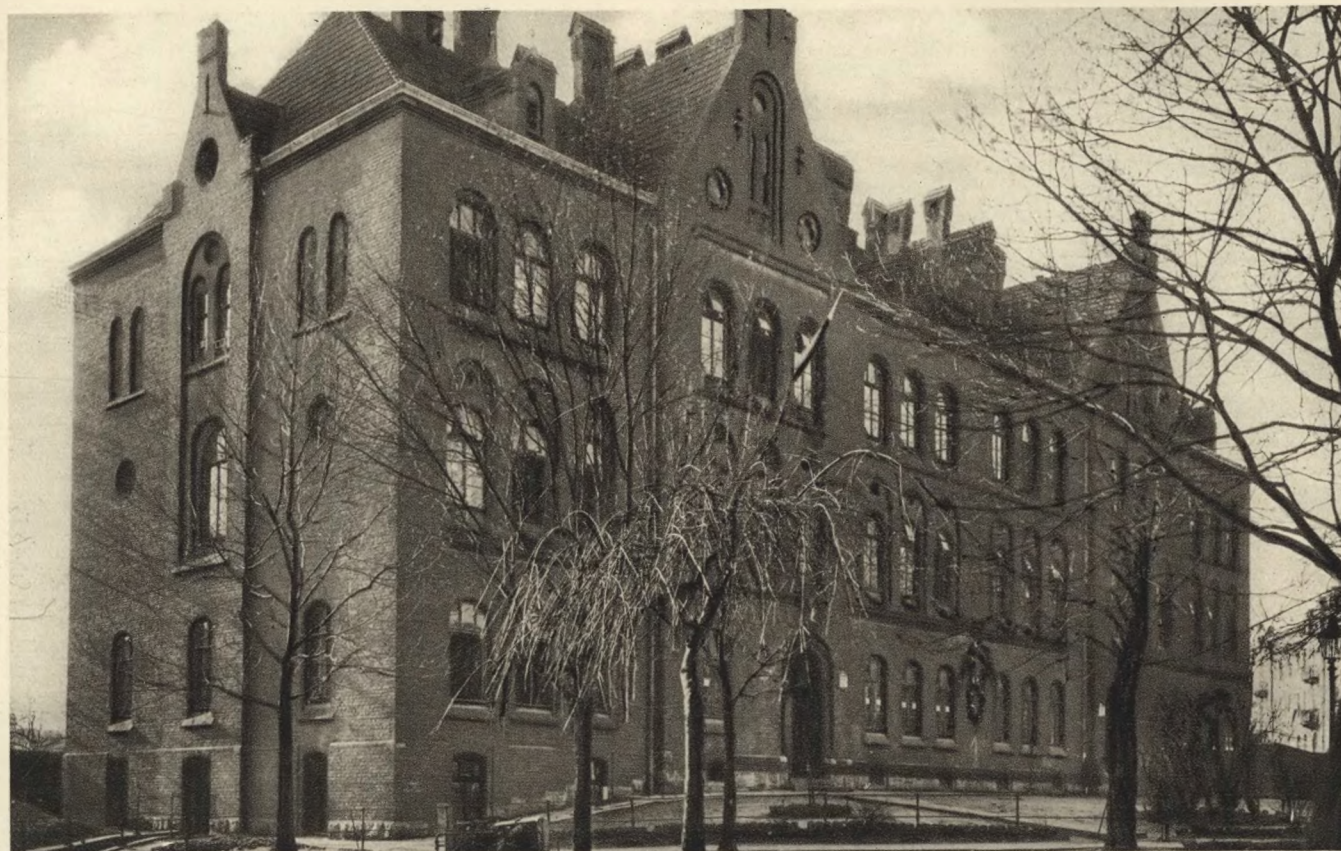
The interior of the Post-Office building bombed and burned down by the Ukrainians.

Reduta ruska po przeciwnej stronie Poczty.

Rédoute Ukrainienne en face de la Poste.

Ukrainian redoubt opposite the Post-Office.

Szkoła im. św. Marji Magdaleny, miejsce organizacji
i postoju komendy II. odcinka.

L'école St. Marie-Madeleine, centre d'organisation
et Poste de commandement du II-ème secteur.

St. Maria-Magdalen School, centre of organisation
and quarters of Section 2,

U góry na lewo:

Podwórze Poczty po pożarze.

La cour de la Poste après l'incendie.

The courtyard of the Post Office after the fire.

Patrol przed Poczta w czasie zawieszenia broni.

Une patrouille devant la Poste pendant l'armistice.

A patrol before the Post Office during the armistice.

W ulicy Kraszewskiego dnia 18. XI. 1918.

Dans la rue Kraszewski le 18. XI. 1918.

In Kraszewski Street on Nov. 18 th. 1918.

Placówka na ul. Sykstuskiej.
Une poste dans la rue Sykstuska.
A position in Sykstuska Street.

Placówka przy ul. Matejki 18. XI. 1918.
Un poste dans la rue Matejko, le 18. XI. 1918.
A position in Matejko Street.

Barykady na pl. Smolki.
Les Barricades de la
Place Smolka.
Barricades in Smolka
Square.

Okopy w ogrodzie Pojezuickim.
Tranchées dans le „Jardin des Jésuites“.
Trenches in the „Jesuites Garden“.

Tyraljera polska przed atakiem na gmach „Sejmu“, ogród Kościuszki 16. XI. 1918.
Les tirailleurs polonais avant l'attaque du bâtiment de la „Diète“, le jardin de
Kościuszko, le 16. XI. 1918.
Polish troops before attacking the „Diet“ Building. Kościuszko Garden, Nov. 16, 1918.

Ulica Słowackiego.

La Rue Słowacki.

Słowacki Street.

Górna część ulicy Sykstuskiej,
domy uszkodzone pociskami.

Rue Sykstuska, partie haute
les maisons endommagées par
les projectiles.

The upper part of Sykstuska
Street. Houses damaged by
bullets.

Okopy polskie u wylotu ulicy św. Łazarza.

Les tranchées polonaises au coin de la rue St. Lazare.

Polish trenches at the corner of St. Lazarus Street.

Okopy polskie przy ul. Pelczyńskiej w dniu 22. XI. 1918.

Les tranchées polonaises dans la rue de Pelczyńska le 22. XI. 1918.

Polish trenches in Pelczyńska Street. Nov. 22, 1918.

Porozrzucane naboje ukraińskie w sali katalogów w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich.
Les munitions ukrainiennes dispersées dans la salle des catalogues au Musée National Ossoliński.
Ukrainian cartridges scattered in the catalogue room of the Ossoliński National Museum.

Książki z biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, przestrzelone w czasie walk o Pocztcę.
Les livres de la Bibliothèque du Musée National Ossoliński, troués au cours des combats pour la prise de l'Hôtel des Postes.

Books of the Library of The Ossoliński National Museum, showing bullet-holes made during the fights for the possession of the Post-Office.

Barykady z książek w Ossolineum.

Barricades de livres dans la Bibliothèque „Ossolineum“.

Barricades made of books in the Library of the „Ossolineum“.

Część grupy Cytadeli przed zdobytym Bastionem.

Une partie du groupe de la „Citadelle“ devant le bastion reconquis.

A part of the Citadel group before the conquered Bastion.

Reduta w książnicy. Barykady z książek w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich.

Rédoute dans la Bibliothèque. Barricades de livres au Musée National d'Ossoliński.

The redoubt in the Library. Barricades of books in Ossoliński National Museum.

Zdobywanie Cytadeli.

L'attaque contre la Citadelle.

Attack on the Citadel.

Bastjon Cytadeli po zdobyciu przez Polaków.
 Le Bastion de la Citadelle pris par les Polonais.
 The Bastion of the Citadel, conquered by the Poles.

Część grupy Cytadeli przed zdobytym Bastionem. W grupie obecni: por. de Laveaux, por. Mond (komendant pod-odcinka Cytadeli), Bujwidówna, (komendantka żeńskiego oddziału P. O. W.).

Une partie du groupe de „Citadelle” devant le bastion pris. Les membres du groupe présents : lieut. de Laveaux, lieut. Mond (commandant du sous-secteur de Citadelle), M-lle Bujwid (commandante de la section féminine de l'Organisation Militaire Polonaise).

A part of the Citadel Group before the conquered Bastion among whom are present : Lieut. de Lavcaux Lieut. Mond (Commandant of a sub-section of the Citadel), Miss Bujwid (Commandant of the womens-detachment of the Polish Military Organization).

W zdobytej Cytadeli.

Dans la Citadelle reconquise.

In the conquered Citadel.

Najstarszy obrońca z grupy Cytadeli inż. Eustachiewicz z najmłodszym obrońcą.

Le plus âgé défenseur de Lwów du groupe de la „Citadelle” l'ing. Eustachiewicz en compagnie du plus jeune.

The oldest defender of the „Citadel” Group Ing. Eustachiewicz and the youngest defender.

Kilku inwalidów II. odcinka.

Quelques invalides du II-ème secteur.

Some of the invalids of Section II.

Grupa Cytadeli.

Le Groupe de la Citadelle.

The Citadel Group.

Oddział W. P. w zdobytej Cytadeli.
Un détachement de l'Armée Polonaise dans la Citadelle occupée.
A detachment of the Polish Army in the conquered Citadel.

Grupa Cytadeli w zdobytym obiekcie.
Le Groupe de la „Citadelle” sur le terrain reconquis.
The Citadel Group in the conquered area.

Grupa Cytadeli.
Le Groupe de la Citadelle.
The Citadel Group.

Cytadela ze śladami pocisków.
La Citadelle avec des traces d'obus.
The Citadel with traces left by shells.

Cytadela w dniu rozejmu 18. XI. 1918.

La Citadelle au jour de la suspension des armes. Le 18 novembre 1918.

The Citadel on the day of the armistice. November 18, 1918.

Pod Cytadelą.

Au pied de la Citadelle.

At the foot of the Citadel.

Mjr. Michał Pomian-Cieński, dowódca odcinka III-go, od 24. XI. 1918 do końca wojny polsko-ukraińskiej, dowódca 1-go pułku Strzelców Lwowskich, obecnie 38 p. p.

La Chef de Bataillon Michel Pomian-Cieński, commandant du III-ème secteur; du 24. XI. jusqu'à la fin de la guerre polono-ukrainienne, commandant du 1-er reg. de „Chasseurs de Lwów“, (aujourd'hui 38 rég. d'Infanterie).

Major Michael Pomian-Cieński, Commander of Section III; from Nov. 24 till the end of the Polish-Ukrainian war, Commander of I. regiment of Lwów fusiliers (to — day's 38th regiment).

Placówka w ulicy.

Un factionnaire dans la rue.

A sentinel in the Streets.

Rotm. dr. Roman Abraham w listopadzie 1918, komendant Góry Stracenia, później komendant kompanji i osobnej grupy.

Le Capitaine de cavalerie, dr. Roman Abraham en novembre 1918. commandant de la „Montagne d'Exécutions“, plus tard commandant de Compagnie et d'un groupe spécial.

The cavalry Captain Dr. Roman Abraham in November 1918, commander of „Execution Hill“ Section, later commander of a company and of a special group of troops.

Okopy polskie na Górze Stracenia.

Les tranchées polonaises à la „Montagne d'Exécution“.

Polish trenches on „Execution Hill“.

Por. Józef Mazanowski, komendant plutonu
w odcinku Góry Stracenia.

Le lieutenant Joseph Mazanowski, Chef du
peloton dans le secteur de la „Montagne
des Executions“.

Lieutenant Joseph Mazanowski, commander
of a squad in the „Execution Hill“ Section.

Zestrzelony magazyn wojskowy przy ulicy
Janowskiej.

Magasin militaire, rue Janowska, démoli par
les obus.

A military magazine demolished by shell-
fire.

Oddział walczących.

Un détachement de combattants.

A detachment of soldiers fighting.

„Góra Stracenia“ Reduta III. w odcinku III-cim.

„Montagne des Exécutions“. III-ème Redoute dans le III-ème secteur.

„Execution Hill“ Redoubt III. in Section III.

„Góra Stracenia” Reduta III. w odcinku III-cim.
 „Montagne des Exécutions”. III-ème Redoute dans le III-ème secteur.
 „Execution Hill” Redoubt III. in Section III.

Spalony przez Ukraińców budynek komendy Uzupełniającej.
 La maison du Commandement des Recrues, brûlée par les Ukrainiens.
 The Building of the Recruiting Command burned down by the Ukrainians.

Placówki na górze Stracenia.
 Les sentinelles à la „Montagne des Exécutions”.
 Sentinels on „Execution Hill”.

„Góra Stracenia”: Reduta III w odcinku III.
 „Montagne des Exécutions”: III-ème Redoute, dans le III-ème secteur.
 „Execution Hill”: Redoubt III in Section III.

Straceńcy po zajęciu Ratusza. Oddział z Góry Stracenia. Kpt. Bolesław Zajączkowski, 2) ppor. Bunthner, 3) por. Sławosz-Szydłowski, 4) panna Klee, 5) por. Józef Mazanowski, 6) por. Erwin Koszuliński, 7) por. Dr. Wierzbowski (Weksler), 8) rotm. Dr. Roman Abraham, 9) ppor. Witold Kozak, 10) ppor. Szczurkowski, 11) ppor. Mieczysław Dobija, 12) podchor. Adam Olejniczuk, 13) podchor. Tadeusz Bestecki, 14) szef sierżant oddziału Góry Stracenia Teofil Wiśniewski, 15) sierż. Janusz Górecki. Nieobecni na zdjęciu: por. Iwo Nałęcz Skalkowski, ppor. Tadeusz Nowosielecki, ppor. Tadeusz Bober, zast. ofic. Stan. Zachara, ogn. Ludwik Ilkowski.

Les „Zouaves de la Mort” après la prise de l’Hôtel de Ville. Le détachement de la „Montagne d’Exécution”. 1) Le capt. Bolesław Zajączkowski, 2) le sous-lieut. Bunthner, 3) le lieut. Sławosz-Szydłowski, 4) Mlle Klee, 5) le lieut. Joseph Mazanowski, 6) le lieut. Erwin Koszuliński, 7) le lieut. Dr. Wierzbowski, (Weksler), 8) le capt. de cav. Dr. Roman Abraham, 9) le sous-lieut. Witold Kozak, 10) le sous-lieut. Szczurkowski, 11) le sous-lieut. Mieczysław Dobija, 12) le sous-enseigne Adam Olejniczuk, 13) le sous-enseigne Thadée Bestecki, 14) le commandant du détachement de la „Montagne d’Exécution” Théophile Wiśniewski, 15) serg. Janusz Górecki. Ceux qui ont été absents pendant la prise de la photographie: lieut. Iwo Nałęcz Skalkowski sous-lieut. Thadée Nowosielski, sous-lieut. Thadée Bober, suppl. d’officier Stanislas Zachara, sergent Louis Ilkowski.

The „Zouaves of Death” after the occupation of the Town-Hall. 1) Capt. Bolesław Zajączkowski, 2) Sec. Lieut. Bunthner, 3) Lieut. Sławosz-Szydłowski, 4) Miss Klee, 5) Lieut. Joseph Mazanowski, 6) Lieut. Erwin Koszuliński, 7) Lieut. Dr. Wierzbowski, 8) Capt. de cav. Dr. Roman Abraham, 9) Sec. Lieut. Witold Kozak, 10) Sec. Lieut. Szczurkowski, 11) Sec. Lieut. Mieczysław Dobija, 12) Sub.-Cornet Adam Olejniczuk, 13) Sub.-Cornet Tadeusz Bestecki, 14) Commander of the Execution Hill Section Sergeant Teofil Wiśniewski, 15) Serg. Janusz Górecki. The following were absent when the photograph was taken: Lieut. Iwo Nałęcz Skalkowski, Sec. Lieut. Tadeusz Nowosielecki, Sec. Lieut. Tadeusz Bober, Serg. Maj. Stanisław Zachara, Artill. Serg. Ludwik Ilkowski.

Szkoła im. Kordeckiego, pierwsze miejsce organizacji grupy Bema.

L'école „Kordecki”, premier centre d'organisation du groupe „Général Bem”.

The „Kordecki” School, the first organisation centre of the „General Bem” group.

Ś. p. ppor. Wojciech Kułakowski, komendant placówki Bema, ginie w jej obronie.

Feu le lieutenant Wojciech Kułakowski, commandant du poste Bem, tombé au cours de la défense.

The late Lieutenant Wojciech Kułakowski, commander of the „Bem”-position killed during its defence.

Grupa walczących w koszarach Bema.

Groupe de combattants dans les casernes Bem.

A group of combatants in the Bem Barracks.

Oddział walczących w zdobytych koszarach.

Un groupe de combattants dans casernes conquises.

A group of combatants in the conquered barracks.

Waleczni obrońcy 3-go odcinka.

Lés héroïques défenseurs du III-ème secteur.

Brave defenders of the 3rd section.

Walki uliczne w odcinku III-cim.

Les luttes dans les rues du III-ème secteur.

Street fight sin Section III.

Placówka na ul. Bema.

Une sentinelle dans la rue de Bem.

A sentinel in General Bem Street.

Koszary Bema, reduta ukraińska.

Casernes Bem, une redoute ukrainienne.

Bem Barracks, a Ukrainian redoubt.

Zdobyte koszary Bema.
La caserne Bem reconquise.
Bem Barracks conquered.

Spalony przez Ukraińców gmach sejmowy; zdjęcie z dachu.
Le Palais de la Diète brûlé par les Ukrainiens; vue prise du toit.
The Diet House, burned down by the Ukrainians; this photo was taken from a roof.

Komenda pod-odcinka Bema.
Le commandement du sous-secteur „Général Bem”.
The command of the sub-section of „General Bem”.

Spalony przez Ukraińców gmach sejmowy; zdjęcie z gmachu.
Le Palais de la Diète brûlé par les Ukrainiens; vue prise du toit.
The Diet House, burned down by the Ukrainians; this photo was taken from a roof.

Sejm, sala posiedzeń zdemolowana przez Ukraińców.

La Diète des Séances démolie par les Ukrainiens.

The Diet Hall, demolished by the Ukrainians.

Sala Unji Lubelskiej w gmachu sejmowym.

Salle de „l'Union de Lublin“ au Palais de la Diète.

The Hall of the „Union of Lublin“ in the Diet House.

Szereg sal w gmachu sejmowym.

Quelques salles du Palais de la Diète.

A suite of rooms in the Diet House.

Dyrekcja Kolejowa: Westybul, w którym rozegrały się najzaciętsze walki.

La Direction des Chemins de fer: Le Vestibule, endroit des combats les plus acharnés.

The Railway Buildings: The hall, scene of the fiercest fights.

Granat w sali konferencyjnej Dyr. Kolei.

Obus dans la salle des Réceptions du directeur de Chemin de fer.

Reception room of the Railway Buildings struck by a grenade.

Grupa obrońców Lwowa pod szkołą Konarskiego.

Un groupe des Défenseurs de Lwów devant l'école de Konarski.

A group of the Defenders of Lwów before Konarski school.

Szkoła im. Konarskiego, miejsce organizacji i postoju dowództwa III. odcinka.

L'école Konarski; centre de l'organisation et siège du commandement du III-ème secteur.

„Konarski“ School, quarters and organisation centre of the command of Section III.

Dyrekcja Kolei Państwowych we Lwowie.
Pierwsza reduta odcinka III-go.

Direction des Chemins de fer de l'Etat
à Lwów. Première redoute du III-ème secteur.

Railway Building of Lwów. The first redoubt
of Section III.

Grupa żołnierzy polskich na lewo i ukraińskich na prawo w czasie zawieszenia broni przed gmachem Dyrekcji Kolejowej.
18. XI. 1918.

Groupe des soldats polonais (à gauche) et ukrainiens (à droite) pendant la trêve devant le bâtiment de la Direction des Chemins de Fer. 18. XI. 1918.

A group of soldiers, Polish (on the left) and Ukrainian (on the right) during the armistice before the Railway Buildings Nov. 18, 1918.

Portjerka w Dyrekcji Kolejowej.

Conciergerie du Bâtiment de la Direction des Chemins de fer.

The door-keeper's box at the Railway-Buildings.

Placówka na ul. Matejki.
Un Poste, rue Matejko.
A post in Matejko Street.

Baon sztabowy w Szkole Kadeckiej.
Bataillon de l'Etat major dans l'Ecole Militaire.
Staff Battalion in the Cadet-School.

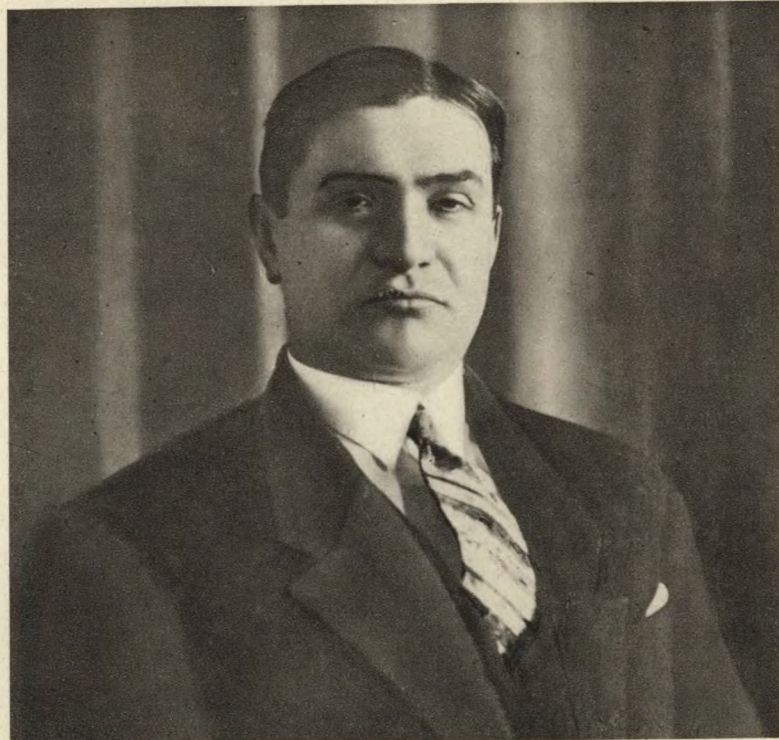
Czujka przed Szkołą Kadecką.
Une sentinelle devant l'École militaire.
Sentinel before the Military School.

Adaś Michalewski, agé de 14 ans, fusillé devant d'une maison rue Zybkiewicz,
pour le recel d'un revolver trouvé.

Adaś Michalewski, aged 14, shot before the house in Zybkiewicz Street for
keeping a revolver he had found.

Adaś Michalewski, lat 14, za-
strzelony przed domem przy
ul. Zybkiewicza za przecho-
wywanie znalezionej rewol-
weru.

Kpt. Bronisław Pieracki
od 14. XI. 1918 komendant
IV. odcinka.

Capt. Bronisław Pieracki,
commandant du
IV-ème secteur du 14.
XI. 1918.

Capt. Bronisław Pieracki,
commander of the
IV. section from Nov.
14 th.

Skniłów, por. Wolak ze swoimi szeregowcami.

Skniłów, lieutenant Wolak et ses soldats.

Skniłów, Lieutenant Wolak and his soldiers.

Dworzec kolejowy we Lwowie, miejsce organizacji i postoju IV. odcinka.

Gare de Lwów; centre d'organisation et Siège du IV-ème secteur.

Lwów Railway-Station, quarters and organisation centre of Section IV.

Jedno z mieszkań w domach kolejowych na Gródku, zdemolowane przez granat w czasie wybuchu amunicji.

Chambre dans une des maisons des employés de chemins de fer à Gródek, détruite par un obus pendant l'explosion des munitions.

A flat in dwelling-houses of railway-employees in Gródek demolished by a grenade during the explosion of the ammunition.

Wybuch amunicji na Dworcu czerniowieckim.

L'explosion de munitions à la gare de Czernowitz.

The explosion of ammunition at the „Czernowitz“ Station.

Dworzec towarowy i widok Głównego Dworca, w którym to miejscu nastąpił wybuch amunicji.

Gare aux marchandises et vue de la gare Centrale, où s'est produit une explosion de munitions.

The goods-station and the view of the Central Railway-Station where the explosion of ammunition took place.

Dworzec Czerniowiecki po pożarze.

Gare de Czernowitz après l'incendie.

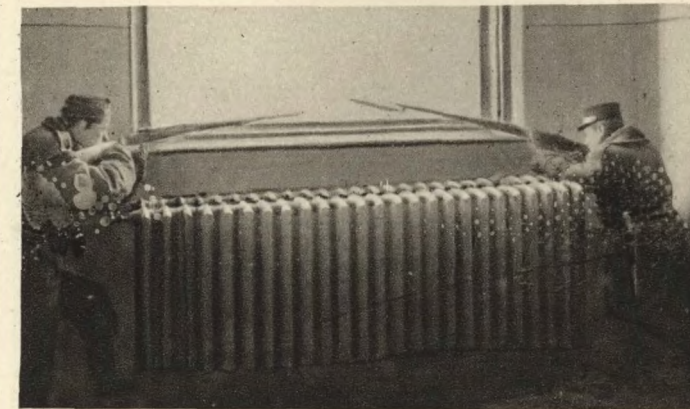
The „Czernovitz“ Railway-Station after the fire.

Organizatorzy oporu na Dworcu Czerniowieckim: szereg. Emil Świdziński, Anna Świdzińska, komend. 7 komp. Antoni Rzepecki, Herzig, Anna Bałabanówna, Józefa Świdzińska, Tad. Mikołajewski.

Organisateurs de la défense — à la gare de Czernowitz: le soldat Emil Świdziński, Anna Świdzińska, le command. de la 7-ème comp. Antoine Rzepecki, Herzig, Anna Bałaban, Josephine Świdzińska, Tadée Mikołajewski.

Organisers of the defence — at the „Czernowitz” Station: Priv. Emil Świdziński, Anna Świdzińska, commanding 7-th Comp. Anthony Rzepecki, Herzig, Anna Bałaban, Josephine Świdzińska, Tadeusz Mikołajewski.

Obrona dworca kolejowego.

La défense de la Gare.

Defence of the Railway Station.

Oficerowie z obrony Dworca: Stan. Wołak, Antoni Rzepecki, Józef Nowak II. p. strz. lw. (później 7 komp. 39 p. p.).

Les officiers — défenseurs de la gare: Stan. Wołak, Antoine Rzepecki, Joseph Nowak, du II-ème rég. des chass. de Lwów (plus tard 7 comp. du 39 rég. d'inf.).

Officers, commanding the defenders of the Railway-Station: Stan. Wołak, Anthony Rzepecki, Joseph Nowak of the 2nd reg. of Lwów Fusiliers (later 7th Comp. of 39 th reg. of Inf.).

Czoło II-go baonu 2-go pułku strz. lw. dow. bat. Andruszewicz, dow. komp. A. Rzepecki.

Front du II-ème bataillon du 2-ème rég. des chass. de Lwów le Commandant du bataillon Andruszewicz, le comm. de compagnie A. Rzepecki.

Front of the II. battalion 2nd reg. of Lwów fusil. Comm. of the batt. Andruszewicz, comm. of the comp. A. Rzepecki.

Placówka przy parkanie betoniarni.

Poste près de la palissade de la fabrique de béton.

The outpost near the palisade of the concrete factory.

Kompanja 7. II. p. strzelców lwowskich.

7-ème Compagnie de II. régim. des chasseurs de Lwów.

7th Company of the 2nd reg. of Lwów fusiliers.

Kpt. Karol Baczyński, od 5. XI. do 20. XI. komendant odcinka V-go, dowódca II. Baonu 1-go pułku Strzelców Lwowskich.

Capt. Charles Baczyński, du 5. XI. au 20. XI. commandant du V-ème secteur, commandant du II-ème bataillon du I. rég. des chasseurs de Lwów.

Capt. Charles Baczyński, from Nov. 5 to Nov. 20 commander of Section V, commander of II. Battalion of I. regiment of Lwów fusiliers.

Oficerowie V. odcinka w czasie posiłku żołnierskiego.

Les officiers du Vème secteur pendant le repas.

Officers of the V. section during a repast.

Kpt. Boruta Spiechowicz, od 2. XI. do 5. XI. komendant odcinka V., później komendant II. grupy, złożonej z odcinka IV. i V.

Cap. Boruta Spiechowicz, du 2. XI. au 5. XI. commandant le V-ème secteur, plus tard commandant le II-ème groupe composé des secteurs IV. et V.

Capt. Boruta Spiechowicz, from Nov. 2 to Nov. 5 commander of Section V, later commander of group II, consisting of Sections IV. and V.

Por. Zborzyl-Mirecki, komend. oddziału karabinów maszynowych.

Lieutenant Zborzyl-Mirecki, commandant d'une section des mitrailleuses.

Lieutenant Zborzyl-Mirecki, commander of a machine gun section.

Szkoła im. Sienkiewicza, miejsce organizacji i postoju dowództwa V-go odcinka.

L'école „Sienkiewicz”, centre d'organisation et Poste de commandement du V-ème secteur.

The „Sienkiewicz” School, quarters and organization centre of the command of Section V.

Szkoła im. Sienkiewicza od podwórza i cmentarz poległych na tym odcinku.

L'école „Sienkiewicz” vue de la cour et le cimetière des morts tombés dans le secteur.

The „Sienkiewicz” School, as viewed from the courtyard, and the cemetery of those killed on this section.

Dwaj dowódcy Szkoły im. Sienkiewicza: Kpt. Karol Baczyński i kpt. Boruta Spiechowicz;
trzeci por. Józef Klink.

Deux commandants de l'école „Sienkiewicz”: capitaine Charles Baczyński et capitaine
Boruta Spiechowicz; le troisième le lieutenant Joseph Klink.

Two commanders of the „Sienkiewicz” School: Capt. Charles Baczyński and Capt. Boruta
Spiechowicz; the third figure represents Lieut. Joseph Klink.

Jerzy Bitschan, 14 letni,
padł 21 listopada na cmen-
tarzu Łyczakowskim.

George Bitschan, 14 ans,
tué le 21 novembre au
cimetière de Łyczaków.

George Bitschan, aged 14,
fell on November 21 on
the cemetery of Łyczaków.

Grupa obrońców w szkole im. Sienkiewicza.
Groupe de défenseurs de l'école „Sienkiewicz”.
A group of defenders in the „Sienkiewicz” School.

Szkoła Sienkiewicza. Siedzą: por. Mostowski, Por. Kosacz, por. Dr. Janusz Biegański. Stoją: podch. Antoni Wilczek, szer. Liputa.

Ecole „Sienkiewicz”. Sont assis: lieut. Mostowski, lieut. Kosacz, lieut. le Dr. Jean Biegański. Restent debout: cornette Antoine Wilczek, le troupier Liputa.

Sienkiewicz School. The following are sitting: Lieut. Mostowski, Lieut. Kosacz, Lieut. Dr. Janusz Biegański. The following are standing: Colour-sergeant Anthony Wilczek, Private Liputa.

Oddział karabinów maszynowych ś. p. Zborzyla-Mireckiego na V. odcinku Obrony Lwowa.

Détachement de mitrailleuses de feu Zborzyl-Mirecki dans le secteur de la Défense de Lwów.

A detachment of machine guns under the late Zborzyl-Mirecki in the 5th section of the Defence of Lwów.

Kuchnia polowa w Szkole Sienkiewicza. Cuisine de camp. à l'école „Sienkiewicz”.

The military field kitchen in the Sienkiewicz School.

Z pod Sichowa: „A harmonja gra”.

Scène au village de Sichów: „....Et l'accordéon joue!”

A village scene from Sichów: „....And the accordeon playing!”

Cmentarz Szkoły Sienkiewicza.
Cimetière de l'école „Sienkiewicz”.
The cemetery of the „Sienkiewicz” School.

Zbrojownia Szkoły Sienkiewicza z kierownikiem ś. p. por. Kostynowiczem.
Dépôt d'armes de l'école „Sienkiewicz” avec son chef le feu lieut. Kostynowicz.
Armoury of the „Sienkiewicz” School and its controller the late Lieutenant Kostynowicz.

Grupa obrońców.
Groupe de défenseurs.
A group of defenders.

Grupa szkoły Sienkiewicza.
Le groupe de l'école „Sienkiewicz”.
The „Sienkiewicz” School group.

Intendantura szkoły Sienkiewicza.
L'intendance de l'école „Sienkiewicz”.
„Sienkiewicz” School Commissariat-office.

Wóz sanitarny szkoły Sienkiewicza.

Voiture d'Ambulance de l'école „Sienkiewicz”.

„Sienkiewicz” School Ambulance.

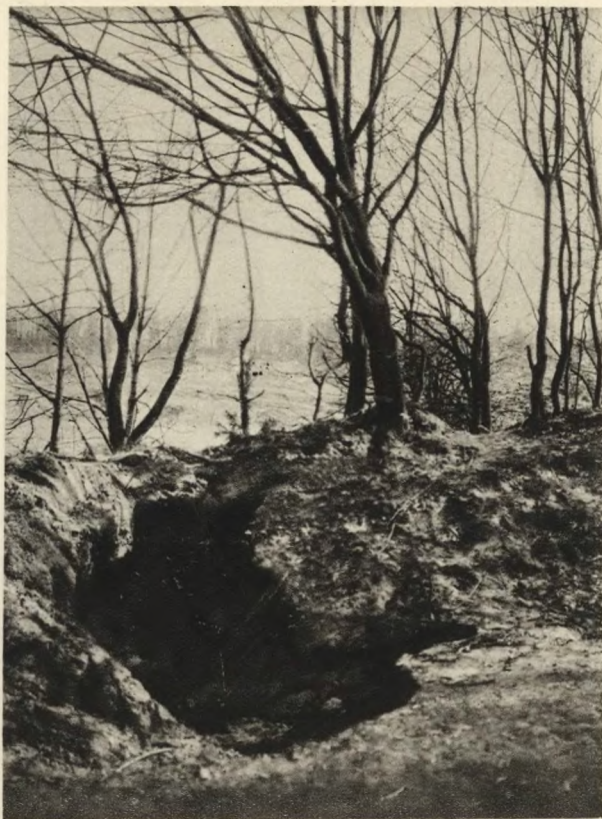
Kuchnia szkoły Sienkiewicza.
18. XI. 1918.

Cuisine de l'école „Sienkiewicz”. 18. XI. 1918.

The kitchen of the „Sienkiewicz” School. Nov. 18, 1918.

Tabor szkoły Sienkiewicza.
Le train de l'école „Sienkiewicz”.
The train of the „Sienkiewicz” School.

Polskie okopy.
Tranchées polonaises.
Polish trenches.

Patrol.
Patrouille.
Patrol.

Kuchnia w szkole Sienkiewicza.
Cuisine dans l'école „Sienkiewicz”.
The kitchen at the Sienkiewicz School.

Cmentarz szkoły Sienkiewicza.
Cimetière de l'école „Sienkiewicz”.
The cemetery of the „Sienkiewicz” School.

Kpt. Walerjan Sikorski, dowódca odcinka VI, później dowódca 1-go batalionu, II-go pułku strzelców lwowskich.

Capitaine Walerjan Sikorski, commandant de la 6-ème section, plus tard commandant du I. bataillon du II. reg. des chasseurs de Lwów.

Capt. Walerjan Sikorski, commander of section VI, later commander of the 1st battalion, 2nd regiment of Lwów Fusiliers.

Płomieńczyk Jan Marszałkiewicz, organizator Rzęsny-Polskiej dowódca oddziału lotniczego Żandarmerji.

Płomieńczyk Jean Marszałkiewicz, organisateur de Rzęsna-Polska et commandant du détachement d'avions de la police militaire.

Płomieńczyk John Marszałkiewicz, organizer of the defence of Rzęsna-Polska and commander of a detachment of airplanes of the military police.

Kpt. Wilhelm Starck, dowódca pododcinka Podzamcze.

Capt. Wilhelm Starck, commandant du sous-secteur de Podzamcze.

Capt. William Starck, commander of the Podzamcze sub-section.

Oddział kpt. „Starcka” z dowódcą kpt. Kurką. Koszary Gwardji, ul. Kurkowa 12.

Détachement du capitaine Starck, avec son commandant le capitaine Kurka. La caserne de Garde, 12 rue Kurkowa.

„The Capt. Starck” section with its commander, Captain Kurka. The Barrack of the Guard, Kurkowa Street 12.

Wiktor Ludwik Kopeć, dowódca odcinka Rzęsna-Polska.

Victor Louis Kopeć, commandant du secteur de Rzęsna-Polska.

Victor Louis, commander of the section of Rzęsna-Polska.

Oddział kpt. Starcka.

Détachement du capitaine Starck.

Captain Starck's section.

Oddział kpt. Starcka na Wysokim Zamku, dowódca kompanji por. Smotrecki.

Détachement du cap. Starck au „Wysoki Zamek”, sous-lieutenant Smotrecki, commandant de compagnie.

Captain Starck's section on the „Wysoki Zamek”, the commander of the company, sub-lieut. Smotrecki.

Kompanja kpt. Starcka, zdjęcie: Koszary Gwardji ul. Kurkowa 12, dowódca ppor. Smotrecki.

Compagnie du capt. Starck. Photo: Caserne de la Garde, 12 rue Kurkowa, sous-lieutenant Smotrecki, commandant.

Captain Starck's company. Photo: The Guard Barracks, 12 Kurkowa Street, commanded by sub-lieut. Smotrecki.

Rotm. inż. Tadeusz Krynicki, organizator i dowódca dywizjonu kawalerji lwowskiej „Wilków”.

Chef d'escadron ing. Thadée Krynicki, organisateur et commandant de la division de cavalerie de Lwów „les Loups”.

Cavalry Captain Eng. Tadeusz Krynicki, organizer and commander of the Lwów „Wolves” cavalry division.

„Wilki” na tle palacu Siemieńskich. 20. XI. 1918.

„Les Loups”, au fond le palais de Siemieński, 25. XI. 1918.

„The Wolves”, in the background the residence of the Siemieńskis, Nov. 25, 1918.

„Wilki”.

„Les Loups”.

„The Wolves”.

Patrol „Wilków”.
Patrouille des „Loups”.
The „Wolf” Patrol.

Ulan Elgin Scott, obywatel angielski.
Uhlan Elgin Scott, sujet britannique.
Ulan Elgin Scott, a British subject.

Lwowski oddział kawalerji „Wilki”. Francuz André Brossard,
lat 15, odznaczony.
Le détachement de cavalerie de Lwów „les Loups”. Le Fran-
çais André Brossard, âgé de 15 ans, décoré.
The „Wolf” Cavalry detachment. The Frenchman André Brossard,
aged 15, decorated for valour.

„Wilki”.
„Les Loups”.
„The Wolves”.

LWOWSKA ARTYLERJA W WALKACH O LWÓW (1918—1919).

L'ARTILLERIE DE LWÓW DANS LES COMBATS POUR LA DEFENSE DE LWÓW EN 1918—1919.

THE LWÓW ARTILLERY WHILE FIGHTING FOR THE DEFENCE OF LWÓW 1918—1919.

Wulka. Od lewej ku prawej stoi por. Schrötter, na koniu por. J. Dobrowolski.

Faubourg de Wulka. De gauche à droite debout lieutenant K. Schrötter à cheval lieutenant J. Dobrowolski.

Suburb of Wulka. Left to right standing: Lieutenant K. Schrötter, on horseback Lieutenant J. Dobrowolski.

Miasto. Od lewej ku prawej (grupa na koniach) pułk. W. Kaczyński, por. K. Białkowski, por. A. Kopacz, mjr. T. Łodziński, dowódca grupy artylerji kpt. A. Lewicki, dowódca 4-go pułku artylerji kpt. L. Czechowicz.

Vue de la ville. De gauche à droite (le groupe des cavaliers) col. W. Kaczyński, lieutenant K. Białkowski, lieutenant A. Kopacz, major T. Łodziński, commandant du groupe d'artillerie capit. A. Lewicki, commandant du 4-ème reg. de l'artillerie de la Défense de Lwów capit. L. Czechowicz.

View of the City. Left to right (the group on horseback) Col. W. Kaczyński, Lieut. K. Białkowski, Lieut. A. Kopacz, Major T. Łodziński, Commander of the group of artillery Capt. A. Lewicki, Commander of the 4-th regiment of artillery of the Defence of Lwów Capt. L. Czechowicz.

Zamek. Od lewej ku prawej kpt. T. Kuchar, kpt. R. Odzierzyński, por. R. Kwak, kpt. H. Kreiss.

Hameau de Zamek. De gauche à droite capit. T. Kuchar, capit. R. Odzierzyński, lieutenant R. Kwak, capit. H. Kreiss.

„The High Castle” Hill. Left to right Capt. T. Kuchar, Capt. R. Odzierzyński, Lieut. R. Kwak, Capt. H. Kreiss.

Inżynier Marceli Śniadowski, organizator artylerji lwowskiej.

Ing. Marcel Śniadowski, organisateur de l'artillerie de Lwów.

Eng. Marcel Śniadowski, organizer of the Lwów artillery.

Baterja „Wicek” na stanowisku, przy niej ppor. Zubczewski, ppor. Krasicki, dca bat. por. dr. Chrzanowski, ppor. Sokołowski.

La Batterie „Wicek” à son poste; à côté d'elle: lieut. Zubczewski, sous-lieut. Krasicki, commandant de batterie lieut. docteur Chrzanowski, sous-lieut. Sokołowski.

Battery „Wicek” in position, sub-lieut. Zubczewski, sub-lieut. Krasicki, Battery Commander Lieut. Dr. Chrzanowski, sub-lieut. Sokołowski.

Baterja w czasie wyszkolenia.

Batterie à l'exercice.

Battery at drill.

Mjr. Tadeusz Łodziński, dowódca pułku artylerji lwowskiej.

Le chef d'Escadron Thadée Łodziński, commandant du régiment d'artillerie de Lwów.

Major Tadeusz Łodziński, commander of the Lwów artillery regiment.

Stanowisko baterji na Wysokim Zamku.
Position de la batterie au „Wysoki Zamek”.
Position of a battery on the „Wysoki Zamek”.

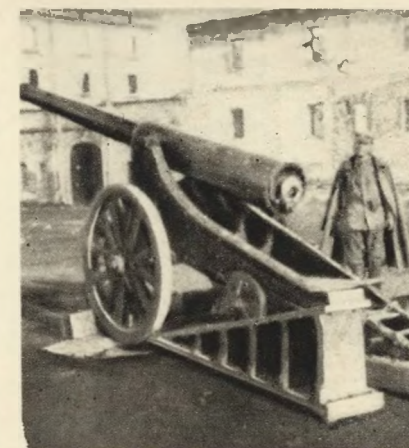

Stanowisko baterji.
Une batterie en place.
Battery in position.

Włoskie działo oblężnicze, których
baterje przesłali samorzutnie Włosi
dla obrony Lwowa.

Canon de siège envoyé comme
cadeau par les Italiens pour la
défense de Lwów.

Italian siege guns, sent by the
Italians on their own initiative for
the defence of Lwów.

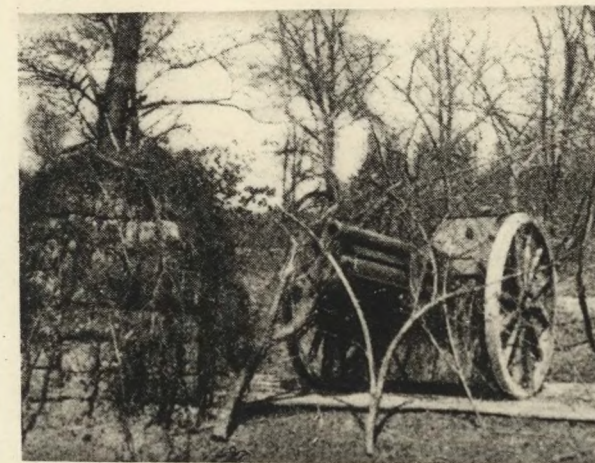
Baterja „Baśka” na pozycji.
Batterie „Baśka” en position.
„The Baśka” Battery in position.

Artylerja na punkcie obserwacyjnym na Górze Piaskowej 29. IV. 1919, mjr. Tad. Łodziński, inż. por. S. Szczepanowski, por. S. Bujwid.

Artillerie au point d'observation à la „Montagne de Sable“ le 29. IV. 1919, major Thad. Łodziński, ing. lieutenant S. Szczepanowski, lieutenant S. Bujwid.

Artillery stationed at the observation post on „Sand Hill“, on April 29, 1919. Major Tad. Łodziński, S. Szczepanowski, Lieut. S. Bujwid.

Działo w pogotowiu. Baterja „Wanda“.

Canon de la batterie „Wanda“ prêt à entrer en action.

A gun of the „Wanda“ battery.

Szalas obserwatora artyleryjskiego na linii piechoty.

Poste d'observateur d'artillerie dans la ligne de l'infanterie.

The hut of the artillery observer in the infantry line.

Armata na strzale na pozycji za roгатką Zamarstynowską.
Le canon en position près de la barrière de Zamarstynów.
A gun in position near the Zamarstynów toll-gate.

Pozycja baterji polskiej „Wanda“ na roгатce stryjskiej. Zdjęcie w dzień ofensywy wielkanocnej.
La position de la batterie polonaise „Wanda“ à la barrière Stryjska. Photographié le jour de l'offensive de Pâques, le 20. IV. 1919.

The position of the Polish „Wanda“ battery at the Stryjska toll-gate. Photo taken on the day of the Polish offensive during Easter.

Baterja „Mańka“. Na pozycji: por. Krasicki (na lewo), por. Leśniowski (na prawo).

Batterie „Mańka“. A leur poste: lieutenant Krasicki (à gauche), lieutenant Leśniowski (à droite).

The „Mańka“ battery. Lieut. Krasicki (on the left), Lieut. Leśniowski (on the right).

3-cia baterja „Wicek” 5-go lwowskiego pułku art. polowej, podczas marszu. D-ca por. W. Wrażej, ppor. J. Łoziński.

III-ème batterie „Wicek” du 5-ème rég. d’artill. de campagne pendant la marche; le commandant: lieut. W. Wrażej, le sous-lieut. J. Łoziński.

3rd battery „Wicek” of the 5th reg. of field-artill. on the march. Commander: Lieut. W. Wrażej, sub-lieut. J. Łoziński.

Baterja „Wicek” na pozycji. Porucznicy C. Domaszewicz, Wł. Wrażej, ppor. R. Zubczewski, J. Krasicki.

Batterie „Wicek” en position. Les Lieutenants: C. Domaszewicz, Wł. Wrażej. Les sous-lieutenants: R. Zubczewski, J. Krasicki.

The „Wicek” battery in position. Lieutenants C. Domaszewicz, Wł. Wrażej. sub-lieutenants: R. Zubczewski, J. Krasicki.

3-cia baterja „Wicek” 5-go lw. pułku art. polowej, podczas marszu. D-ca por. W. Wrażej, ppor. J. Łoziński.

III-ème batterie „Wicek” du 5-ème rég. d’artill. de campagne, pendant la marche. Le commandant: lieut. W. Wrażej, le sous-lieut. J. Łoziński.

3rd battery „Wicek” of the 5th reg. of field-artill. on the march. Commander: Lieut. W. Wrażej, sub-lieut. J. Łoziński.

Włoskie działo oblężnicze na stanowisku.

Canon italien de siège en position.

An Italian siege gun in position.

3-cia baterja „Wicek” 5-go lw. pułku art. polowej, podczas marszu. D-ca por. W. Wrażej, ppor. J. Łoziński.

III-ème batterie „Wicek” du 5-ème rég. d’artill. de campagne pendant la marche. Le commandant: lieut. W. Wrażej, le sous-lieut. J. Łoziński.

3rd battery „Wicek” of the 5th reg. of field-artill. on the march. Commander: Lieut. W. Wrażej, sub-lieut. J. Łoziński.

Włoskie działo oblężnicze na stanowisku.

Canon italien de siège en position.

An Italian siege-gun in position.

Obserwatorzy artylerji na Bodnarówce.
Observateurs d' artillerie à Bodnarówka.
Observers of artillery in Bodnarówka.

Armata w Czerwonym Klasztorze. Od prawej: por. K. Kulczycki, por. Kowalski, kpt. K. Sarnicki, ogn. A. Kocan.

Un canon dans le „Monastère Rouge“. A droite: le lieut. K. Kulczycki, le lieut. Kowalski, le capit. K. Sarnicki, le maitre pointeur A. Kocan.

A gun in the „Red Monastery“. On the right: Lieut. K. Kulczycki, Lieut. Kowalski, Capt. K. Sarnicki, Gunner A. Kocan.

Działo włoskie.
Canon italien.
An Italian gun.

Działo na stanowisku w Bartatowie, kpt. Kozubski.

Un canon au poste à Bartatow, capitaine Kozubski.

A gun in position near Bartatow, Capt. Kozubski.

Armaty w warsztatach naprawczych przy ul. Listopada.
Canons en réparation dans les ateliers rue Listopada.
Guns at the repair-workshops at Listopada St.

Baterja na stanowisku.
Batterie au poste.
A battery in position.

Pozycja baterji 3/5 pap. na rogatec stryjskiej.
Position de la batterie à la barrière Stryjska.
The position of the battery at the toll-gate Stryjska.

Ludzenie nieprzyjaciela. Armata z rury betonowej i kuchennej blachy.
On mystifie l'ennemi. Le canon fait du conduit de béton et du fer blanc de cuisine.
A device to mislead the enemy. A gun made of a concrete pipe and a kitchen iron plate.

Punkt obserwacyjny w Betoniarni. Stoją ppor. Krasicki i ppor. Sokołowski.

Poste d'observation dans la fabrique de béton. Debout les sous-lieutenants Krasicki et Sokołowski.

Observation point at the concrete factory. The following are standing.: sub-lieut. Krasicki and sub-lieut. Sokołowski.

Stanowisko baterji „Wicek” koło willi Ulama na rogatce Stryjskiej. Stoją od prawej: Stokowska, por. Chrzanowski, por. Wrażej.

Position de la batterie „Wicek” près de la villa de l'ingénieur Ulam. La barrière de la ville, rue Stryjska. De droite à gauche: Mme Stokowska, le lieut. Chrzanowski, le lieut. Wrażej. Position of the „Wicek” battery near Eng. Ulam's villa and the toll-gate of Stryjska Street. From right to left are standing: Mrs. Stokowska, Lieut. Chrzanowski, Lieut. Wrażej.

General Jędrzejewski w sztabie artylerji.

General Jędrzejewski à l'état-major de l'artillerie.

General Jędrzejewski in the general staff of the artillery.

Patrol obserwacyjny żeński bat. „Wicek”. Por. Chrzanowski, d-ca bat. Stokowska Wiktorja, Wasilewska Halina, Vetulani Marja, Kowalska Halina.

Patrouille d'observation, le bataillon de femmes „Wicek”. Le lieut. Chrzanowski, commandant du bat. Victoire Stokowska, Halina Wasilewska, Marie Vetulani, Halina Kowalska. Observation patrol, of „Wicek” women's battalion. Lieut Chrzanowski, Commandant of the battalion Victoria Stokowska, Halina Wasilewska, Marie Vetulani, Halina Kowalska.

Minierki na pozycji (fabrykat niemiecki), zdobyte na Ukraincach.

Les „minières” en position, prises chez les Ukrainiens (marque allemande).

Mortars (German manufacture) taken from Ukrainians, and placed in position.

Obserwatorowie na rozbitym dachu.
Observations sur un toit effondré.
Observers on a wrecked roof.

Jedno z dział bat. „Wicek” 3/5. Przy niem ppor. Zubczewski, ppor. Krasicki, d-ca bat. por. dr. Chrzanowski, ppor. Sokołowski.

Un des canons de la batterie „Wicek” 3/5. A côté: Le sous-lieut. Zubczewski, Le sous-lieut. Krasicki, commandant de la batterie, le lieutenant docteur Chrzanowski, sous-lieut. Sokołowski.

One of the guns of the battery „Wicek” 3/5. Beside it: Sec. Lieut. Zubczewski, Sec. Lieut. Krasicki, commandant of the bat. Dr. Chrzanowski, Sec. Lieut. Sokołowski.

Bateria lwowskiej ciężkiej artylerji (dowódca, por. Kazimierz Szirmer, w pośrodku).
Une Batterie d'artillerie lourde de Lwów (commandant, lieut. Casimir Szirmer, au milieu).
The battery of the Lwów heavy artillery (commandant Lieut. Casimir Szirmer in the middle).

Punkt obserwacyjny na Bodnarówce.
Point d'observation à Bodnarówka.
Observation post in Bodnarówka.

Punkt obserwacyjny IV. baterji na „Czartowskiej skale”.

Poste d'observation de la 4-ème batterie au „Rocher du Diable”.

Observation point of the 4th battery on the „Devil's Rock”.

Działo w pogotowiu.

Un canon prêt pour l'action.

A gun ready for the battle.

Punkt obserwacyjny na Bodnarówce.

Le point d'observation à Bodnarówka.

Observation post in Bodnarówka.

Działo, od lewej: 1) M. Kłapko, 2) J. Nowak, 3) K. Kulczycki. Czerwony Klasztor, grudzień 1918.

Un canon près du Cloître Rouge décembre 1918. De gauche à droite: 1) M. Kłapko, 2) J. Nowak, 3) K. Kulczycki.

Gun stationed near the Red Cloister, December 1918. From left to right: 1) M. Kłapko, 2) J. Nowak, K. Kulczycki.

Grupa oficerów magazynów amunicji z kapitanem St. Blicharskim na czele.

Groupe d'officiers qui dirigeaient le magasin aux munitions avec le capitaine St. Blicharski en tête.

A group of officers in charge of the ammunition magazines with Captain St. Blicharski at the head.

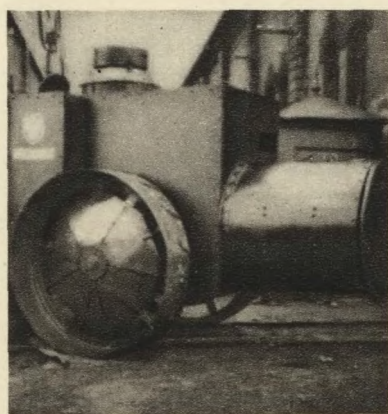
Zdjęcie jednego z dział w dzień Wielkiej Nocy, bezpośrednio po ukończeniu przygotowania artyleryjskiego: bateria „Wanda”.
Vue d'un canon de la batterie „Wanda”, le jour de Pâques, immédiatement après la préparation d'artillerie.

View of a gun of the battery „Wanda”, immediately after the preparations of artillery.

Pierwszy lwowski samochód pancerny zbudowany w pierwszym tygodniu walki.
La première auto blindée de Lwów, construite au cours des combats de la première semaine.

The first armoured car in Lwów, built in the first week of struggles.

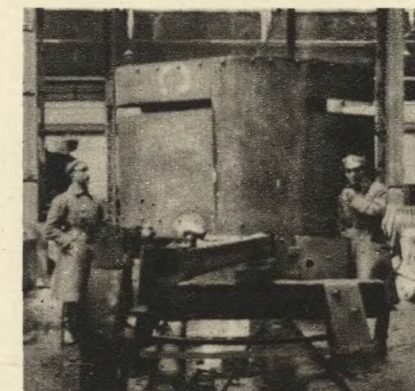
II-gi samochód pancerny przed wyruszeniem w akcję.
L'auto blindée nr. 2 prête à partir pour la bataille.
Second armoured car before starting into action.

Kierownik oddziałów technicznych Brygady lwowskiej śp. inż. Jan Olechowski.

Le directeur des Services techniques de la Brigade de Lwów feu l'ing. Jean Olechowski.

Director of technical divisions of the Lwów Brigade of the late Eng. John Olechowski.

Budowa II-go samochodu pancernego. Stan jego bada brygadjer Mączyński.

Construction de l'auto blindée No. II Inspection faite par le brigadier Mączyński.

Construction of the armoured car No. II. examined by Brigadier Mączyński.

Budowa II-go samochodu pancernego.

Montage de l'auto blindée No. II.

Construction of the armoured car No 2

Zbudowany we Lwowie reflektor.

Un projecteur fabriqué à Lwów.

Searchlight constructed in Lwów.

Postęp w pracy.

Progrès du travail.

The work has made progress.

Budowa baterji miotaczy granatów. Demonstruje inż. Młodnicki, konstruktor i kierownik techn., ogląda bryg. Maczyński z oficerem sztabu rotm. Machalskim.

Construction des batteries d'obusiers. La démonstration est faite par l'ing. Młodnicki, constructeur et directeur technique. L'inspection par le brig. Maczyński accompagné du capit. de cav. breveté Machalski.

Construction of a battery of howitzers. Demonstrating: Eng. Młodnicki, constructor and technical director, inspecting: Brigadier Maczyński and staff-officer Cav. Capt. Machalski

Most gotowy w przeciągu jednego dnia.

Un pont construit au cours d'une journée.

A bridge built within one day.

Pierwszy samochód pancerny.

Première auto blindée.

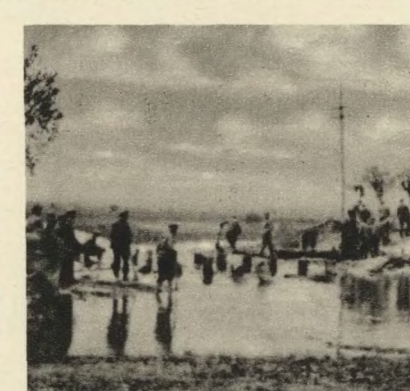
The first armoured car.

Gotowa baterja miotaczy granatów, wykonana w lwowskich warsztatach kolejowych.

Une batterie d'obusiers fabriqués, dans les ateliers du Chemin de Fer de Lwów.

A battery of howitzers, constructed in the railway-workshops in Lwów.

Kompanja techniczna Brygady lwowskiej przy budowie mostu.

Compagnie technique de la Brigade de Lwów pendant la construction du pont.

Technical company of the Lwów Brigade while building a bridge.

Pociąg pancerny „Śmiały” po powrocie z wyprawy.
Le train blindé „Śmiały” au retour d’une expédition.
The armoured train „Śmiały” after return from its expedition.

Kpt. Zdzisław Orzechowski, dowódca Pociągu Pancernego.
Le capitaine Zdzisław Orzechowski, commandant du train blindé.
Capt. Zdzisław Orzechowski, commanding the armoured train.

Lwowski pociąg pancerny w przejeździe przez most na Wereszycy.
Le train blindé de Lwów traversant le pont sur la rivière Wereszyca.
The Lwów armoured train crossing the bridge on the river Wereszyca.

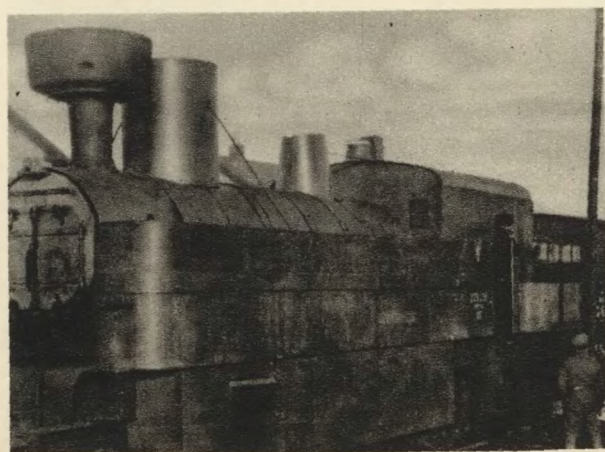
Pociąg pancerny ze swoim komendantem.
Le train blindé et son commandant.
The armoured train and its commander.

Jerzy Widt, poległy w pociągu pancernym.

Georges Widt, tué à bord du train blindé.

George Widt, killed in the armoured train.

Zbudowany we Lwowie w warsztatach kolejowych I-szy pociąg pancerny zwany „Lwowianin” później „PP III”, wreszcie „Podpułkownik Lis Kula”.

Le premier train blindé construit par les ateliers du chemin de fer à Lwów appelé „Lwowianin”, plus tard „PP III” et ensuite „Lieutenant-colonel Lis Kula”.

The first armoured train constructed in the railway-workshops in Lwów, called „Lwowianin”, later „PP III” and finally „Lieutenant-Colonel Lis Kula”.

Lokomotywy lwowskiego pociągu pancernego.

Les locomotives du train blindé de Lwów.

The locomotives of the Lwów armoured train.

Działo na czele pociągu pancernego.

Un canon en tête du train blindé.

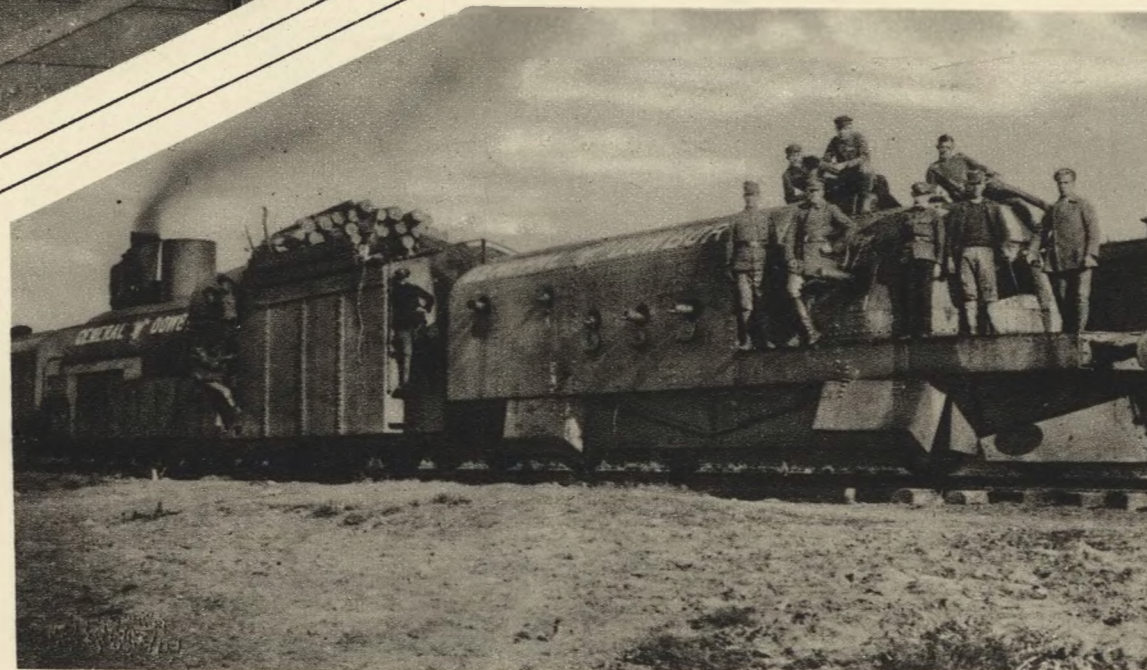
A gun in front of an armoured train.

Sztab „Pociągu Pancernego” od lewej szeregowiec Witold Madejski, szeregowiec Łucjan Łepkowski, por. Dr. Leszek Jakliński, por. inż. Mieczysław Rudnicki, śp. por. Antoni Dawidowicz, kpt. Zdzisław Orzechowski.

L'état-major du „Train-blindé”. De gauche: le soldat Witold Madejski, le soldat Łucjan Łepkowski, lieutenant Dr. Leszek Jakliński, lieutenant ing. Mieczysław Rudnicki, feu lieutenant Antoine Dawidowicz, le capitaine Zdzisław Orzechowski.

Staff of officers of the „Armoured Train” (from left to right): private Witold Madejski, private Łucjan Łepkowski, Lieut. Dr. Leszek Jakliński, Eng. Lieut. Mieczysław Rudnicki, late Lieut. Anthony Dawidowicz, Capt. Zdzisław Orzechowski.

Pociąg pancerny „General Dowbór”.

Le train blindé „Général Dowbór”.

The armoured train „General Dowbór”.

Karabin maszynowy pociągu pancernego w akcji.

Une mitrailleuse de train blindé en bataille.

A machine-gun of an armoured train while in action.

Lwowski pociąg pancerny z załogą.

Le train blindé de Lwów avec son équipage.

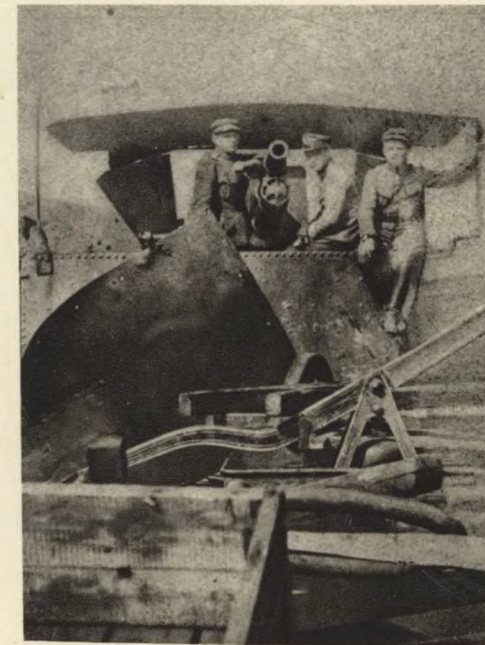
The Lwów armoured train with its crew.

Załoga przed opancerzonemi wagonami.

Les équipages devant leurs trains blindés.

The crew before the armoured train.

Armata w pociągu pancernym.

Un canon dans un train blindé.

A gun in the armoured train.

Kpt. Stefan Bastyr, organizator i dowódca lotnictwa lwowskiego. Zginął śmiercią
lotnika w roku 1920.

Le capt. Stephan Bastyr, organisateur et commandant de l'aviation à Lwów.
Mort comme aviateur en 1920.

Capt. Stephen Bastyr, organizer and commander of the Lwów air force. Died
as aviator in 1920.

Śmiertelny lot kpt. Bastyra.

Vol mortel du cap. Bastyr.

The mortal flight of cap. Bastyr.

Por. obs. Władysław Toruń.

Le lieut. observateur Ladislas Torun.

Lieut. Obs. Władysław Toruń.

Pierwszy samolot polski, który latał nad Lwowem dnia 5. XI. 1918. Przy samolocie kpt. Bastyr, por. Toruń i por. Roland.

Premier avion polonais survolant Lwów le 5. XI. 1918. A bord le capit. Bastyr, le lieut. Toruń et le lieut. Roland.

The first Polish airplane which flew over Lwów on the 5 th Nov. 1918. Near the airplane Capt. Bastyr, Lieut. Toruń and Lieut. Roland.

Por. pilot Ludwik Idzikowski, uczestnik walk lotniczych w obronie Lwowa, zginął śmiercią lotnika w czasie przelotu przez Atlantyk.

Le lieut. pilote Louis Idzikowski, qui a pris part comme aviateur aux batailles pour la défense de Lwów. Mort pendant la traversée de l'Atlantique.

Lieut. Pilot Ludwik Idzikowski, participant of the airforce fighting in defence of Lwów. He died while attempting to fly across Atlantic.

Ś. p. por. Idzikowski po „kraksie” przy samolocie.

Feu le lieut. Idzikowski après la catastrophe à côté de son avion.

The late Lieut. Idzikowski after the catastrophe of his airplane.

Kpt. obserw. J. de Beaurain.

Le capit. observ. J. de Beaurain.

Capt. Observ. J. de Beaurain.

Por. obs. Kazimierz Kubala.

Le lieut. obs. Casimir Kubala.

Lieut. Obs. Casimir Kubala.

Wizyta Rumunów na lotnisku w r. 1919.

Visite des Roumains au champ d'aviation en 1919.

The Roumanians visiting the military aerodrome in 1919.

Inż. major pilot Stefan Stec.
 Le chef de bataillon pilote-ingénieur Stéphane Stec.
 Eng. Major-Pilot Stephen Stec.

Porucznik Stec w swym Fokkerze przed odlotem.
 Le lieut. Stec sur son „Fokker” avant le vol.
 Lieut. Stec in his „Fokker” before the flight.

Ś. p. por. Mieczysław Motylewski.

Feu le lieut. Mécislas Motylewski.

The late Lieut. Mieczysław Motylewski.

Cudownie ocaleni lotnicy po rozbiciu płatowca w r. 1919 podczas lądowania.

Les aviateurs sauvés par miracle après le capotage de l'aéroplane à l'atterrissage.

Airmen saved as if by miracle after the fall of their airplane during landing.

Lotnicza grupa lwowska przed budynkiem komendy.

Un Groupe d'aviateurs de Lwów devant l'Hôtel du Commandement.

The Lwów air force before the quarters of the Command.

Samolot myśliwski „Fokker E V” por. pilota Steca.
 L'avion de chasse „Fokker E V” du lieut.-aviateur Stec.
 The scouting plane „Fokker E V” of the airman, Lieut. Stec.

Por. Stefan Stec ze swoim płatowcem w rozmowie z kierownikiem warsztatu.
 Le lieut. Stéphan Stec près de son aéroplane cause avec le directeur
 de l'atelier.
 Lieut. Stec with his airplane chatting with the director of the workshop.

Lotnicza grupa lwowska i robotnicy parku.
Un groupe d'aviateurs de Lwów et travailleurs du parc d'aviation.
The Lwów air forces and aerodrome-workmen.

Przemówienie por. Tiegera do żołnierzy parku lotniczego.
L'allocution du lieut. Tieger aux soldats du parc d'aviation.
The address of Lieut. Tieger to the soldiers of the air forces.

Budynek dowództwa oddziału wojsk lotniczych obrony Lwowa na Lewandówce.
Le Poste du commandement des forces d'aviation pour la défense de Lwów à Lewandówka
(banlieue de Lwów).
The quarters of the command of the Lwów Defence Air Forces in Lewandówka (suburb of Lwów).

Straż pożarna i oddział obrony lotniska.
Le poste d'incendie et le groupe de défense du champ d'aviation.
The fire brigade and the aerodrome defending troops.

Inspekcja gen. St. Hallera na lotnisku lwowskim.
L'inspection du champ d'aviation à Lwów par le Gén. St. Haller.
Inspection of the Lwów aerodrome by gen. St. Haller.

Pożar hangaru na lotnisku lwowskim.
Incendie d'un hangar au champ d'aviation.
The fire of an hangar on the Lwów aerodrome.

Lotnicy z 6 eskadry lotniczej we Lwowie przed lotem na front.
Les aviateurs de la 6-ème escadrille de Lwów avant leur départ au front.
The airmen of the 6th air squadron of Lwów before their flight to the front.

Dekoracja lotników lwowskich orderem Virtuti Militari przez gen. Stanisława Hallera.
Le gén. Stanislaus Haller décore des aviateurs de Lwów de la croix du Virtuti Militari.
The decorating of Lwów airmen by gen. Stanisław Haller with the order of Virtuti Militari.

Święcone na lotnisku.

La Fête des Pâques au champ d'aviation.

Easter on the camp of the air forces.

Święcone na lotnisku.

La Fête des Pâques au champ d'aviation.

Easter on the camp of the air forces.

Wizyta oficera włoskiego na lotnisku lwowskim.

Visite d'un officier italien au champ d'aviation à Lwów.

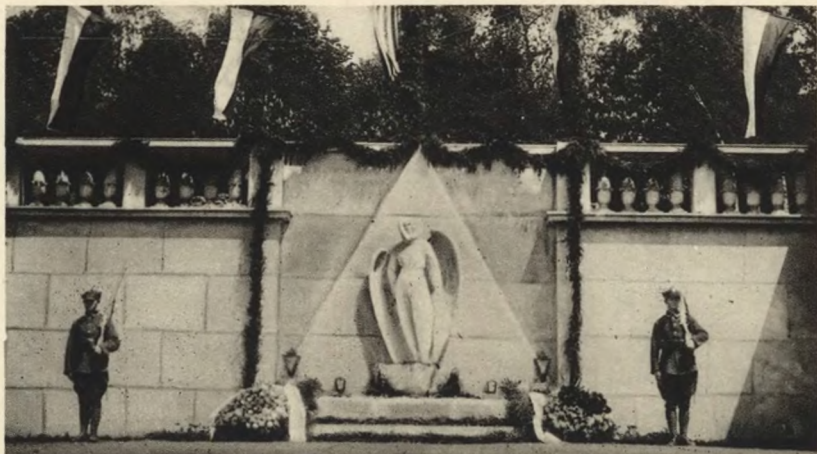
An Italian officer visiting the Lwów aerodrome.

Poświęcenie pomnika poległych lotników amerykańskich z eskadry im. Tadeusza Kościuszki na cmentarzu Obr. Lwowa. Stoją w 1-szym rzędzie: gen. Thullie, gen. Linde, gen. Jędrzejewski, gen. Malczewski, gen. Zagórski i poseł Stanów Zjednoczonych Pearson.

La consécration du monument aux aviateurs américains qui appartenaient à l'escadrille „Thadée Kościuszko”, dans le Cimetière des défenseurs de Lwów. Au premier rang debout: Les généraux Thullie, Linde, Jędrzejewski, Malczewski, Zagórski et l'ambassadeur des États-Unis mr. Pearson.

Consecration of the monument of American aviators of „Gen. Tadeusz Kościuszko” Squadron, at the Defenders of Lwów Cemetery. In the first row: Gen. Thullie, Gen. Linde, Gen. Jędrzejewski, Gen. Malczewski, Gen. Zagórski and the Ambassador of the United States Mr. Pearson.

Pomnik lotników amerykańskich w dniu 30. V. tj. „Memorial Day” dzień (zaduszny Amerykanów).

Le Monument aux aviateurs américains le 30 Mai „Memorial Day” (jour des morts aux Etats-Unis).

Monument of the American airmen on „Memorial Day” (30th May).

Wienienie grobu lotników amerykańskich przez Związek Narod. w Ameryce. Delegat p. Zygmunt Wiśniewski ozdabia groby chorągiewkami ameryk. 30. V. tj. w dniu „Memorial Day”.

Fleurissement du tombeau des aviateurs américains par l'Alliance Nationale d'Amérique. Le délégué M. Sigismond Wiśniewski décore les tombeaux avec les drapeaux américains le 30. V., Jour du „Memorial Day”.

The National Union of America adorning the graves of American airmen with wreaths. The Delegate Mr. Sigmund Wiśniewski adorns the graves with flags on May 30, i. e. on „Memorial Day”.

Prezes Kotnowski i państwo Przybyszowie, delegaci z Ameryki.

Les délégués des Polonais américains: Président Kotnowski et Mrs. Przybysz.

President Kotnowski and Mr. and Mrs. Przybysz, Delegates of Poles in America.

Wienienie mogiły lotników amerykańskich, 30. V. delegaci: Komandor marynarki amerykańskiej Wiliam S. Bainbridge, prezes „North Western Packing House” A. Marnik, delegat Związku Narodowego i Emer Yeager, attaché wojskowy przy Poselstwie Stanów Zjednoczonych w Warszawie.

Fleurissement du tombeau aux aviateurs américains le 30. V. Délégués: le capitaine de la marine américaine William S. Bainbridge, Président du „North Western Packing House” A. Marnik, délégué de l'Alliance Nationale et Emer Yeager, attaché militaire auprès de la Légation des Etats Unis à Varsovie.

The decorating with flowers of the grave of American airmen, May 30, Delegates: Commander of the American Navy William S. Bainbridge, President of „The North Western Packing House” A. Marnik, Delegate of the National Union and Emer Yeager, Military Attaché of the United States Legation in Warsaw.

Mjr. dr. Lesław Węgrzynowski, szef sanitarny Naczelnej Komendy Wojsk Polskich we Lwowie.

Le médecin-major docteur Lesław Węgrzynowski, chef sanitaire du Commandement en chef de l'Armée Polonaise à Lwów.

Major dr. Lesław Węgrzynowski, Chief of the Medical Staff of the Supreme Command of Polish Troops in Lwów.

Szpital Nr. II ,(obecnie koszary 26 p. p.) przy ul. Weteranów; z lewej strony baraki szpitalne.

L'hôpital Nr. II (maintenant les casernes du 26 rég. de l'infant.) rue des Vétérans; à gauche les baraques de l'hôpital.
Hospital Nr. II (now barracks of the 26th reg. of inf.) in Weteranów Street; on the left the hospital buildings.

Prof. Dr. Adam Czyżewicz, pierwszy komendant szpitala Wojsk Polskich.
 Le Prof. docteur Adam Czyżewicz, le premier commandant de l'hôpital
 militaire.
 Prof. Dr. Adam Czyżewicz, the first commander of the Polish military
 hospital.

Polski szpital wojskowy Nr. I, umieszczony w budynku Politechniki Lwowskiej.
 L'hôpital militaire Nr. I. à l'École Polytechnique de Lwów.
 The Polish Military Hospital Nr. I. in the building of the Polytechnic School of Lwów.

Mjr. Dr. Aleksander Domaszewicz, komendant reduty Kraszewskiego 5.
Później komendant szpitala na Technice.

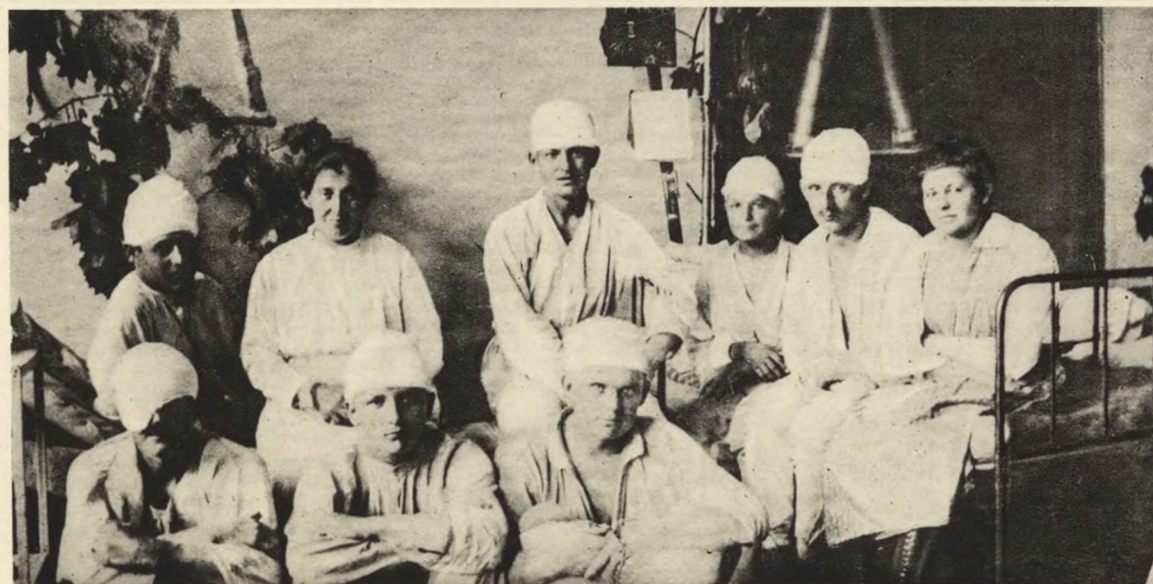
Le chef de Bataillon Dr. Alexandre Domaszewicz, commandant de la redoute
No. 5 rue Kraszewski. Plus tard directeur de l'hôpital de l'École Polytechnique.

Major Dr. Alexander Domaszewicz, commandant of the redoubt of 5 Kra-
szewskiego Street. Later commander of the hospital at the Polytechnic
School.

Szpital W. P. Technika, prof. Zalewski
i chorzy po strzale czaszki.

L'hôpital militaire de l'École Polytechni-
que. Le prof. Zalewski et les blessés
du crâne.

The military hospital at the Polytechnic
School. Prof. Zalewski and soldiers with
shot wounds in their heads.

Sala oddziału chirurgicznego; wyłącznie postrzały czaszki.

La salle de chirurgie pour les blessés du crâne.

A room of the surgical division; head shot wounds only.

Dr. Józef Aleksiewicz, prymarjusz oddziału chirurgicznego.

Le Docteur Joséph Aleksiewicz, chef de la section chirurgicale.

Dr. Joseph Aleksiewicz, chief of the surgical division.

Mjr. Dr. Aleksiewicz w swoim oddziale w szpitalu na Technice.

Le Médecin-Major docteur Aleksiewicz dans sa section à l'hôpital de l'École Polytechnique.

Major Dr. Aleksiewicz at his ward at the hospital of the Polytechnic School.

Major Dr. Aleksiewicz z lekarzami i ran-
nymi swego oddziału.

Le Médecin-Major docteur Aleksiewicz
avec les médecins et les blessés de sa section.

Major Dr. Aleksiewicz with physicians
and wounded soldiers of his ward.

Mjr. docent Uniwersytetu J. K. Dr. Wincenty Czernecki, kierownik III-go oddziału wewnętrznego szpitala wojskowego na Politechnice.

Dr. Wincenty Czernecki, docteur en médecine, lieutenant-colonel, maître de conférences à l'Université de Lwów, directeur de la III-ème section de l'Hôpital militaire (École Polytechnique).

Major, Dr. Wincenty Czernecki, lecturer at the University of Lwów, director of the 3rd Ward of Internal Diseases of the Polish Military Hospital at the Polytechnic School.

Oddział III. sanitarny polskiego szpitala wojskowego na Politechnice. W pierwszym rzędzie Dr. Zdzisław Szczepański, Dr. Balicki, Dr. Wincenty Czernecki.

La III-ème section sanitaire de l'hôpital militaire à l'École Polytechnique. Au premier rang le docteur Zdzisław Szczepański, Dr. Balicki, le docteur Czernecki.

The III. Sanitary Division of the Polish Military Hospital in the Polytechnic School. In the 1st row.: Dr. Zdzisław Szczepański, Dr. Balicki, Dr. Vincent Czernecki.

Dr. Tadeusz Ostrowski, primarjusz Oddziału chirurgicznego.

Le Docteur Thadée Ostrowski, chef du service chirurgical.

Dr. Tadeusz Ostrowski, primary doctor of the Surgical Division.

Punkt opatrunkowy w mieszkaniu prywatnem p. Antoniny Zdobnickiej, plac Bilczewskiego 8, czynny od 1 listopada 1918 r. Siedzi p. Antonina Zdobnicka, opatrują Dr. Irene Czarnecka, Jadwiga Sagańska i Julia Dębnikówna.

La „Station des blessés” dans l'appartement privé de Mme Antoinette Zdobnicka, (8 place Bilczewski) ouverte depuis le 1 novembre 1918. Assise: Madame Antoinette Zdobnicka; Mlle la Dr. Irène Czarnecka, Hedwige Sagańska et Julie Dębnikowska pansent les plaies.

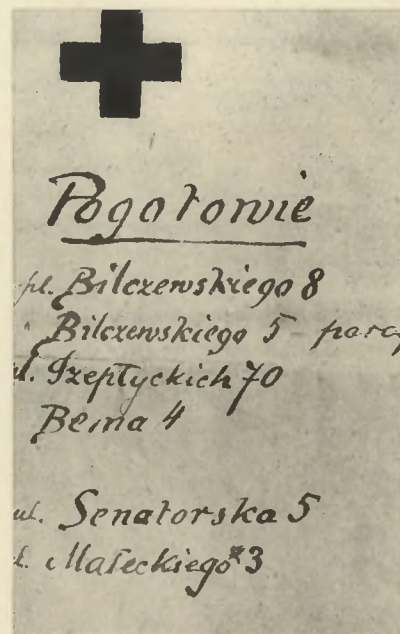
Wound Dressing Station at a private residence of Mrs Antonina Zdobnicka, at 8 pl. Bilczewskiego, open since November 1st, 1918. Sitting: Mrs Antonina Zdobnicka. The following are dressing the wounds: Dr. Irene Czarnecka, Hedwig Sagańska and Julia Dębniko.

Ogłaszanie czynnego punktu opatrunkowego (przypija skautka Marja Zdobnicka).

L'affichage de la „Station des blessés” faite par la „scout” Mlle Marie Zdobnicka.

Wound Dressing Station marked by a sign (the sign is being affixed by a girl-scout Miss Mary Zdobnicka)

Oryginalne ogłoszenie prywatnych punktów opatrunkowych.

Une affiche originale qui indique la „Station des blessés”.

Original sign marking out private Wound Dressing Stations.

Major Dr. Aleksiewicz z lekarzami i rannymi swego oddziału.

Le Médecin-Major docteur Aleksiewicz avec les médecins et les blessés de sa section.

Major Dr. Aleksiewicz with physicians and wounded soldiers of his ward.

Politechnika (szpital). Jama od bomby z aeroplanu ukr.
3. I. 1919.

L'École Polytechnique (l'hôpital). Un trou fait par
une bombe d'avion ukrain. dans l'hôpital de l'Armée
polonaise.

The Polytechnic (the hospital). A pit caused by the
explosion of a Ukrainian airplane bomb. Jan 3, 1919.

Lesław Gluziński, komendant patroli sanitarnych.
Lesław Gluziński, commandant des patrouilles sanitaires.
Lesław Gluziński, commander of sanitary patrols.

Skutki uderzenia bomby lotniczej ukraińskiej w szpitalu wojskowym.
L'effet produit par la bombe ukrainienne, jetée d'un avion dans l'hôpital
militaire.

The consequences of a Ukrainian airplane bomb having struck the military
hospital.

Teodozja hr. Dzieduszycka, przełożona sanitariuszek szpitala wojskowego na Politechnice.

La comtesse Theodosie Dzieduszycka, Infirmière Major du personnel sanitaire de l'hôpital militaire polonais, à l'École Polytechnique.

Countess Teodozja Dzieduszycka, the head of the sanitary staff of the hospital for Polish soldiers at the Polytechnic School.

Świetlica uzdrowieńców w szpitalu na Politechnice.

Une salle de récréation pour les convalescents dans l'hôpital de l'École Polytechnique.

Room for convalescent soldiers at the hospital of the Polytechnic School.

Szpital „Technika” Oddział chirurgiczny.

L'hôpital dans l'École Polytechnique; section de chirurgie.

Helena Lityńska, po śmierci hr. Dzieduszyckiej przełożona sanitariuszek szpitala wojskowego na Politechnice.

Helène Lityńska, Infirmière Major de l'hôpital militaire à l'École Polytechnique après la mort de la Comtesse Dzieduszycka.

Helen Lityńska, after the death of countess Dzieduszycka, the head of the staff of nurses at the military hospital of the Polytechnic School.

Hospital at the Polytechnical School. Surgical Division.

Klinika chirurgiczna prof. Rydygiera, ul. Pijarów 4. Stoją od prawej: siostra Tekla, szer. Dr. Pański z Ochotniczej Legji Akademickiej, siostra Albina. Siedzą od prawej: por. Jankowski, Radoń, Procajło.

La clinique chirurgicale du prof. Rydygier, 4 rue Pijarów. Debout de droite à gauche: la soeur Tekla, le docteur Pański de la Legion volontaire des étudiants, la soeur Albina. Assis de droite à gauche: lieut. Jankowski, Radoń, Procajło.

Surgical clinic of prof. Rydygier, Pijarów Street 4. From right to left are standing: sister Tekla, private Dr. Pański of the Students Volunteers Legion, sister Albina. From right to left are sitting: Lieut. Jankowski, Radoń, Procajło.

Zniszczenie prywatnego szpitala dla żołnierzy polskich przy ul. Potockiego 49.

Un hôpital privé pour les soldats polonais, détruit (49 rue Potockiego).

A private hospital for Polish soldiers destroyed (49 Potockiego Street).

Granat ukraiński w prywatnym szpitalu dla żołnierzy polskich ul. Potockiego 49.

Un obus ukrainien dans l'hôpital privé pour les soldats polonais (49 rue Potockiego).

Private hospital for Polish soldiers at 49 Potocki Street hit by a Ukrainian grenade.

Ranni przed szpitalem na Politechnice. Inż. Lisowski, Dr. Garbień, adj. bryg. Mączyńskiego.

Les blessés devant l'hôpital de l'École Polytechnique. L'ingénieur Lisowski, le docteur Garbień, l'officier d'Ordonnance du Brigadier Mączyński.

The wounded soldiers before the hospital of the Polytechnic School. Engineer Lisowski, Dr. Garbień, adjutant of Brig. Mączyński.

Józef Konopacki z siostrą Zofją w listopadzie 1918.

Joseph Konopacki avec sa soeur Sophie en novembre 1918.

Joseph Konopacki with his sister Sophia; November 1918.

Szpital W. P. Technika. Personal lekarski, sanitarny i ranni.

L'hôpital militaire de l'École Polytechnique. Le personnel médical, les infirmiers et les blessés.

The military hospital at the Polytechnic School. The medical and sanitary staff and the wounded soldiers.

Sala rannych w szpitalu na Politechnice.

Une Salle des blessés dans l'hôpital de l'École Polytechnique.

Room for wounded soldiers at the hospital of the Polytechnic School.

Sala rannych w szpitalu na Politechnice.

Une salle des blessés dans l'hôpital de l'École Polytechnique.

Room for wounded soldiers at the hospital of the Polytechnic School

Prowizoryczny cmentarz poległych polskich przy szpitalu na Politechnice.

Le cimetière provisoire pour les soldats polonais, près de l'hôpital de l'École Polytechnique.

Provisional cemetery of Polish soldiers killed in action, near the hospital in the Polytechnic School.

Prowizoryczna kaplica przedpogrzebowa koło Politechniki.

La chapelle provisoire pour les funérailles près de l'École Polytechnique.

Provisional chapel for funerals near the Polytechnic School.

Redakcja „Pobudki“, jedyne pismo informujące o przebiegu obrony Lwowa i zawierające komunikaty dowództwa w listopadzie 1918. Janina Walicka, Jan Szarota, Jan Przybyła, Artur Schröder.

La rédaction de „Pobudka“ (le Réve) il unique journal d'informations sur les progrès de la défense de Lwów avec les communiqués du commandement au mois de novembre de 1918. (Jeanne Walicka, Jean Szarota, Jean Przybyła, Arthur Schröder).

Editors of „Pobudka“ the only newspaper, informing the public of the defence of the city and containing communiques of the Command in November 1918. Janina Walicka, Jan Szarota, Jan Przybyła, Artur Schröder.

NR 1

Lwów, 5 listopada 1918.

Cena 20 hal.

POBUDKA

Organ wojska polskiego we Lwowie.

WYCHODZI Z RAMIENIA NACZELNEJ KOMENDY

Z ramienia Komendy Wojska polskiego we Lwowie pojawia się będzie codziennie „Pobudka“ informująca ogół polski o wypadkach dnia tak w części miasta zajętej przez Wojska polskie, jak i dzielnie będących jeszcze w rękach oddziałów ukraińskich.

Redakcja i Administracja mieści się przy ulicy Leona Sapiehy 177 I p.

Cześć urzędowa.

Naczelną komenda Wojsk Polskich we Lwowie

Komunikat IV. Dnia 5 listopada 1918.

Obszar zajętej przez nas części miasta rozszerziliśmy w dalszym ciągu po linje Wulka, rogatka Stryjska, cmentarz stryjski ul Pełczyńska ul Supińskiego półn zach. skraj cytadeli, zandarmerja, ogród jezuicki, ul Zygmuntowska ul Bema Obsadzone przez nas i Góra stracenia, Dom Inwalidów rogatka janowska i kleparowska, Dworzec kolejowy główny i ciężarowy Obsadzone i w walce utrzymane. Góra stracenia, Dom Inwalidów, rogatki janowska i kleparowska

POBUDKA

Czysty dochód z wydawnictwa „POBUDKA” przeznaczony jest na cele narodowe.

Lwów, dnia 22 listopada.

ZWYCIĘSTWO!

Ten radosny okrzyk rozbrzmiewa od dziś ra-
na na ostach wszystkich, niesie się nad miastem
niezlomnej naprawdę strażnicy kresowej, która raz
jeszcze na oczach świata, dała dowód swego hartu
i siły, w obronie nieprzedawnionych praw, wiary
i bezgranicznego poświęcenia dla słusznej Sprawy.

Nie na darmo tak hojnie przelała się krew
najlepszych Synów Ojczyzny, napróżno nie poszedł
szaleńczy, zdawałoby się, wysilek karstki obrońców,
którzy ani chwili nie upadli na duchu, bez skutku
nie poszła ta praca i te ofiary, które tak karnie
legły na posterunkach, bo oto nad drogiem mia-
stem naszym powiewają sztandary Tej, w imie-
niu której podjęto obronę stolicy.

Sprawiedliwości stało się zadość!

Lwów jest wolny!

Rozrzewnienie, radość i słuszną dumą roz-
pierają pierś. Znikła znora ucisku, zapanowały
na nowo wolność i swoboda dla wszystkich oby-
wateli.

Zwyciężył polski duch miasta, karność, łód
posłuszeństwo i niezłomna nieugięta wola narodu.

W tej doniosłej chwili, w której nie stać nas
jeszcze na rozpamiętywanie, myśl nasza zwraca się
przedewszystkiem do tych, którzy pierwsi chwycili
za oręż, do tej gromady dzieci, jaka wraz ze star-
szymi, drobnymi rączkami zdobywała piędź po
piędzi umiłowanej ziemi, nieusłanej w gradzie
kul, nieustępliwej wobec przewagi, bohaterskiej
nad wszelki podziw i pochwały.

Cześć im!!

Cześć wieczna wszystkim, którzy w obronie
narodowego mienia pokładali się w megiły — cześć
Żołnierzowi polskiemu, zrekrutowanemu ze wszyst-
kich warstw — dzielnyemu posłom z zachodu —
cześć polskiej kubicieci znajdującej się na wszyst-
kich posterunkach — i tej szarej, bezimiennej rze-
czy, która przyczyniła się do zwycięstwa ko-
ni.

Wolnej, Niepodległej Rzeczypospolitej Pol-
skiej — wolny Lwów oddaje się pod rozkazy.

Art. S.

Rodacy!

Lwów w naszych rękach.

Dzięki najazdowi ukraiński na stolicę kraju, został po bohaterskich i krwawych
walkach odparty.

Droga a obłifa krwią polską okupił Lwów swą wolność, krwawiąc się trzy
tygodnie wśród strasznych warunków walcząc z wrogiem wojskowym od poczucia
wszelkiej odpowiedzialności.

Dzięki mężnej postawie całej ludności miasta, dzięki jego bohaterskim obroń-
com, dzięki wreszcie wytrwałości i cierpliwości z jaką polska ludność miasta zno-
siła feroce i głód — Lwów pozbył się najęźdźców i dał wspaniały wobec całego
świata dowód, że był, jest i zawsze pozostać musi polskim miastem.

Wam mieszkańcy miasta Lwowa przypada historyczna zasługa obrony swego
grodu.

Wam winna dziś cała Polska głęboka cześć, wdzięczność i podziękę, za Wa-
sze bohaterstwo, za bezprzykładne poświęcenie i trudy.

Okazeć do końca wielkość ducha. — Karność i porządek niech zapanują
w zwyciężonym mieście.

Spokojna ludność ruska niesolidaryzująca się czynnie z aktem tyrrorystów
ukraińskich, może liczyć na pełne uszanowanie swych praw, zgodnie z tradycją ce-
chującą od początku naszą historję.

Naczelna Komenda Wojsk Polskich

Maczyński m. p.

Naczelna Komenda Wojsk Polskich we Lwowie.

Komunikat XIX.

Dnia 23. listopada 1918.

Zagrożony naszym wczorajszym ruchem oskrzydłującym od połu-
dnia i wschodu, nieprzyjaciół w nieładzie i popłochu wycofał się w kie-
runku północno-wschodnim.

Opanowaliśmy dziś nad ranem całe miasto. Liczba jeń-
ców i zdobyczy wojennej duża, dotąd nieobliczona.

Obrona Lwowa na Persenkówce, pendzla artysty malarza Stanisława Batowskiego.

Un tableau du peintre Stanislas Batowski: La défense de Lwów à Persenkówka.

„Defence of Lwów in Persenkówka”, picture by the painter Stanisław Batowski.

Atak Ukraińców.

L'attaque des Ukrainiens.

The attack of Ukrainians.

Dworek na Persenkówce „Reduta Śmierci”. Skon rotm. Iwona Skałkowskiego.

Une maison à Persenkówka. „La redoute de la mort”. La mort du capt. de cavalerie Jean Skałkowski.

A cottage in Persenkówka the „Redoubt of Death”. Death of Capt. of Cav. Ivo Skałkowski.

Walka pod krzyżem. Sp. por. Józef Mazanowski na czele swego oddziału śmiertelnie ranny w straszną noc dnia 28. XII. 1918.

Bataille près de la Croix. Feu le lieut. Joseph Mazanowski en tête de son détachement blessé mortellement dans la nuit le 28. XII. 1918.

Fight under the cross. Late lieut. Joseph Mazanowski at the head of his detachment, deadly wounded during the terrible night of Dec, 28th 1918.

Plk. Ryszard Hausner od 23. XI. aż do końca wojny polsko-ukraińskiej d-ca II. p. strz. lw. (obecnie 39 p. p.).

Le Colonel Richard Hausner commandant du II. rég. de chasseurs de Lwów (aujourd'hui le 39-ème rég.) du 23. XI. à la fin de la guerre polono-ukrainienne.

Colonel Richard Hausner commandant of the 2nd reg. of Lwów fusiliers (now the 39th reg.) from Nov. 23 till the end of the Polish-Ukrainian war.

Pulk. Karol Kraus kom. III p. strz. lw. (40 p. p.).

Le Colonel Charles Kraus, commandant du IIIème régiment de fusiliers de Lwów (40 régiment d'inf.).

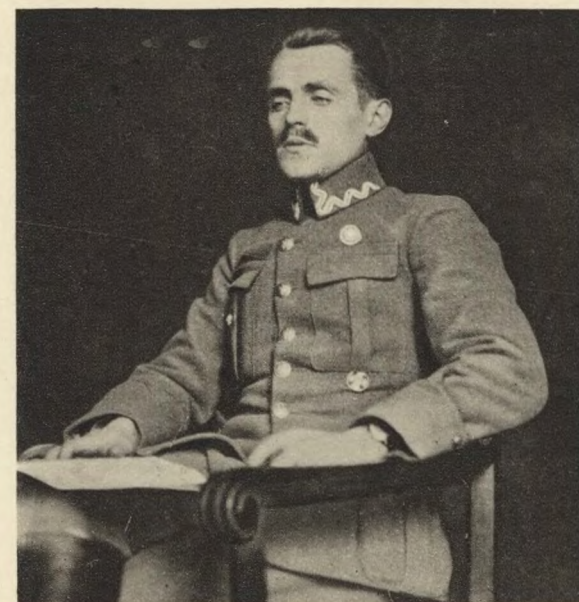
Colonel Charles Kraus commander of the IIIth regim. of Lwów fusiliers (40th regim. of infantry).

Kpt. Ludwik de Laveaux, komendant okręgu P. O. W.

Le Capit. Louis de Laveaux, commandant de district de l'Organisation Militaire Polonaise.

Capt. Louis de Laveaux, commandant of a district of the Polish Military Organization.

Pplk. Karasiewicz Tokarzewski, d-ca 5 p. p. leg. przybył do Lwowa w dniu 20. XI. 1918 z odsieczą.

Le Lieutenant-colonel Karasiewicz Tokarzewski, commandant du 5 rég. des leg. vient au secours de Lwów le 20. XI. 1918.

Lieutenant-Colonel Karasiewicz Tokarzewski, commandant of the 5th Leg. reg. arrived with relief troops at Lwów on Nov. 20, 1918.

Helena Grabska lat 15.

Jan Grabski lat 18.

Tadeusz Grabski lat 21.

Des frères et une sœur tombés dans la défense de Lwów.
Hélène Grabska âgée de 15 ans. Jean Grabski âgé de 18 ans. Thadée Grabski âgée de 21 ans,

Two brothers and one sister killed while defending Lwów.
Helen Grabska aged 15. John Grabski aged 18. Tadeusz Grabski aged 21.

Placówka na „Czartowskiej Skale” z por. Szczuplakiewiczem Kazimierzem przy telefonie.

Un poste dans le „Roc du Diable” avec le Lieut. Szczuplakiewicz Casimir au téléphone.

Żołnierz lwowskich W. P., młodziutki telefonista, Hubert.

Un troupier de l'armée polonaise, le jeune téléphoniste, Hubert.

Soldier of the Lwów Troops, young telephonist, Hubert.

Dowódca brygady lwowskiej z dowódcami 1-go (mjr. Cieński) i II-go (płk. Hausner) pułku strzelców lwowskich po ataku polskim na froncie północnym Lwowa.

Le commandant de la Brigade de Lwów avec les commandants du I. (chef de Bataillon Cieński) et du II. (colonel Hausner) régiment de chasseurs de Lwów après l'attaque sur la ligne du nord de Lwów.

The commandant of the Lwów brigade together with commandants of the 1st (major Cieński) and the 2nd (colonel Hausner) regiment of Lwów fusiliers after the attack on the North line of Lwów.

Kompanja w maskach po ukraińskim ataku gazowym.

Compagnie en masques après l'attaque ukrainienne par les gaz.

The company in masks after a Ukrainian gas attack.

Pluton por. Wolaka w betoniarni.

Le peloton du lieutenant Wolak dans la fabrique de béton.

The platoon of lieutenant Wolak in the concrete factory.

Wybudowane okopy III-go baonu I. pułku strzelców lwowskich na Snopkowie.

Les tranchées du III. bataillon du I. régiment de chasseurs de Lwów à Snopków près de Lwów.

The trenches of the 3rd battalion of the 1st regiment of Lwów fusiliers in Snopków near Lwów.

Okop ukraiński na Czerlańskim przedmieściu w Gródku Jagiellońskim.

Tranchée ukrainienne dans la banlieue de Gródek Jagielloński.

A Ukrainian trench in the Czerlany-suburb of Gródek Jagielloński.

Kwatera pułk. Sikorskiego, d-cy grupy w Bartatowie.

Le poste de commandement du colonel Sikorski, commandant du groupe
à Bartatów.

Head-quarters of Col. Sikorski, commander of the Bartatów group.

Oddział telegraficzny i kuchnia polowa w Bartatowie.

La Section télégraphique et la cuisine de camp. à Bartatów..

Telegraph division and field-kitchen at Bartatów.

Oddział wywiadowców konnych I-go p. strzelców lwowskich w czasie ofensywy polskiej.
Un Détachement d'éclaireurs montés du I. rég. de chasseurs de Lwów pendant l'offensive polonaise.

A detachment of mounted scouts of the 1st reg. of Lwów fusiliers during the Polish offensive.

Dowódca brygady lwowskiej ze sztabem II-go p. strzelców lwowskich w czasie ataku na Mikołajów.

Le Commandant de la Brigade de Lwów avec l'état-major du II. rég. de chasseurs de Lwów, pendant l'attaque à Mikołajów.

The commander of the Lwów Brigade together with the staff of the 2nd regiment of Lwów fusiliers, during the attack against Mikołajów.

Żołnierze placówki na Snopkowie, dowódca placówki sierż. Gil. 1. 2. 1919.
Les soldats du poste à Snopków; commandant du poste Sergent Gil.
Le 1. 2. 1919.

Soldiers of the Snopkow section, commander of the section Sergeant Gil.
Febr. 1. 2. 1919.

Karabin maszynowy w okopach koło Żydatycz.

Une mitrailleuse dans les tranchées près de Żydatycze.

A machine-gun in trenches near Żydatycze.

Oddział obrońców.
Un détachement de défenseurs.
A detachment of defenders.

Dworzec w Gródku Jagiellońskim po walce z Ukraińcami.
La Gare de Gródek Jagielloński après la bataille contre les Ukrainiens.
The railway-station of Gródek Jagielloński after the battle with Ukrainians.

Dowódca brygady lwowskiej na punkcie obserwacyjnym (Kopiec Unji Lubelskiej) w czasie polskiego ataku na północnym froncie Lwowa. 29. IV. 1919.

Le Commandant de la Brigade de Lwów au poste d'observation (Tertre de l'Union de Lublin) pendant l'attaque polonaise à la ligne au nord de Lwów. 29. IV. 1919.

The commandant of the Lwów Brigade at the observation point (The Union of Lublin Mound) during the attack of Polish troops on the line North of Lwów.

Żołnierze polscy.
Les soldats polonais.
Polish soldiers.

Oddział ciężkich karabinów maszynowych na rogatec Zielonej.
La section des mitrailleuses lourdes à la barrière de Zielona.
A detachment of machine guns at the Zielona toll-gate.

Komp. 7-ma II. p. strzelców lwowskich.
La 7-ème comp. du II. rég. de chass. de Lwów.
7th comp. of the 2nd reg. of Lwów fusil.

Dowódca brygady lwowskiej w lesie brzuchowickim
bada teren ataku na Kulików.

Le Commandant de la Brigade de Lwów, examine dans
la forêt de Brzuchowice le terrain d'attaque à Kulików.

The commander of the 1st Lwów brigade examines,
in the forest of Brzuchowice, the grounds of the attack
against Kulików.

Oficerowie 7 komp. II. p. strz. lw.: prof. Łomnicki, W.
Siemaszko, A. Rzepecki, Reich, Dr. Arend, St. Fiala.

Les officiers de la 7-ème comp. du II rég. de chass.
de Lwów: Prof. Łomnicki, W. Siemaszko, A. Rze-
pecki, Reich, Dr. Arend, St. Fiala.

Officers of the 7th comp. of Lwów fusil.: Prof. Łom-
nicki, W. Siemaszko, A. Rzepecki, Reich, Dr. Arend,
St. Fiala.

Dowódca brygady lwowskiej przy
karabinie maszynowym w okopach
obok Zawadów.

Le Commandant de la Brigade de
Lwów, à côté d'une mitrailleuse dans
les tranchées près de Zawadów.

The commander of the Lwów Bri-
gade at the machine gun in the
trenches near Zawadów.

Dowódca I-go pułku strzelców lwowskich
z adjutantem w czasie ataku swego pułku.

Le Commandant du I. rég. de chasseurs
de Lwów avec son officier adjoint pen-
dant l'attaque de son régiment.

The commandant of the 1st reg. of
Lwów fusiliers with his adjutant during
the attack of his regiment.

Karabin maszynowy na stanowisku.

Une mitrailleuse en position.

A machine-gun in position.

I-szy pułk strzelców lwowskich rozwija
się do ataku.

Le I. rég. de chasseurs de Lwów se pré-
pare à l'attaque.

The 1st reg. of Lwów fusiliers prepares
for attack.

Okopy polskie w Gródku Jagiellońskim.

Tranchées polonaises à Gródek Jagielloński.

Polish trenches at Gródek Jagielloński.

Okopy polskie przy stacji kolejowej w Gródku Jagiellońskim.

Tranchées polonaises près de la gare de Gródek Jagielloński.

Polish trenches near the railway-station of Gródek Jagielloński.

Okopy polskie w Gródku Jagiellońskim.

Tranchées polonaises à Gródek Jagielloński.

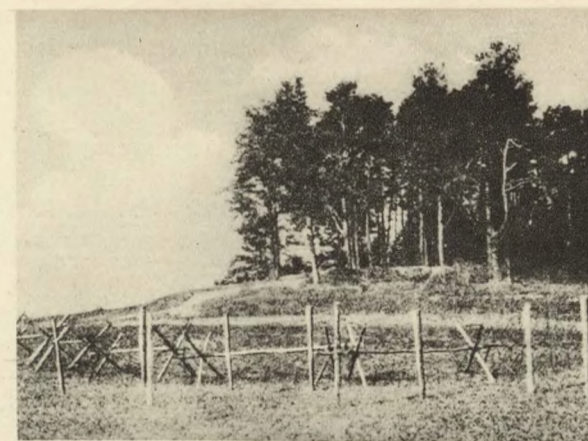
Polish trenches, near Gródek Jagielloński.

Szkolenie żołnierza polskiego.
L'entraînement du soldat polonais.
Drill of Polish soldiers.

Grupa oficerów 7 komp. II. p. strzelców lwowskich.
Un groupe d'officiers de la 7-ème comp. du II-ème rég. de chasseurs de Lwów.
A group of officers of the 7th comp. II. reg. of Lwów fusil.

Zasieki przed linią Hołosko.
Les fils de fer barbelés devant la ligne de Hołosko.
The Polish barbed wire-fences in Hołosko line.

4-ty pułk legionów 3 komp. 18. II. 1919 w Zboiskach. Widok Kościarni;
Odpoczynek po bitwie.

Le 4 rég. des légions, la troisième compagnie. Le 8. II. 1919 à Zboiska. La
vue de Kościarnia; repos après la bataille.

4th regiment of legions, 3rd company. The 8th Feb. 1919 at Zboiska near
Lwów. The view of Kościarnia; rest after the battle.

Dowódca brygady lwowskiej ze sztabem III. p. strzelców lwowskich po
zdobyciu Jaryczowa. Kpt. Kraus, ppułk. Gauglik, kpt. Garbień.

Le Commandant de la Brigade de Lwów avec l'état major du III. régiment
de chasseurs de Lwów, après la conquête de Jaryczów. Le capitaine Kraus,
le lieutenant-colonel Gauglik, le capitaine Garbień.

The commandant of the Lwów brigade with the staff of the 3rd regiment
of Lwów fusiliers, after the conquest of Jaryczów. Captain Kraus, Lieute-
nant-Colonel Gauglik and Captain Garbień.

Betoniarnia z okopami.
La fabrique de béton avec les tranchées.
Factory of concrete with trenches.

Oddział obrońców.
Détachement de défenseurs.
A detachment of defenders.

Dowódca brygady lwowskiej z dowódcą I. p. strzelc. w czasie ataku na Żółtańce.
Le Commandant de la Brigade de Lwów avec le commandant du I. régiment de chasseurs pendant l'attaque à Żółtańce.
The commander of the Lwów Brigade and the commander of the I. fusil. regiment during the attack on Żółtańce.

Transport jeńców ukraińskich.
Transport de prisonniers ukrainiens.
Transport of Ukrainian prisoners.

Za zasiekami.
Sous les fils de fer barbelés.
Behind the wire fences.

Na stanowisku.
En garde.
On guard.

Patrol telefoniczny w czasie polskiej ofensywy.
Une patrouille téléphonique pendant l'offensive polonaise.
A telephonic patrol during the Polish offensive.

Pluton por. Wołaka ze zdobytym karab. maszynowym.
Le peloton du lieut. Wołak avec la mitrailleuse enlevée.
The platoon of Lieut. Wołak with the conquered machine-gun.

Dowódca brygady lwowskiej i sztabu I-go pułku strzelców lwowskich po zdobyciu Kulikowa.
Le Commandant de la Brigade de Lwów et l'état-major du I. rég. de chasseurs de Lwów, après la prise de Kulików.
The commandant of the Lwów Brigade and the staff of officers of the 1st regiment of Lwów fusiliers after the occupation of Kulików.

Oddział telefoniczny I-go pułku strzelców lwowskich w czasie ofensywy pod Kulikowem.
Le détachement téléphonique du I. régiment de chasseurs de Lwów pendant l'offensive près de Kulików.
The telephonic detachment of the 1st regiment of Lwów fusiliers during the offensive near Kulików.

Sztab brygady lwowskiej w czasie polskiej ofensywy.
L'état-major de la brigade de Lwów pendant l'offensive polonaise.
The staff of officers of the Lwów brigade during the Polish offensive.

Dowódca brygady lwowskiej w okopach obok Grzybowa.
Le Commandant de la Brigade de Lwów dans les tranchées, près de Grzybów.
The commandant of the Lwów Brigade in trenches near Grzybów.

Siesta po ataku.
La sieste après l'attaque.
The siesta after the attack.

Kompanja karabinów maszynowych III. Baonu I-go p. strzelców lwowskich.
La compagnie de mitrailleuses du III. Bataillon du I. rég. de chasseurs de Lwów.
The company of machine-guns of the 1st regiment 3rd battalion of Lwów fusiliers.

Kuchnia polowa na Wólce z porucznikiem Szmidtem.

Le Lieutenant Schmidt et la cuisine de camp à Wólka.

Military field-kitchen in Wólka and Lieutenant Schmidt.

Przemarsz przez miasto.

Marche par la ville.

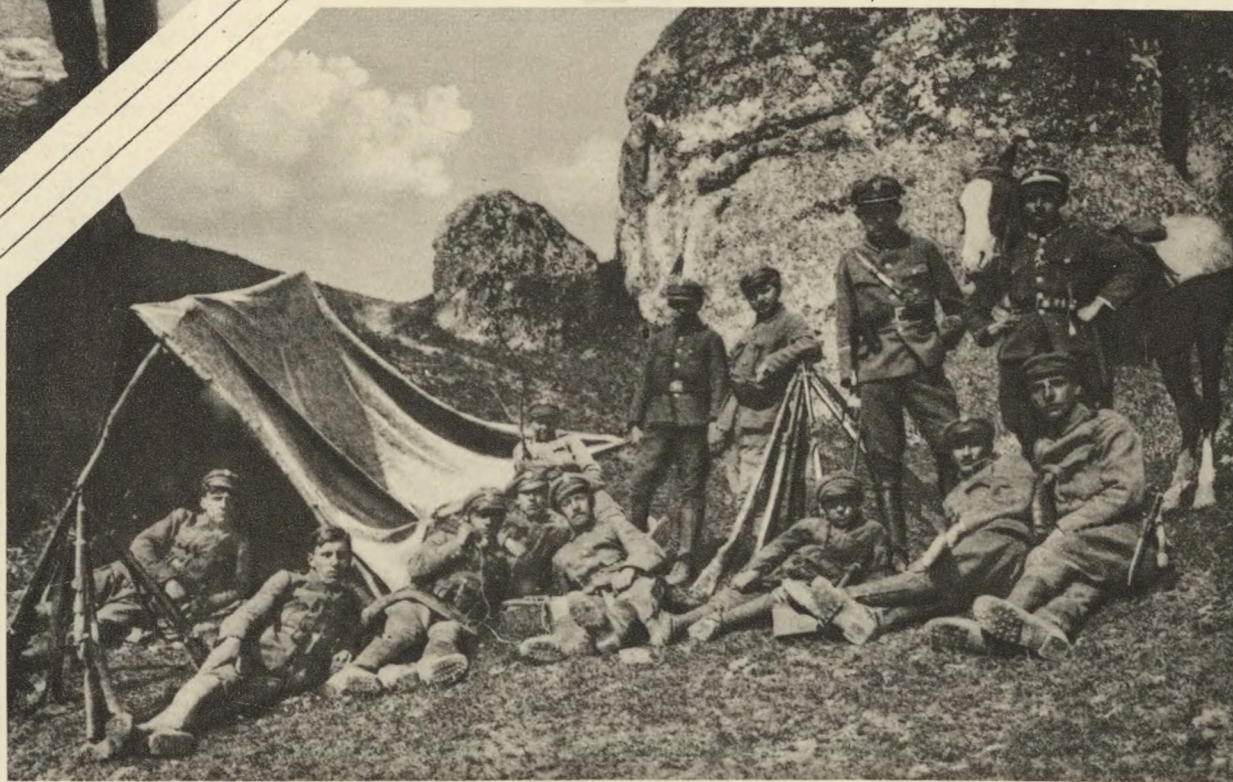
March through the city.

Żandarmerja polowa brygady lwowskiej. Grudzień 1918. Siedzi d-ca żandarmerji polowej bryg. lwowskiej por. Henryk Mostowski, stoją sierż. Lipanowicz, podchor. Wład. Herzog, sierż. Kisielewski, st. sierż. Signar, sierż. Szyling.

Gendarmerie aux armées de la brigade de Lwów en décembre 1918. Assis: le commandant de la Prévôté de la brig. de Lwów. lieut. Henri Mostowski, debout: le sergent Lipanowicz, sous-enseigne Wład. Herzog, les serg. Kisielewski, Signar, serg. Szyling.

Field-gendarmery of the Lwów brigade in December 1918. Sitting: commander of the field-gend. of the Lwów brig. Lieut. Henry Mostowski, the following are standing: Serg. Lipanowicz, Cornet Wład. Herzog, Serg. Kisielewski, Serg. Signar, Serg. Szyling.

Patrol telefoniczny Brygady lwowskiej w okopach obok Żydatycz.

La patrouille téléphonique de la Brigade de Lwów dans les tranchées près de Żydatycze.

The telephonic patrol of the Lwów brigade in the trenches near Żydatycze.

Reprodukcja z książki pamiątkowej pt. „Dziesięciolecie Polski Odrodzonej” (Fot) Jan Szwedo, Kraków).

Pierwsze oddziały wojsk polskich, uformowane w Krakowie, odchodzą na odsiecz do Lwowa.

Reproduction du Livre Commémoratif „Dix ans de la Pologne Ressuscitée” (Photogr. Jean Szwedo, Cracovie).

Les premiers détachements de l'armée polonaise, formés à Cracovie, partent au secours de Lwów.

A reproduction from the memorial book entitled: „Ten Years of Independence of Poland”. (Photo taken by John Szwedo, Cracow).

The first detachment of Polish troops formed in Cracow departing as succour to Lwów.

Pluton saperów I-go p. strzelców lwowskich wyrusza do ataku.

Peloton de pionniers du I. rég. de chasseurs de Lwów en marche pour l'attaque.

Platoon of sappers of the 1st reg. of Lwów fusiliers marches to attack.

Oddział wojsk polskich po ataku.

Un détachement de troupes polonaises au retour d'une attaque.

A detachment of Polish troops after an attack.

III. Baon i pułku strz. lw. (obecnie 38 p. p.) w odpoczynku
w czasie marszu. (Hnidawa).

Le III. bataillon du 1 rég. de chasseurs de Lwów. (maintenant.
38 rég. d'inf.) se reposant pendant la marche à Hnidawa.

III. battalion of the 1st reg. of Lwów fusiliers (now. 38th reg.
of inf.) resting after a march. Hnidawa).

Dowódca I. pułku strzelców lwowskich i dowódcy baonów tegoż pułku w zdobytych okopach ukraińskich. I. rząd: por. Wilczek, kpt. Stanisław Drobniewicz, mjr. Michał Cieński, por. Józef Cygan, niżej por. Józef Gorzkowski, ppor. Marjan Olechowski, por. Wacław Maciulski, por. Tadeusz Bober.

Le Commandant du 1er chasseurs de Lwów et les commandants des bataillons du même régiment après la prise des tranchées ukrainiennes. Au premier rang: lieut. Joseph Wilczek, capt. Stanisław Drobniewicz, major Michel Cieński, lieut. Joseph Cygan, plus bas: lieut. Joseph Gorzkowski souslieut. Marian Olechowski, lieut. Venceslas Maciulski, lieut. Thadée Bober.

Commandant of the 1st reg. of Lwów fusiliers and commandants of battalions of this regiment in conquered Ukrainian trenches. 1st. row: Lieut. Wilczek, Capt. Stanisław Drobniewicz, Major Michael Cieński, Lieut. Joseph Cygan, below: Lieut. Joseph Gorzkowski, Lieut. Marian Olechowski, Lieut. Venceslaus Maciulski, Lieut. Tadeusz Bober.

Oddział walczących.
Un groupe de combattants.
A detachment of fighting soldiers.

Ofenzywa 29. IV. 1919. Komendant I. p. strzelców lwowskich porozumiewa się z dowódcą brygady.
L'offensive du 29. IV. 1919. Le Commandant du I. rég. de chasseurs de Lwów s'entretient avec le commandant de la Brigade.

The offensive of the 29th April 1919. The commandant of the 1st regiment of Lwów fusiliers talking with the commander of the Brigade.

Karabin maszynowy w osłonie baterji.
Une mitrailleuse protégée par une batterie.
A machine-gun protected by the battery.

Dowódca brygady lwowskiej w gronie oficerów po zdobyciu Dublan.

Le commandant de la Brigade de Lwów parmi les officiers après la prise de Dublany.

The commandant of the Lwów Brigade accompanied by the officers after the occupation of Dublany.

Reprodukcja z książki pamiątkowej p. t. „Dziesięciolecie Polski Odrodzonej“. Transport jeńców ukraińskich (22. XI. 1918).

Un transport de prisonniers ukrainiens le 22. XI. 1918. (Reproduction prise du livre commémoratif: „10 ans de l'Indépendance Polonaise“).

The transport of Ukrainian war-prisoners (Nov. 22. 1918). Reproduction of the Memorial Book entitled: „Ten Years of Existence of Independent Poland“.

Przemarsz przez miasto.
Marche par la ville.
March through the city.

Karabin maszynowy na Persenkówce.

Une mitrailleuse à Persenkówka.

A machine-gun in Persenkówka.

Pierwsza żandarmerja polowa we Lwowie w r. 1918.

Première Prévôté à Lwów en 1918.

The first field police in Lwów in 1918.

Oddział obrońców.

Un détachement de défenseurs.

A detachment of defenders.

Okopy polskie oddziału kpt. Abrahama w Gródku Jagiellońskim.

Les tranchées polonaises de la Section du capitaine Abraham à Gródek Jagielloński.

Polish trenches, section of Capt. Abraham near Gródek Jagielloński.

Oficerowie. III-go baonu 1-go p. strz. lw. na Snopkowie, styczeń 1919. Siedzą: sierż. Michał Dorota, por. Janusz Górecki, d-ca kom. kar. masz., por. Józef Wilczek, por. Aleksander Schmidt, telefonistka baonu Zofja Stytczyn, por. Jerzy Dunin Wąsowicz, sierż. Antoni Roehr, kpt. Stanisław Drobniewicz, por. Stanisław Quest, kpt. Tadeusz Bober, por. Jan Pempuś, chor. Metzger, por. Edmund Kolendowski.

Les officiers du III-ème bataill. du 1 rég. de chasseurs de Lwów à Snopków, janvier 1919. Sont assis: le sergent Michel Dorota, lieutenant Janusz Górecki, commandant de la compagnie des mitrailleuses, lieutenant Joseph Wilczek, lieutenant Alexandre Schmidt, la téléphoniste du bataillon Sophie Stytczyn, lieutenant George Dunin-Wąsowicz, le sergent Antoni Roehr, capitaine Stanislas Drobniewicz, lieutenant Stanislas Quest, capitaine Thadée Bober, lieutenant Jean Pempuś, sergent Metzger, lieutenant Edmond Kolendowski.

Officers of the 3rd battalion 1st reg. of Lwów fusil. in Snopków near Lwów, January 1919. The following are sitting: Serg. Michael Dorota, Lieut. Janusz Górecki, commander of the mach. gun comp. Lieut. Joseph Wilczek, Lieut. Alexander Schmidt, telephonist of the battalion Sophy Stytczyn, Lieut. George Dunin-Wąsowicz, Serg. Anthony Roehr, Capt. Stanisław Drobniewicz, Lieut. Stanisław Quest, Capt. Tadeusz Bober, Lieut. John Pempuś, Col. Serg. Metzger, Lieut. Edmund Kolendowski.

Przed panoramą racławicką, grupa oficerów III. baon. 1 p. strz. lwowskich.

Devant le panorama de Raclawice on voit un groupe d'officiers du III. bataill., 1 rég. de chas. de Lwów.

Before the panorama of Raclawice, a group of officers of the III. battalion of the 1st reg. of Lwów fusiliers.

Okopy polskie obok cegielni w Gródku Jagiellońskim.

Tranchées polonaises près de la briqueterie à Gródek Jagielloński.

Polish trenches near a brick-kiln at Gródek Jagielloński.

Placówka Bema na Persenkówce podczas odpoczynku. 26. II. 1919.

Poste du détachement du gén. Bem à Persenkówka, pendant le repos.
26. II. 1919.

„Gen. Bem outpost“ in Persenkówka near Lwów while resting. Feb. 26, 1919.

Obsługa karabinów maszynowych na odcinku Snopków. Styczeń 1919 r. 3 komp.
k. m. III/1 p. strz. lw.

Service auprès des mitrailleuses dans la section de Snopków. Janvier 1919.
3-ème compagnie de mitrailleuses du III Bataillon 1 rég. de chasseurs de Lwów.
Operating machine guns at the Snopków Section. January 1919 3rd comp. of
mach. guns. III. Baon 1st reg. of Lwów fusil.

Obsada placówki „Jadzia“ na Snopkowie z por. Góreckim Januszem w pośrodku. Na prawo
por. Olechowski Marjan, styczeń, 1919 rok. 3 komp. k. m. III/1 p. strz. lw.

La position „Jadzia“ au quartier de Snopków entourée des soldats de la 3-ème compag.
du 1-er rég. de chasseurs; au milieu le lieutenant Górecki Janusz. A droite le lieutenant Olechow-
ski Marian. Janvier 1919.

The crew of the post „Jadzia“ in Snopków. In the middle: Lieut. Janusz Górecki. On the
right: Lieut. Marian Olechowski. 3rd machine gun company of III/1 reg. of Lwów fusiliers.
January 1919.

Oddział Bema z por. Jarzębińskim, dowódcą placówki na
rogatce Zielonej. 8. XII. 1918.

Section du „gen. Bem“ avec
le lieutenant Jarzębiński, comman-
dant du poste à la barrière de
Zielona, le 8. XII. 1918.

„General Bem“ detachment
with Lieut. Jarzębiński, comman-
der of the Zielona toll-
gate section. Dez. 8. 1918.

Wytyczanie okopów w betoniarni miejskiej. Anna Świdzińska, Wojciech Siemaszko, Zygmunt Zygmuntowicz, Józef Nowak, siedzi Stanisław Fiala.

Le jalonnement des tranchées dans la fabrique municipale de béton. Anna Świdzińska, Adalbert Siemaszko, Sigismond Zygmuntowicz, Joseph Nowak, assis: Stanislas Fiala.

Staking out trenches in the Municipal Concrete Factory. Anna Świdzińska, Adalbert Siemaszko, Zygmunt Zygmuntowicz, Joseph Nowak, sitting: Stanisław Fiala.

Placówka na dworcu w Sichowie. Bemacy 28. XI. 1918.

Poste à la Gare de Sichow. Le détachement du général Bem, le 28. XI. 1918.

Sentinels at the railway-station of Sichów. Defenders of the „Gen. Bem“ redoubt. Nov. 28. 1918.

Inspekcja oficerska rogatki na Kleparowie, w środku por. Walenty, na lewo ppor. Gałagus, na prawo ppor. Moch.

L'inspection des officiers au faubourg de Kleparów; au centre lieut. Walenty, à gauche sous-lieut. Gałagus, à droite sous-lieut. Moch.

The inspection of the suburb of Kleparów. In the middle: Lieut. Walenty, on the left: Sub-Lieut. Gałagus, on the right: Sub-Lieut. Moch.

Placówka na Persenkówce na odpoczynku 1/3. 1919.

Une sentinelle à Persenkówka pendant le repos. Le 1. III. 1919.

A sentinel in Persenkówka while resting. March 1. 1919.

Tymczasowe groby poległych w Bartatowie.
Tombeaux provisoires des héros à Bartatów.
Provisional graves of those killed in action, in Bartatów.

Dowódca i oficerowie III. Baonu III. pułku strzelców lwowskich przy wytyczaniu okopów na Snopkowie.
Le Commandant et les officiers du III. bataillon du 3-e rég. de chasseurs de Lwów pendant la construction des tranchées à Snopków près de Lwów.
The commandant and officers of the 3rd battalion of Lwów fusiliers while building trenches in Snopków near Lwów.

Pierwszy pluton I-ej kompanji
38 p. p. strzelców lwowskich.

Le 1-er peloton de la I-ère
compagnie du 38 rég. de
chasseurs de Lwów.

The 1st platoon of the 1st
company of the 38th regi-
ment of Lwów fusiliers.

Por. Mazanowski na czele
patrolu na Persenkówce.

Le lieut. Mazanowski à la tête
d'une patrouille à Persenków-
ka, près de Lwów.

Lieut. Mazanowski at the head
of a patrol in Persenkówka
near Lwów.

Polskie okopy.
Tranchées polonaises.
Polish trenches.

Polskie okopy.
Tranchées polonaises.
Polish trenches.

Grupa żołnierzy na placówce koło Beto-
niarni.
Groupe de soldats en position près de la fa-
brique de béton.
A group of soldiers at their post near the
concrete factory.

Okopy polskie pod Lwowem w trakcie bu-
dowy.
Tranchées polonaises près de Lwów au
cours de leur construction.
Polish trenches near Lwów under con-
struction.

Okopy polskie w trakcie budowy.
Construction des tranchées polonaises.
Polish trenches under construction.

Polskie okopy.
Tranchées polonaises.
Polish trenches.

Zasieki polskie na Snopkowie.
Fils de fer barbelés à Snopków.
The Polish barbed wire-fences in the suburb
of Snopków.

Granat w lokalu sztabu brygady lwowskiej.
Quartier de l'état-major de la Brigade de
Lwów, endommagé par un obus.
The quarters of the staff of officers of the
Lwów Brigade struck by a grenade.

Obserwacja nieprzyjaciela z okopów.
L'observation de l'ennemi dans les tranchées.
Watching the enemy from the trenches.

Zdobycz polska w Złoczowie.
Prises polonaises à Złoczów.
The Polish booty in Złoczów.

Zdobycz polska w Złoczowie.
Prises polonaises à Złoczów.
The Polish booty in Złoczów.

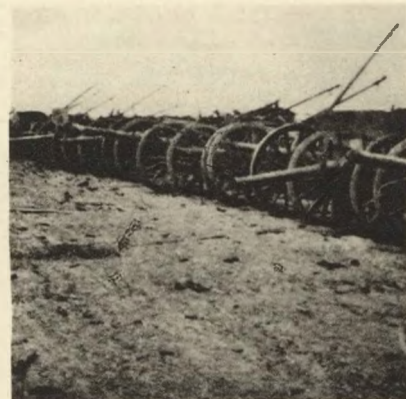
Zdobyte reflektory.
Réflecteurs conquis.
Conquered searchlights.

Polskie okopy.
Tranchées polonaises.
Polish trenches.

Okopy w Snopkowie.
Tranchées à Snopków près de Lwów.
The trenches in Snopków near Lwów.

Zdobyte armaty w czasie ataku na Złoczów.
Canons pris pendant l'attaque à Złoczów.
The guns conquered during the attack in Złoczów.

Polskie okopy w Złoczowie.
Tranchées polonaises.
Polish trenches.

Działanie polskich granatników.
Canons polonais en action.
The Polish guns in action.

Okopy polskie.
Tranchées polonaises.
Polish trenches.

Obiad sztabu brygady lwowskiej obok stacji
Gaje Czyżyków.
Le Déjeuner de l'état-major de la Brigade
de Lwów près de la Gare de Gaje Czyżyków.
The lunch of the staff of officers of the Lwów
Brigade near the station of Gaje Czyżyków.

Ksiądz z Ameryki w towarzystwie obrońców.
Un prêtre d'Amérique en compagnie des
défenseurs.
A pastor of America accompanied by the
defenders.

W marszu do ataku.
En marche pour l'attaque.
Marching to attack.

Eksplzja pocisku w wodzie.
L'explosion d'un obus dans l'eau.
The explosion of a gun bullet in water.

Karabin maszynowy na stanowisku.
Une mitrailleuse en position.
A machine-gun in position.

Zburzona reduta.
Une redoute détruite.
A destroyed redoubt.

Centralny Oddział Wojskowej Straży Pożarnej w 1919 r. we Lwowie.

La centrale des Pompiers Militaires à Lwów en 1919.

The Head-Division of the Military Fire-Brigade in Lwów in 1919.

Oddział obrońców.

Un Détachement de défenseurs.

A detachment of defenders.

Oddział karabinów maszynowych i p. strz. lw.

Section des mitrailleuses, 1 rég. des chasseurs de Lwów.

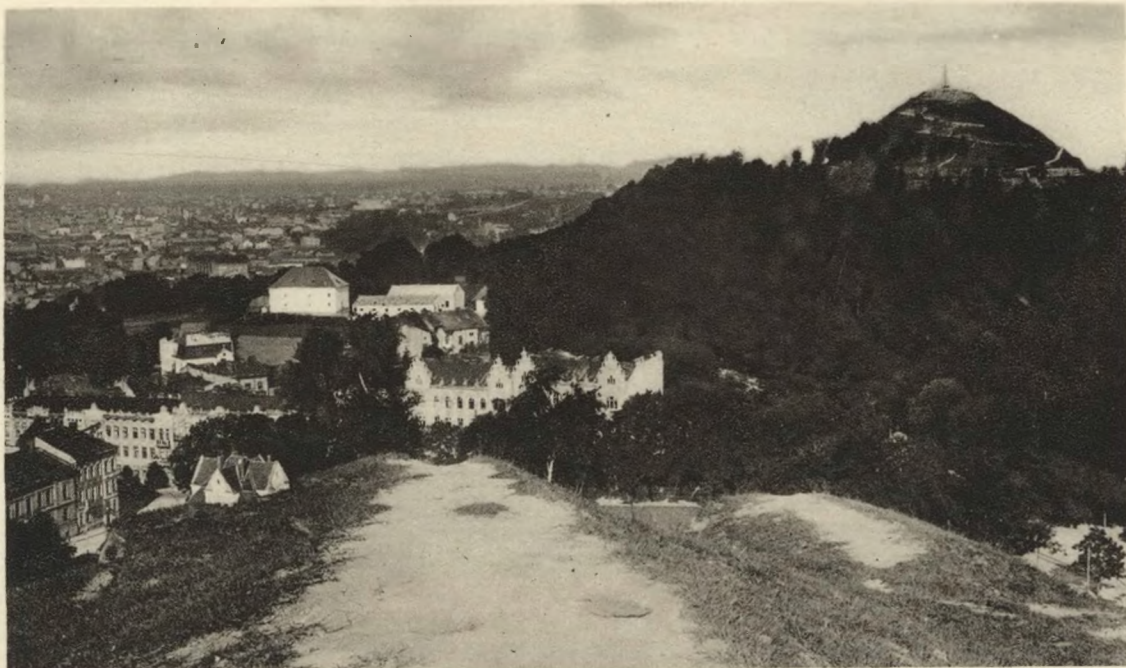
The 1st regiment of Lwów fusiliers, machine-gun section.

Czujka przed okopami.

Un poste devant les tranchées.

A sentinel before the trenches.

Widok Lwowa z kopcem Unji Lubelskiej.

Vue de Lwów du „Monticule de l'Union de Lublin“.

View of Lwów taken from the „Union of Lublin“ Hill.

Grupa oficerów w kasynie oficerskiem
(w szkole gospodarstwa na Snopkowie) 1.
baon 1. pułk strz. lw.

Un groupe d'officiers dans leur Mess
(bâtiment de l'école d'agriculture de Snop-
ków) 1-er bataillon du 1. rég. de chasseurs
de Lwów.

A group of officers at the Officers' Mess
(in School of Agriculture at Snopków) 1st
battalion 1st reg. of Lwów fus.

Uprzątnięcie pozostałości po szpitalu końskim przez jeńców.

Les prisonniers de guerre nettoient la place, où était un hôpital de chevaux.

War prisoners cleaning the place where there was a hospital for horses.

Adjutantura III. baonu w Bursie Boberskiej. Marzec 1919. Stoi: sierż. szef. kancel. Feliks Serojczkowski; siedzi: por. adj. Józef Wilczek, plut. Kazimierz Gizowski, plut. Dawiskiba.

La Section de l'État-Major du III-ème bataillon dans l'Internat de Mme Boberska. Mars 1919. Debout le serg. Feliks Serojczkowski, le chef de la chancellerie; assis: lieut. adj. Józef Wilczek, serg. Casimir Gizowski, serg. Dawiskiba.

Section of Adjutants of the III. battalion at Mrs Boberska's students boarding house. March 1919. Standing: Serg. Feliks Serojczkowski, director of office; sitting: Lieut. Adj. Joseph Wilczek, Serg. Casimir Gizowski, Serg. Dawiskiba.

Oddział obrońców.

Un Détachement de défenseurs.

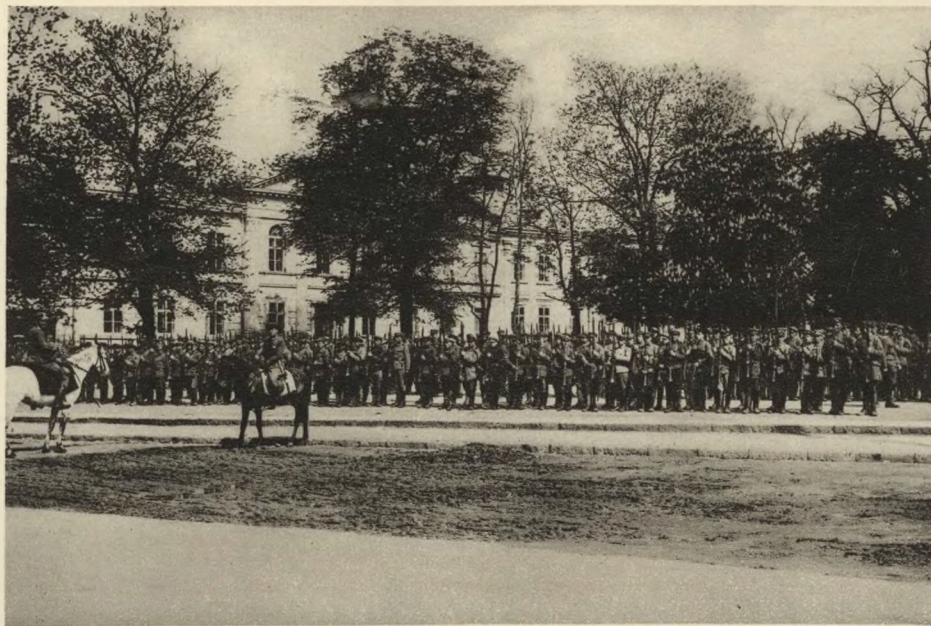
A detachment of defenders.

Oddział telegraficzny i kuchnia polowa w Bartatowie.

La section télégraphique et la cuisine de campagne à Bartatów.

A detachment of telegraphists and field kitchen in Bartatów.

Po zdobyciu Tarnopola.

Après la prise de Tarnopol.

After the occupation of Tarnopol.

Oddział obrońców.

Détachement de défenseurs.

A detachment of defenders.

Kucie koni.

Ferrage de chevaux.

Shoeing horses.

Wręczenie sztandaru po poświęceniu I-mu pułkowi strzelców lwowskich.

La remise du drapeau au I. rég. de chasseurs de Lwów.

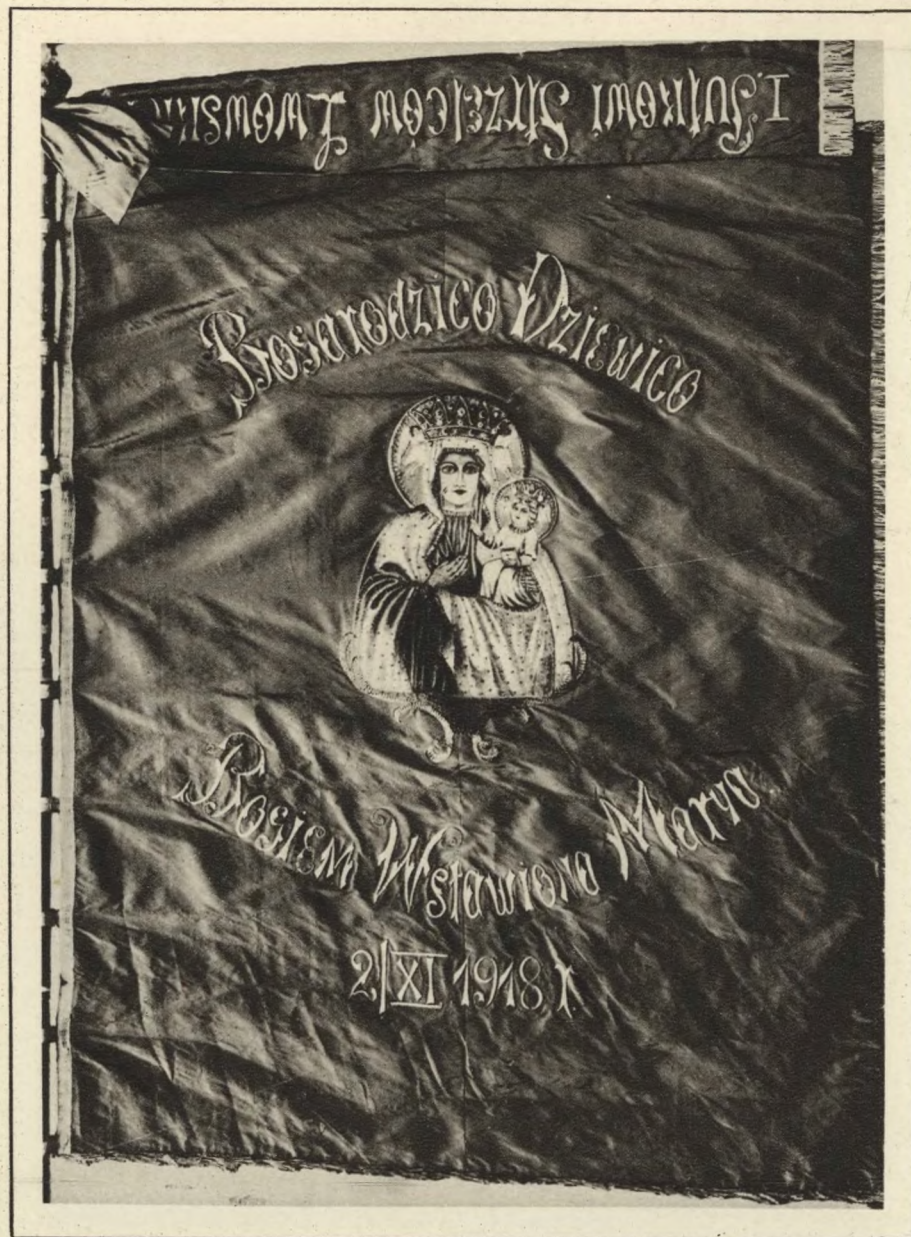
The handing over of the consecrated banner to the 1st regiment of Lwów fusiliers.

Defilada wojsk polskich przed pomnikiem Mickiewicza 3-go maja 1919 r.

La revue des troupes polonaises devant le monument de Mickiewicz le 3 mai 1919.

Defile of the Polish troops before the Mickiewicz Monument on the 3rd May 1919.

Sztandar, ofiarowany I. pułkowi strzelców lwowskich.

Le drapeau offert au I. régiment de chasseurs de Lwów.

The banner, offered to the 1st regiment of Lwów fusiliers.

Odwrotna strona sztandaru, ofiarowanego I. pułkowi strzelców lwowskich.

L'envers du drapeau, offert au I. rég. de chasseurs de Lwów.

The back side of the banner offered to the 1st regiment of Lwów fusiliers.

Grupa obrońców z Zagłębia Naftowego w Boryslawiu, listopad 1918 r. W środku siedzą: por. 2 p. ułanów inż. Roman Machnicki, na prawo: por. Bolesław Czajkowski, inż. por. Stanisław Szczepanowski, ppor. Mieczysław Tyszkiewicz, na lewo: ppor. Paweł Wójcikowski, pchor. Stawarski, pchor. Mercik.

Un groupe des défenseurs du Bassin Pétrolifère à Boryslaw, Novembre 1918. Au centre sont assis: lieutenant du 2e rég. de caval. ing. Roman Machnicki, à droite: lieutenant Boleslas Czajkowski, ing. lieutenant Stanislas Szczepanowski, sous lieutenant Mécislas Tyszkiewicz, à gauche: souslieutenant Paweł Wójcikowski, cornette Stawarski, cornette Mercik.

A group of defenders of the Petroleum District at Boryslaw, November 1918. In the middle are sitting: Lieut. of the 2nd reg. of uhlans Eng. Roman Machnicki; on the right: Lieut. Bolesław Czajkowski, Eng. Lieut. Stanisław Szczepanowski, Sec. Lieut. Mieczysław Tyszkiewicz, on the left: Sec. Lieut. Paul Wójcikowski, Cornet Stawarski Cornet Mercik.

Pułk. Konarzewski ze sztabem swej grupy. Od lewej ku prawej: Mjr. Antoni Szymański, kierownik oddziału operacyjnego grupy Włkp., por. Bohdan Hulewicz, szef sztabu grupy Włkp., pułk. Niemira, d-ca artylerji grupy Włkp., pułk. Mieczysław Bukowiecki, delegat. Nacz. D-twa przy grupie Włkp., nierozpoznany, pułk. Koczorowski, szef grupy karab. maszyn., nierozpoznany, plk. Daniel Konarzewski, d-ca grupy Wielkopolskiej, pułk. Jeziorański, przydzielony do sztabu grupy Włkp., por. Schreiter, ks. Stankiewicz, kapelan grupy Włkp., nierozpoznany, por. Klotz Aleksander, kierownik oddziału II sztabu grupy Włkp., mjr. lekarz Kolszewski, szef sanitarny grupy Włkp., mjr. Gustaw Paszkiewicz d-ca 1 p. strz. Włkp.

Le colonel Konarzewski avec l'État-Major de son groupe. De gauche à droite: Le major Antoine Szymański, chef de la section d'opérations du groupe de „Grande-Pologne”. Le lieutenant Bohdan Hulewicz, chef d'État-major du groupe de „Gr.-Pol.”. Le colonel Niemira, commandant l'artillerie du groupe de „Grande-Pologne”. Col. Mieczysław Bukowiecki, délégué du Commandant Suprême auprès du groupe de „Grande-Pologne”. Inconnu. Col. Koczorowski, chef du groupe des mitrailleuses. Inconnu. Le colonel Daniel Konarzewski, commandant le groupe de „Grande-Pologne”. Le colonel Jeziorański, attaché à l'état-major du groupe de „Grande-Pologne”. Lieutenant Schreiter. L'abbé Stankiewicz, aumônier en chef du groupe de „Grande Pologne”. Inconnu. Le lieutenant Alexandre Klotz, chef de la 2-ème section de l'état-major du groupe de „Gr.-Pol.”. Le Médecin major docteur Kolszewski, chef du service de santé du Groupe de „Grande-Pologne”, Gustave Paszkiewicz, commandant le 1-er rég. de chass. de „Grande-Pologne”.

Colonel Konarzewski with the staff of officers of his group. From left to right: Major Anthony Szymański, commander of the operation section of the group of „Great-Poland”. Lieut. Bohdan Hulewicz, chief of the staff of officers of the group of „Great-Poland”. Col. Niemira, commander of artillery of the group of „Great-Poland”. Col. Mieczysław Bukowiecki, delegate of the Supreme Command assigned to the group of „Great-Poland”. Unknown. Col. Koczorowski, commander of the machine-gun group. Unknown. Col. Daniel Konarzewski, commandant of the group of „Great-Poland”. Col. Jeziorański, assigned to the staff of officers of the Group „Great-Poland”. Lieut. Schreiter. Rev. Stankiewicz, chief chaplain of the group of „Great-Poland”. Unknown. Lieut. Alexander Klotz, chief of the 2nd section of the staff of the group of „Great-Poland”. Major Doctor Kolszewski, chief of the medical staff of the group of „Great-Poland”. Major Gustave Paszkiewicz, commandant of the 1st reg. of fusiliers of „Great-Poland”.

Kompanja poznańsko-lwowska w czasie ofenzywy polskiej.
La compagnie de Poznań-Lwów pendant l'offensive polonaise.
The Poznań-Lwów company during the Polish offensive.

Por. Jan Ciaciuch, dowódca kompanji
poznańsko-lwowskiej.

Le Lieut. Jean Ciaciuch commandant de
la compagnie de Poznań—Lwów.

Lieut. John Ciaciuch commandant of
the Poznań-Lwów company.

Transport mundurów, ofiarowanych przez
Poznań dla brygady lwowskiej. Konwojent
pp. Dr. Lech Suchowiak.

Transport des uniformes militaires offerts
par Poznań pour la brigade de Lwów. Le
convoyeur: sous-lieut. Dr. Lech Suchowiak.

The transport of military uniforms offered
by Poznań for the Lwów brigade. Sec.
Lieut. Dr. Lech Suchowiak conveying.

Ks. Stankiewicz, kapelan grupy Wielko-
polskiej pułk. Konarzewskiego.

L'abbé Stankiewicz, aumonier militaire du
groupe de „Grande-Pologne” du col. Kona-
rzewski.

Rev. Stankiewicz, chaplain of the group of
„Great-Poland” of Col. Konarzewski.

Kompanja poznańsko-lwowska po przybyciu do Lwowa jako pomoc Wielkopolski dla brygady lwowskiej.

La compagnie de Poznań-Lwów, dès son arrivée à Lwów, comme aide de la „Grande-Pologne” pour la brigade de Lwów.

The Poznań-Lwów company, after arrival at Lwów, as succour sent by „Great-Poland” for the Lwów brigade.

Karabin maszynowy w okopach przy Żydaticzach.

Une mitrailleuse en position dans la tranchée de Żydaticze.

A machine-gun in position in the trench of Żydaticze.

Pluton karabinów maszynowych kompanji poznańsko-lwowskiej na stanowisku.

Peloton de mitrailleuses de la compagnie de Poznań-Lwów en position.

A machine gun platoon of the Poznań-Lwów company in position.

Dowódca i oficerowie kompanji poznańsko-lwowskiej: ppor. Marchwiński, por. Ciaciuch, dowódca kompanji, ppor. Soldenhof, dowódca plutonu, por. Goet, ppor. Ihnatowicz.

Le commandant et les officiers de la compagnie Poznań-Lwów: sous-lieut. Marchwiński, lieut. Ciaciuch, commandant de la compagnie, sous-lieut. Soldenhof, chef de peloton, lieut. Goet, sous-lieut. Ihnatowicz.

Commandant and officers of the Poznań-Lwów company: Sec. Lieut. Marchwiński, Lieut. Ciaciuch, commandant of the company Sec. Lieut. Soldenhof, commandant of a platoon, Lieut. Goet, Sec. Lieut. Ihnatowicz.

Pociąg z żywnością jako dar Poznania dla Lwowa na dworcu we Lwowie z konwojem pod dowództwem Przychodzkiego. W imieniu ofiarodawców przybyli w tym pociągu Kazimierz Bronsford i ksiądz dziekan Mayer.

En gare de Lwów: Le train de vivres, don de la ville de Poznań à Lwów, convoyé par le lieutenant Przychodzki. Au nom des donateurs sont arrivés par ce train Casimir Bronsford et l'abbé-doyen Mayer.

At the railway-station of Lwów: The train with provisions as a present of the city of Poznań for Lwów, convoyed by Lieutenant Przychodzki. In the name of those who offered, have arrived in the same train: Casimir Bronsford and Rev. the Dean Mayer.

Kompanja poznańsko-lwowska w okopach Kulparków-Betoniarnia. La compagnie de Poznań-Lwów dans les tranchées, ligne: Kulparków-Betoniarnia.

The Lwów-Poznań company in the trenches of Kulparków-Betoniarnia.

Główno-dowodzący wojsk wielkopolskich generał Dowbór-Muśnicki ze sztabem i paniami Czerwonego Krzyża, oczekuje na dworcu w Poznaniu przybycia ze Lwowa kompanji poznańsko-lwowskiej, wracającej po zwycięskich bitwach.

Le commandant en chef des troupes de „Grande-Pologne” général Dowbór-Muśnicki, avec l'état-major et les dames de la Croix-rouge, attendant en gare de Poznań, le retour de la compagnie de Poznań-Lwów, qui revient après la victoire.

Commander-in-chief of the troops of „Great-Poland” General Dowbór-Muśnicki with his staff of officers and ladies of the Red Cross, awaiting at the station of Poznań the arrival of the Poznań-Lwów company returning from victorious battles.

Dożywianie ludności cywilnej.
Kuchnia przy ul. św. Teodora.

Alimentation de la population civile.
Une cuisine sur la place St. Théodore.

Food supplies for private population.
A kitchen in St. Theodore Place.

Transportowanie ziemniaków dla armji. Lwów 1918.

Un transport de pommes de terre pour l'armée. Lwów 1918.

Transport of potatoes for the army. Lwów 1918.

Po wodę. (Po zniszczeniu wodociągów).

Ravitaillement en eau après la destruction de l'aqueduc.

Fetching water. (After the destruction of water plant).

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe.

Alimentation de la population civile, faite par les cuisines militaires de campagne.

The food supplies for private population distributed by military kitchens.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe. Ruchoma kuchnia Nr. 16, koło domu Katolickiego przy ul. Gródeckiej. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les cuisines militaires. La cuisine roulante Nr. 16 près de la Maison catholique, rue Grodecka. L'an 1919.

Supplying the civil population with food by the military field-kitchens. Travelling kitchen Nr. 16 near the „Catholic House” in Gródecka Street. Year 1919.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe. Ruchoma kuchnia Nr. 30 przy ul. Piekarskiej. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les cuisines militaires. La cuisine roulante Nr. 30 dans la rue Piekarska. L'an 1919.

Providing civil population with food by the military field-kitchens. Travelling kitchen Nr. 30 in Piekarska Street. Year 1919.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe. Ruchoma kuchnia Nr. 31 przy ul. Piekarskiej. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les cuisines militaires. La cuisine roulante Nr. 31 dans la rue Piekarska. L'an 1919.

Providing civil population with food by the military field-kitchens. Travelling kitchen Nr. 31 in Piekarska Street. Year 1919.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe. Ruchoma kuchnia Nr. 32 przy ul. Piekarskiej. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les cuisines. La cuisine roulante Nr. 32 dans la rue Piekarska en 1919.

Supplying the civil population with food by the military field-kitchens. Travelling kitchen Nr. 32 in Piekarska Street. Year 1919.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe. Ruchoma kuchnia Nr. 19 koło Żandarmerji. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les cuisines militaires. La cuisine roulante Nr. 19 près du Bâtiment de la Gendarmerie. L'an 1919.

Providing civil population with food by the military field-kitchens. Travelling kitchen Nr. 19 near the building of the Military Police. Year 1919.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe. Ruchoma kuchnia Nr. 21 przy ul. Balonowej. Wyczekiwanie. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les cuisines militaires. La cuisine roulante Nr. 21 dans la rue Balonowa. Dans l'attente. L'an 1919.

Providing civil population with food by the military field-kitchens. Travelling kitchen Nr. 21 in Balonowa Street. Waiting for food. Year 1919.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe.

Distribution d'aliments à la population civile, livrés par les cuisines militaires de campagne.

Food supplies for private population distributed by the military field-kitchens.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe. Ruchoma kuchnia Nr. 20, przy ul. Balonowej. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les cuisines militaires. La cuisine roulante Nr. 20 dans la rue Balonowa. L'an 1919.

Supplying the civil population with food by the military field-kitchens. Travelling kitchens Nr. 20 in Balonowa Street. Year. 1919.

Dożywianie ludności cywilnej. Kuchnia dla inteligencji Nr. 14. Przy kasie, kupowanie błoćków.

Les secours à la population civile. La cuisine Nr. 14, pour la classe cultivée. A la caisse, l'achat des coupons.

Providing civil population with food. Tea-room for middle classes. Booking dinner tickets.

Dożywianie ludności cywilnej przez władze wojskowe. Kuchnia dla inteligencji Nr. 12. Rok 1919.

Les secours à la population civile distribués par les autorités militaires. La cuisine pour la classe cultivée Nr. 12. L'an 1919.

Providing civil population with food by the military field-kitchens. Tea-room for middle classes Nr. 12. Year 1919.

Dożywianie ludności cywilnej przez wojskowe kuchnie polowe.

Distribution d'aliments à la population civile par les cuisines militaires de campagne.

Food supplies for private population distributed by military field-kitchens.

Dożywianie ludności cywilnej. Kuchnia obywatelska Nr. 136, ul. Kościuszki 1. Rok 1919.

Les secours à la population civile. La cuisine pour la population Nr. 136, 1 rue Kościuszki. L'an 1919.

Providing civil population with food. Tea-room for middle classes Nr. 136, 1 Kościuszko Street. Year 1919.

Amerykański Wydział Ratunkowy, Fundacja dla dzieci Europy, Misja dla Polski, prowadzona z inicjatywy i pod kierownictwem Herberta Hoovera, oddała Polsce nieocenione usługi. Utrzymała ona przy życiu i zdrowiu 1 ½ miliona dzieci. W samym Lwowie prowadziła Misja około 100 kuchni, stacji rozdawnictwa mleka i odzieży, zaopatrywała zakłady wychowawcze i szpitale w leki i żywność.

Le Comité Américain du Secours aux Enfants Européens, Mission pour la Pologne, fondée et dirigée par le Président Herbert Hoover a rendu à la Pologne des services inappréciables. Elle a sauvé la vie à un million cinq cent milles enfants. Elle a entretenu à Lwów à peu près 100 cuisines, stations de distribution du lait et des vêtements, en livrant aux écoles et aux autres foyers d'éducation de la nourriture et des médicaments.

American Relief Administration, European Children's Fund, Mission to Poland, conducted at the initiative and under the management of Herbert Hoover, rendered inappreciable services to Poland. It preserved the life and health of 1 ½ million children. The Mission maintained in the City of Lwów about 100 kitchens, milk and clothes distribution stations, provided schools and other centres of education as well as hospitals with medicines and food.

Herbert Hoover, twórca i organizator Amerykańskiego Komitetu Ratunkowego.
Mr. Herbert Hoover, fondateur et organisateur du Comité Américain de Secours.
Mr. Herbert Hoover, founder and organizer of the American Relief Committee.

Delegatka Misji amerykańskiej dla Polski: Anna Michałowska.

Une déléguée de la Mission américaine en Pologne: Anna Michałowska.

The delegate of the American Mission for Poland: Anna Michałowska.

Prof. Bolesław Czuruk, kierownik polsko-amerykańskiego Komitetu pomocy dzieciom Lwów miasto.

Le prof. Boleslas Czuruk, directeur du Comité polono-américain pour l'aide aux enfants de Lwów ville.

Prof. Boleslas Czuruk, director of the Polish-American Children Aid Society of Lwów.

Delegatka Misji amerykańskiej dla Polski: Walentyna Smętkowska.

Une déléguée de la Mission américaine en Pologne: Valentine Smętkowska.

The delegate of the American Mission for Poland: Valentine Smętkowska.

Sacré-Coeur, Zakład wychowawczo-naukowy, pl. św. Jura 1. Kilka-krotny cel pocisków artylerji ukraińskiej, stacja rozdawnicza żywności dla dzieci.

Le Sacré-Coeur, Internat pour les jeunes filles, place St. Georges Nr. 1. Station de distribution des aliments pour les enfants, l'objectif de l'artillerie ukrainienne.

Sacré-Coeur, Boarding-School for girls, 1 St. George's Place. Distribution station for food supplies for children — aim of Ukrainian artillery.

Kuchnia Nr. 2. S. S. Sacré-Coeur, plac św. Jura 1.

Cuisine Nr. 2, au Sacré-Coeur, place St. Georges Nr. 1.

Kitchen Nr. 2, Sacré-Coeur Building, St. George's Place 1.

Ochronka SS. Felicjanek, ul. Kalcza 9.

La crèche, dirigée par les Révérendes Soeurs Féliciennes, rue Kalcza 9.

Infant-home under the management of the nuns of the St. Felix order, Kalcza Street 9.

Zadowolona dziecina z darów Ameryki: Irusia Ferens, sierotka z listopada 1918 r. Lwów.

Une enfant joyeuse par les „dons d'Amérique”: Irène Ferens, devenue orpheline, en novembre 1918 à Lwów.

A child enjoying „American gifts”: Irène Ferens, who became orphan in November 1918, Lwów.

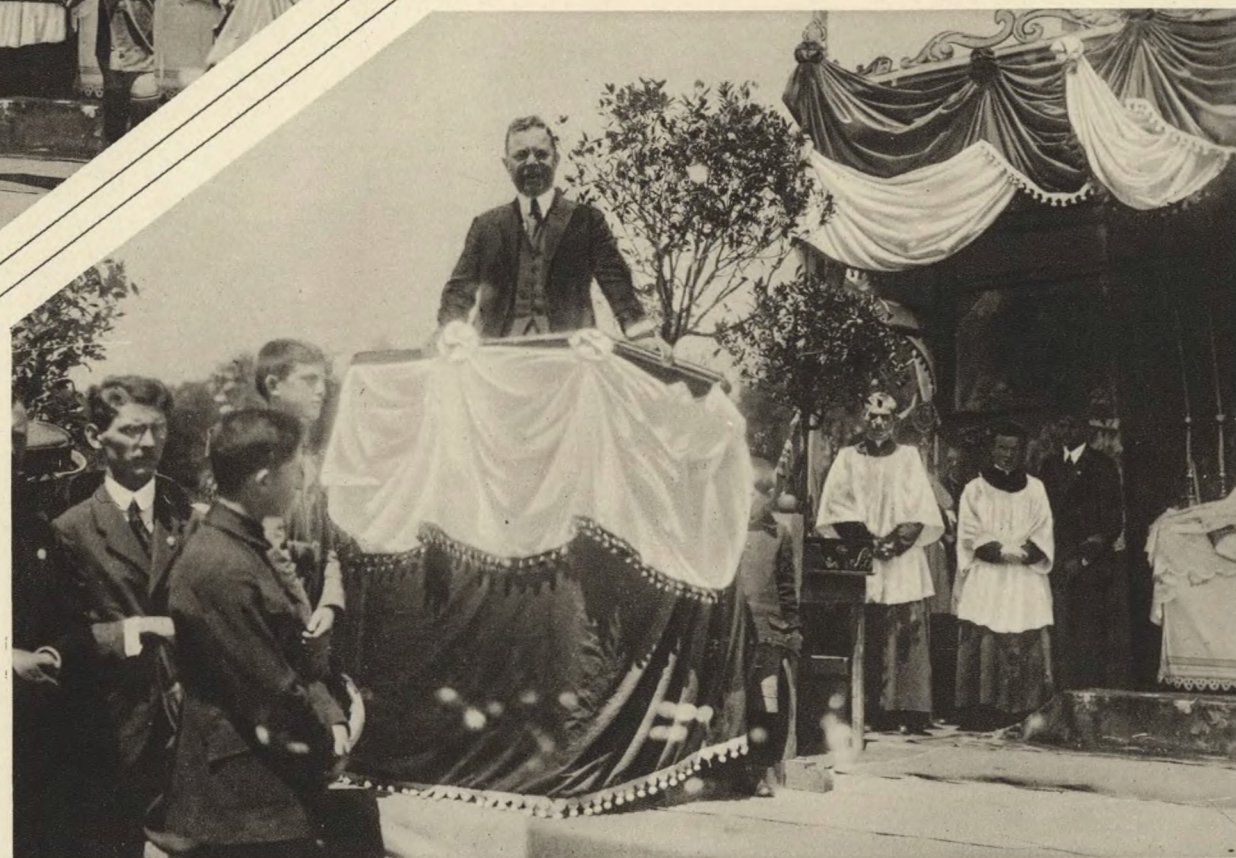
Stacja rozdawnicza mleka Nr. VII, dla chrześcijan, ul. Stelmacha.
Poste de distribution du lait pour les chrétiens, Nr. VII. rue Stelmach.
Milk distribution station Nr. VII. for Christians, Stelmach Street.

Delegat miasta, wiceprezydent Obirek, dziękuje Hooverowi imieniem miasta. Młodzież składa Hooverowi upominki w dowód wdzięczności: album z fotografiami i kasetę z podpisami.

Le délégué de la ville, le vice-président Obirek remercie Mr. Hoover au nom de la ville. Les écoliers remettent à Mr. Hoover des souvenirs: un album photographique et une cassette couverte de signatures en gage de reconnaissance.

The delegate of the city, vice-president Obirek thanks Hoover in the name of the city. The boys and girls hand Hoover as a remembrance: an album of photographs and a casket with signatures as sign of their gratefulness.

Delegat Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego (Misji dla Polski), W. M. Gwynn, dziękuje za hołd, złożony Ameryce i Hooverowi.

Le délégué américain du Comité d'Assistance (Mission pour la Pologne) remercie pour l'hommage rendu à l'Amérique et à Mr. Hoover.

The delegate of the American Relief Committee (Mission for Poland) W. M. Gwynn thanks for the recognition expressed.

Ks. Arcyb. Józef Bilczewski po uroczystym nabożeństwie wygłasza kazanie, podnosząc zasługi Hoovera.

Sa Grandeur Monseigneur l' Archevêque Joseph Bilczewski après la Messe de Te Deum prononce un sermon exaltant les services de Mr. Hoover.

Archbishop Joseph Bilczewski after the service is holding a sermon, emphasizing Hoover's merits.

Delegaci władz i publiczności podczas nabożeństwa dziękczynnego za dobroczynną działalność Hoovera.

Les représentants des autorités et le public pendant la Messe de Te Deum en reconnaissance pour l'activité de Hoover.

Delegates of authorities and the public during the Thanksgiving Service for Hoover's activity.

Delegaci władz i publiczność w czasie uroczystości Hooverowskich we Lwowie.

Les représentants des autorités et le public qui prenaient part aux fêtes en l'honneur de Mr. Hoover à Lwów.

Delegates of authorities and the public during Hoover's festivity at Lwów.

Hołd dzieci lwowskich Hooverowi, złożony na ręce delegatów amerykańskich W. M. Gwynna i W. Mitchella. Obok ks. arcybiskup Bilczewski.

L'hommage des enfants de Lwów à Mr. Hoover remis entre les mains des délégués américains W. M. Gwynn et Mitchell. A côté Sa grandeur Monseigneur l'Archeveque Bilczewski.

Homage of Polish children to Mr. Hoover, received by the American delegates, Messrs. W. M. Gwynn and W. Mitchell. Near them Archbishop Bilczewski.

Granat w kościele OO. Dominikanów.
L'église des Dominicains endommagée
par un obus.
The Church of the Dominican Order
struck by a grenade.

Granat w katedrze.
L'intérieur de la Cathédrale endommagée par un obus.
The catedral struck by a grenade.

Granat w katedrze.
L'intérieur de la Cathédrale endommagée par un obus.
Grenade in the Cathedral.

Kościół św. Elżbiety 6. III. 1919.
L'église St. Elisabeth 6. III. 1919.
St. Elisabeth Church 6. III. 1919.

Przebite sklepienie w kościele św. Elżbiety w czasie popołudniowych pasyj. (4 osoby zabite, 22 ranne) 9. III. 1919.

La voûte de l'église St. Elisabeth criblée par les obus, au cours du sermon de la Passion pendant les Vêpres (4 personnes tuées, 22 personnes blessées). Le 9. III. 1919.

The vault of St. Elisabeth Church pierced by a grenade during the sermon of the afternoon Passion (4 persons killed, 22 persons wounded). March 9th. 1919.

Kościół św. Elżbiety.
L'église St. Elisabeth.
St. Elisabeth Church.

Ks. kanonik Adolf Sigmunt i Władysław Cirin, prezes komitetu odnowienia kościoła św. Elżbiety, zniszczonego przez Ukraińców.

Le chanoine Adolphe Sigmunt et Monsieur Ladislas Cirin, président du comité pour la réfection de l'église St. Elisabeth, détruite par les Ukrainiens.

The canon Adolphe Sigmunt and Mr. Władysław Cirin, president of the committee of the renovation of St. Elisabeth Church, damaged by the Ukrainians.

Zniszczenie sali w Muzeum im. Lubomirskich w Ossolineum.

Une salle dévastée au Musée National des princes Lubomirski l'„Ossolineum“.

A devastated room in „Ossolineum“, the National Museum of Princes Lubomirski.

Granat w murze Muzeum im. Lubomirskich w Ossolineum od zewnątrz.

Obus dans les murs du Musée National des princes Lubomirski „Ossolineum“, côté extérieur.

A grenade in the wall of the National Museum of Princes Lubomirski „Ossolineum“, outside the building.

Granat w murze Muzeum im. Lubomirskich od wewnątrz

Obus dans les murs du Musée National des princes Lubomirski, côté intérieur.

A grenade in the wall of the National Museum of Princes Lubomirski, inside the building.

Granat w rzeczywistości przy ul. Ossolińskich 10.
Maison de la rue Ossolińskich 10 endommagée par un obus.
A house at 10 Ossolińskich Street struck by a grenade.

Granat przy ul. Ossolińskich 10.

Obus dans une maison de la rue Ossolińskich 10.

A grenade in Ossolińskich Street 10.

Granat w ścianie Muzeum im. Lubomirskich.
Obus dans le mur du Musée National des princes Lubomirski.
A grenade in the wall of the National Museum of Princes Lubomirski.

Mieszkanie prywatne dyr. Policji Reinlendera po inwazji ukraińskiej.

Logement privé du directeur de la Police Mr. Reinlender après l'invasion ukrainienne.

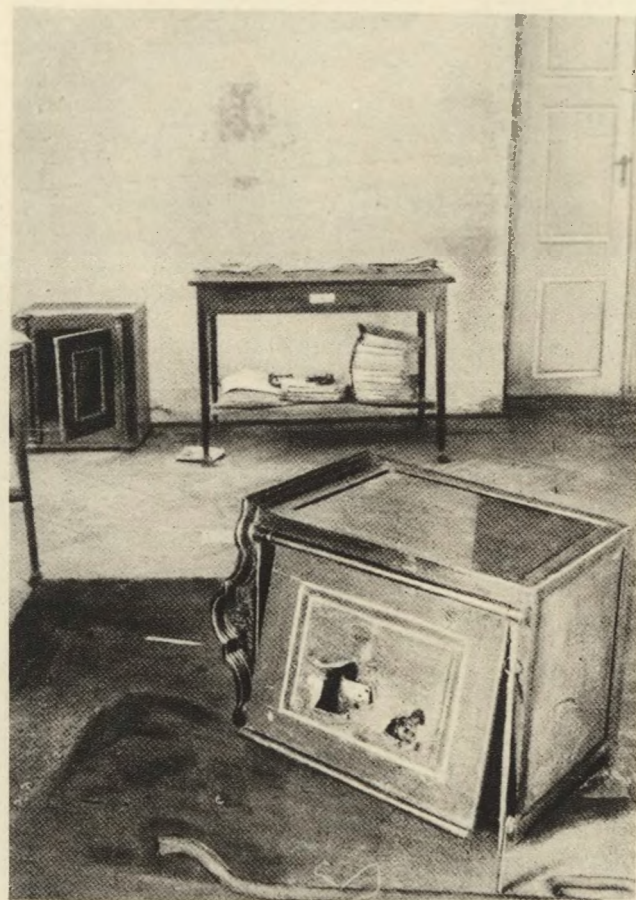
Private lodging of Mr. Reinlender, director of the Police, after the Ukrainian invasion.

Mieszkanie prywatne dyr. Policji Reinlendera po inwazji ukraińskiej.

Logement privé du directeur de la Police Mr. Reinlender après l'invasion ukrainienne.

Private lodging of Mr. Reinlender, director of the Police, after the Ukrainian invasion.

Kasa wertheimowska rozbita w mieszkaniu dyr. Policji w czasie inwazji ukraińskiej.

Le coffre-fort Wertheim détruit dans le logement du directeur de la Police pendant l'invasion ukrainienne.

A Wertheim safe in the lodging of the Police Director destroyed during the Ukrainian invasion.

Sala konferencyjna dyr. Policji i jego biuro po inwazji ukraińskiej.
Salle de réception du directeur de la Police et son bureau, après l'invasion ukrainienne.

Reception room of the Police Director and his Office after the Ukrainian invasion.

Biuro fizykatu miejskiego w Ratuszu po inwazji ukraińskiej.

Bureau du service sanitaire municipal à l'Hôtel de ville après l'invasion ukrainienne.

The office of the City Health Department in the Town Hall, after the Ukrainian invasion.

Mieszkanie prywatne dyr. Reinlendera po inwazji ukraińskiej.

Logement privé du directeur de la Police Mr. Reinlender après l'invasion ukrainienne.

Private lodging of Mr. Reinlender, director of the Police, after the Ukrainian invasion.

Działania artylerji ukraińskiej w oblężonem mieście. Dom przy ul. Mickiewicza.

Les effets de l'artillerie ukrainienne dans la ville assiégée. Une maison dans la rue Mickiewicz.

The action of the Ukrainian artillery in the besieged city. A house in Mickiewicza Street.

Granat w Tow. „Skala” przy ul. Mickiewicza.
Bureaux de la Société „Skala” dévastés par un obus.
Offices of „Skala” Society in Mickiewicza St. devastated by a grenade.

Zniszczenie wojenne.
Dommages de guerre.
War devastation.

Granat w Województwie na III. p.
Le 3-ème étage de l'Hôtel de la Préfecture endommagé par un obus.
The building of the Voievodship offices, 3rd floor, struck by a grenade.

Granat w Sądzie karnym.
Obus dans le Palais du Tribunal correctionnel.
The Criminal court struck by a grenade.

Granat w Sądzie karnym.
Obus dans le Salon du Tribunal correctionnel.
The Criminal court struck by a grenade.

Rozgrabione przez Ukraińców depozyta
w sądzie.
Déprédations dans les archives du Palais de
Justice faites par les Ukrainiens.
Deposits with the Court of Justice robbed by
the Ukrainians.

Granat w hotelu przy ul. Rzeźnickiej.
Un hôtel dans la rue Rzeźnicka endommagé par un obus.
An hotel in Rzeźnicka Street struck by a grenade.

Granat w realności prof. Dr. Abrahama, ul. Długosza 16.
Obus dans la maison du prof. Abraham, sise rue Długosz 16.
Grenade in the house of Prof. Abraham, LL. D., 16 Długosza Street.

Granat w mieszkaniu Dr. Wiczkowski, ul. Kościuszki.
Le logement du docteur Wiczkowski, détruit par un obus, rue Kościuszko.
Dr. Wiczkowski's lodging ruined by a grenade.

Zniszczenie wojenne.
Une scène de dévastation.
Devastated by war.

Zniszczenia wojenne.
Une scène de dévastation.
Devastated by war.

Granat w rzeczywistości
na placu Kapitulnym.

Obus dans une mai-
son, place Kapitulny.

Grenade in the house.
Kapitulny Place.

Reduta na rogatce Zielonej. Miejsce zgonu por. St. ks. Sapielchy.

La redoute de la barrière de la rue Zielona. Endroit où est tombé le
lieutenant prince St. Sapielcha.

The redoubt at the toll-gate of the Zielona Street. Place where lieutenant
prince St. Sapielcha fell.

Granat w rzeczywistości
prof. Dr. Abrahama,
ul. Długosza 16.

Obus dans la maison
du prof. Abraham,
rue Długosza 16.

Grenade in the house
of Prof. Abraham
LL. D., 16 Długosza
Street.

Granat w rzeczywistości na placu Kapitulnym.

Obus dans une maison, place Kapitulny.

Grenade in the house, Kapitulny Place.

Granat w rzeczywistości przy ul. Bema.

Une maison dans la rue du Général Bem endommagée par un obus.

A house in Gen. Bem Street struck by a grenade.

4 pułk Legionów 3 komp. 18. II. 1919 w Zboiskach. Widok Kosiarni po bitwie. Odpoczynek.

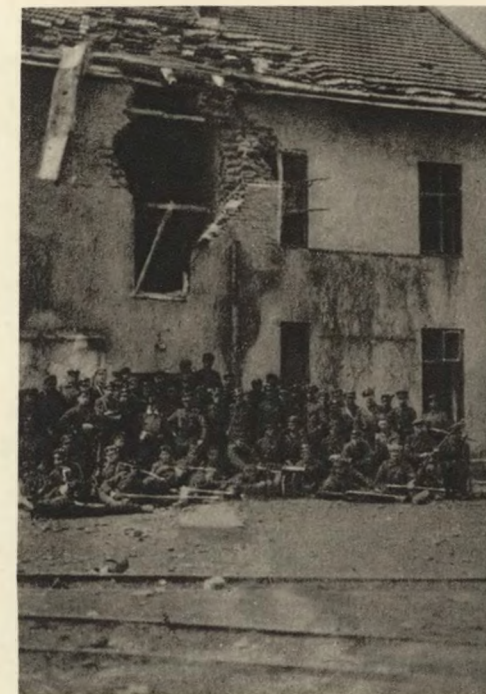
La 3ème Compagnie du 4ème Régiment des Légions le 18 février 1919 à Zboiska. Vue de la fabrique d'engrais, après la lutte. La pause.

3rd Company of the 4th Legions' Regiment. February 18, 1919, at Zboiska. View of the factory of fertilizers after the battle.

Granat w rzeczywistości przy ulicy 29 Listopada.

Une maison dans la rue du 29 Novembre détruite par un obus.

A house in 29th November Street struck by a grenade.

Granat w rzeczywistości przy ulicy 29-go Listopada.

Autre maison dans la rue du „29 Novembre“ détruite par un obus.

A house in 29th November Street struck by a grenade.

Zniszczony przez Ukraińców sklep Galicyjskiej Spółki Myśliwskiej — dawniej A. Dzikowskiego. 21. XI. 1918.

Le magasin de la Société des Chasseurs de Galicie (Anciennement Magasin A. Dzikowski) détruit par les Ukrainiens. 21. XI. 1918.

Shop of the Galician Hunting Company (formerly A. Dzikowski) destroyed by the Ukrainians. Nov. 21. 1918.

Elektrownia, wieża wodna.
Station d'électricité, château d'eau.
Electric plant, water-tower.

Elektrownia ubezpieczona przed pociskami.
La Centrale électrique protégée contre les obus.
Electric Plants protected from bombardment.

Granat w Elektrowni na Persenkówce.
La Centrale électrique à Persenkówka endommagée par
un obus.
Electric Plant of Persenkówka struck by a grenade.

Granaty w Elektrowni na Persenkówce.
Grenades dans la Station d'électricité à Persenkówka.
The electric plant in Persenkówka near Lwów struck
by grenades.

Granaty w Elektrowni na Persenkówce.
Grenades dans la Station d'électricité à Persenkówka.
The electric plant in Persenkówka near Lwów struck
by grenades.

Szopa na Persenkówce, która płonąć oświetlała pobojowisko dnia 28. grudnia 1918 r.

L'incendie d'un hangar à Persenkówka, qui a éclairé le champ de bataille le 28 décembre 1918.

A shed set on fire in Persenkówka which illumined the battlefield on December 28th 1918.

Okopy na Persenkówce, fabryka tlenu „Gaz” wille Kowalewskiego i Höflingera.

Tranchées à Persenkówka, la fabrique d'oxygène „Gaz”, les villas de Kowalski et Höflinger.

Dworek na Persenkówce i miejsce śmierci por. I. Skałkowskiego.

Le manoir de Persenkówka et l'endroit où est tombé le lieutenant I. Skałkowski.

A house in Persenkówka and the spot on which Lieutenant I. Skałkowski fell.

Trenches in Persenkówka, factory of oxygen „Gaz”, Kowalski's and Höflinger's villas.

Zniszczony wiadukt w Płuchowie.
Destruction d'un viaduc à Płuchów.
The viaduct of Płuchów destroyed.

Spalony przez artylerię ukraińską Szpital chorych koni. 27. XII. 1918.
L'hôpital vétérinaire incendié par l'artillerie ukrainienne e 27 Dec. 1918.
Veterinary Hospital burned down by the Ukrainian artillery on December 27th, 1918.

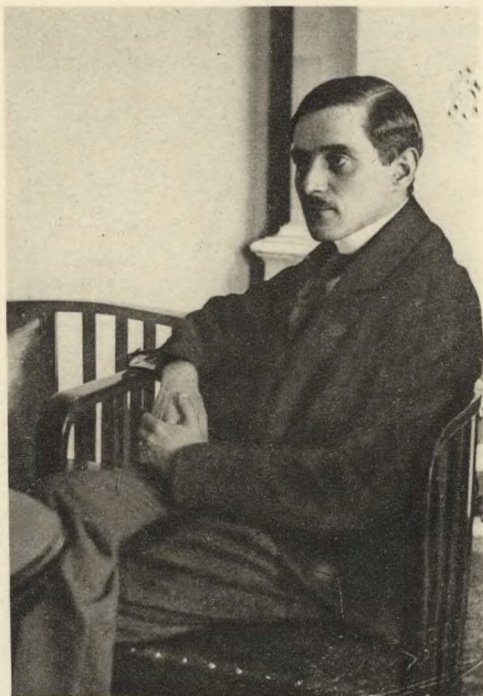
Most na Białej.
Le pont sur la Biała.
The bridge on the river Biała.

Delegacja konferencji pokojowej w Paryżu, przysłana z ramienia Ententy do Lwowa w lutym 1919. W pierwszym rzędzie stoją: Wańkowicz, delegat Min. Spr. Zagr., Prof. Lord (Ameryka), generał Barthélemy (szef delegacji Francji), generał T. Rozwadowski, generał Carton de Viart (Anglja), major Stabile (Włochy). W drugim rzędzie stoją: ppor. Feliks Mycielski, Dr. Stefan Dąbrowski, delegat M. S. Zagr., por. Dr. Buzat, por. Acame (Włochy), por. Kielczewski, kap. Maule (Anglja), por. Potocki, por. Michałowski, major Hempel, pułkownik Smyth (Anglja), inż. por. Szczepanowski, delegat M. S. Zagr., rotmistrz Kochanowski, por. Zaleski.

Les Délégués à la Conférence de la Paix envoyés par les puissances de l'Entente à Lwów en janvier 1919. Au premier rang debout: Mr. Wańkowicz, délégué du Ministère des Affaires Etrangères, Le Prof. Lord (Etats Unis), Le général Barthélemy (chef de la délégation française), Le général T. Rozwadowski, Le gén. Carton de Viart (Grande Bretagne). Le commandant Stabile (Italie). Au deuxième rang: le sous-lieut Félix Mycielski, le Dr. Stéphan Dąbrowski, délégué du Min. des Aff. Etr., le lieut. Dr. Buzat, le lieut. Acame (Italie), le capitane Maule (Grande Bretagne), le lieut. Potocki, le lieut. Michałowski, le lieut. Kielczewski, le commandant Hempel, le colonel Smyth (Grande Bretagne), l'ing. Szczepanowski, délégué du Min. des Aff. Etr., le capit. de cav. Kochanowski, le lieut. Zaleski.

Delegation of the Peace Conference in Paris, sent by the Allied Powers to Lwów in February 1919. In the first row are standing: Mr. Wańkowicz, delegate of the Ministry of Foreign Affairs, Prof. Lord (America), General Barthélemy (chairman of the French delegation), General T. Rozwadowski, General Carton de Viart (England), Major Stabile (Italy). In the second row: Sec. Lieut. Felix Mycielski, Dr. Stefan Dąbrowski, delegate of the Min. of For. Aff., Lieut. Dr. Buzat, Lieut. Acame, (Italy), Lieut. Kielczewski, Cap. Maule (England), Lieut. Potocki, Lieut. Michałowski, Major Hempel, Colonel Smyth (England), Eng. Lieut. Szczepanowski, delegate of the Min. of For. Aff., Capt. of Cav. Kochanowski, Lieut. Zaleski.

Por. Villaine, pierwszy delegat francuski.
Le lieut. Villaine, premier délégué français.
Lieut. Villaine, the first French delegate.

Profesor Lord, delegat amerykański, przewodniczący Komisji Wschodniej na konferencji pokojowej w Paryżu. Gorliwy obrońca spraw polskich.

Le prof. Lord, délégué américain, chef de la Commission pour les Affaires orientales à la Conférence de la Paix à Paris. Un défenseur zélé de la cause polonaise.

Prof. Lord, American Delegate, chairman of the Commission for Affairs of the East at the Peace Conference of Paris. Ardent defender of the Polish cause.

Szef Misji general Barthélemy.
Le chef de la Mission Interalliée, gén. Barthélemy.
Chief of the Mission Gen. Barthélemy.

Pułkownik de Renty, szef misji francuskiej we Lwowie.
Le Colonel de Renty, chef de la Mission française à Lwów.
Colonel de Renty, chief of the French Mission in Lwów.

Delegacja dla zbadania położenia jeńców i internowanych w obozach ukraińskich w pałacu Rejów w Mikulińcach (duży obóz internowanych Polaków): 1) Marja Bogucka, krewna p. hr. Rejowej, 2) Marja Opieńska, delegatka ze Lwowa, 3) Teodozja hr. Dzieduszycka, delegatka ze Lwowa, 4) Józefa hr. Rejowa, właścicielka Mikuliniec, 5) Marja Dulębianka, delegatka ze Lwowa, 6) Żołnierz ruski na straży. Wszystkie trzy delegatki zaraziły się przytem tyfusem plamistym — dwie zmarły (Dzieduszycka i Dulębianka).

La délégation pour le contrôle de la situation des prisonniers de guerre et des internés du camp ukrainien à Mikulińce, au palais du comte Rey (un grand camp d'internés polonais): 1) Mme Marie Bogucka, parente de la comtesse Rey, 2) Mme Marie Opieńska déléguée de Lwów, 3) Comtesse Theodosie Dzieduszycka déléguée de Lwów, 4) Comtesse Josephine Rey, propriétaire de Mikulińce, 5) Mlle Marie Dulęba, déléguée de Lwów, 6) Un soldat ukrainien en faction. Les trois déléguées ont été infectées par le typhus et deux (Comtesse Dzieduszycka et Mlle Dulęba) ont succombé à la maladie.

The delegation for investigating the condition of prisoners of war and of interned persons in Ukrainian camps in the palace of Count Rey in Mikulińce (a large camp of interned Poles): 1) Mrs. Mary Bogucka, relative to Countess Rey, 2) Mrs. Mary Opieńska, delegate of Lwów, 3) Countess Theodosia Dzieduszycka, delegate of Lwów, 4) Countess Josephina Rey, owner of Mikulińce, 5) Miss Mary Dulęba, delegate of Lwów, 6) A Ukrainian soldier on guard. All three delegates contracted typhoid fever — two of them died (Countess Dzieduszycka and Miss Dulęba).

Delegaci Ukraińców o rozejm przybywają do misji koalicyjnej. Les délégués ukrainiens pour la suspension d'armes arrivent à la Mission Interalliée.

Ukrainian Armistice delegates coming to the Interallied Mission.

Marja Dulębianka, członkini lwowskiej Rady miejskiej, delegatka wraz z Dzieduszycką i Opieńską dla zbadania położenia jeńców i internowanych w obozach ukraińskich.

Mlle Marie Dulęba, membre du Conseil municipal de Lwów en compagnie de la Comtesse Dzieduszycka et de Madame Opieńska déléguées de la Commission d'Enquête sur le traitement des Prisonniers de guerre et internés polonais dans les camps Ukrainiens.

Miss Mary Dulęba, member of the City Council of Lwów. Delegate (together with Countess Dzieduszycka and Mrs. Opieńska) for investigating the condition of prisoners and interned persons in Ukrainian camps.

Szef Misji Koalicyjnej gen. Barthélemy na dworcu w Gródku Jagiellońskim.
Le chef de la Mission Interalliée gén. Barthélemy à la gare de Gródek Jagielloński.
Chairman of the Interallied Mission Gen. Barthélemy at the railway station of Gródek Jagielloński.

Misja koalicyjna z delegatami Ukraińców w czasie pertraktacji o zawieszenie broni w dniu 28. II. 1919.

La Mission interalliée et les délégués Ukrainiens pendant les pourparlers au sujets de la suspension d'armes le 28, II. 1919.

Interallied Mission with Ukrainian delegates during negotiations for armistice on February 28. 1919.

Misja francuska na froncie w Bartatowie.
La Mission française au front à Bartatów.
The French Mission at the front at Bartatów.

Przywitanie przez Lwów Misji Koalicyjnej pod pomnikiem Mickiewicza.
La ville de Lwów acclame la Mission Interalliée au pied du monument de Mickiewicz.
The city of Lwów welcomes the Interallied Commission at the foot of Mickiewicz monument.

Ferdynand Foch, Marszałek Polski, Francji i Anglii
w czasie pobytu we Lwowie przemawia na Uniwer-
sytecie Jana Kazimierza.

Ferdinand Foch, Marshal of Poland, France and
England during his stay of Lwów holds a speech at
the King John Casimir University of Lwów.

Ferdinand Foch, Maréchal de Pologne, de France
et d'Angleterre pendant son séjour à Lwów pro-
nonce un discours à l'Université du Roi Jean Casimir.

Marszałek Foch przed kościołem katedralnym we Lwowie.

Le Maréchal Foch devant la Cathédrale à Lwów.

Marshal Foch before the Cathedral at Lwów.

Marszałek Foch przed kościołem katedralnym we Lwowie.

Le Maréchal Foch devant la Cathédrale à Lwów.

Marshal Foch before the Cathedral at Lwów.

Odczyt o obronie Lwowa przez gen. Stanisława Hallera dla Marszałka Focha na kopcu Unji Lubelskiej. Dr. Zagórski, bryg. Mączyński, Marszałek Foch, gen. Sosnkowski, gen. Dupont, szef misji francuskiej w Polsce, gen. Rozwadowski. II. rząd: gen. hr. Lamezan Salins, adjutant marsz. Focha, gen. Jędrzejewski, gen. Thullie, Adam hr. Zamoyski (w cylindrze).

Une conférence sur la défense de Lwów, donnée par le gén. Stanislas Haller pour le maréchal Foch. Le butte de l'Union de Lublin. Le docteur Zagórski, brigadier Mączyński, maréchal Foch, gén. Sosnkowski, gén. Dupont, chef de la Mission française en Pologne, gén. Rozwadowski. II-ème rang: général comte Lamezan Salins, aide de camp du maréchal Foch, gén. Jędrzejewski, gén. Thullie, Adam comte Zamoyski (en chapeau haute forme).

A lecture on the Defence of Lwów held by General Haller for Marshal Foch on the Union of Lublin Hill. Dr. Zagórski, Brig. Gen. Mączyński, Marshal Foch, Gen. Sosnkowski, Gen. Dupont, president of the French Mission in Poland Gen. Rozwadowski. 2nd row: Gen. Count Lamezan Salins, adjutant of Marshal Foch, Gen. Jędrzejewski, Gen. Thullie, Count Adam Zamoyski (with top-hat).

Przy postoju sztabu gen. Iwaszkiewicza 20. kwietnia 1919 w Mszanie Dolnej. Plk. de Renty (Francja) i inż. por. Szczepanowski.

Le Quartier de l'Etat Major du gén. Iwaszkiewicz, le 20 Avril 1919 à Mszana Dolna. Colonel de Renty (France) et ing. lieut. Szczepanowski.

Head-quarters of the staff of officers of Gen. Iwaszkiewicz on April 20th 1919 in Mszana Dolna. Col. de Renty (France) and Eng. Lieut. Szczepanowski.

Misja wojskowa Ententy we Lwowie w kwietniu 1919 r. Siedzą: kpt. W. H. Maule (Anglja), plk. Ernest de Renty (Francja), plk. Caziarc (Ameryka), plk. Tonini (Włochy), rtm. Skowroński. Stoją: inż. por. Stanisław Szczepanowski (komend. kwat.), kpt. Marion Coldwell Cooper (Ameryka), por. inż. Kazimierz Miński, por. Guerrini (Włochy), por. Horodyski.

La Mission militaire de l'Entente à Lwów au mois d'avril 1919. Sont assis: cpt. W. H. Maule (Angleterre), colonel Ernest de Renty (France), colonel Caziarc (Amérique), colonel Tonini (Italie), cpt. de cav. Skowroński. Sont debout: ing. lieut. Stanislas Szczepanowski (command. du quart.), cpt. Marion Coldwell Cooper (Amérique), lieut. ing. Casimir Miński, lieut. Guerrini (Italie), lieut. Horodyski.

The military mission of the Allied Powers in Lwów in April 1919. The following are sitting: Capt. W. H. Maule (England), Ernest de Renty (France), Col. Caziarc (America), Col. Tonini (Italy), Capt. of Cav. Skowroński. The following are standing: Eng. Lieut. Stanislas Szczepanowski, (comm. of head-quarters), Capt. Marion Coldwell Cooper (America), Eng. Lieut. Casimir Miński, Lieut. Guerrini (Italy), Lieut. Horodyski.

Odznaczenie generałów polskich i francuskich orderem Legji Honorowej.
Les généraux polonais et français décorés de la Croix de la Légion d'honneur.
Granting the order of the Legion of Honour to Polish and French generals.

Delegat Misji amerykańskiej na froncie.

Le délégué de la Mission américaine au front.

Delegate of the American Mission at the front.

Sztab Naczelnej Komendy W.P. zdjęty przed gmachem Sejmu w dniu 22. XI. 1918 r. L. Gluziński, Dajczak, Bac, Selzer, Nilski, Kmita, komendant Mączyński, Ajdukiewicz, Jakubski, Mejbaum, Borkowski, Browiński, de Laveaux, Pieracki, Węgrzynowski, Garbień, Rak (Rechowicz).

L'Etat-Major du Commandement en chef de l'Armée Polonaise photographié devant le palais de la Diète le 22, XI. 1918. L. Gluziński, Dajczak, Bac, Selzer, Nilski, Kmita, le commandant Mączyński, Ajdukiewicz, Jakubski, Mejbaum, Borkowski, Browiński, de Laveaux, Pieracki, Węgrzynowski, Garbień, Rak (Rechowicz).

The General-Staff of the Supreme Command of the Polish Army. Photo, taken before the House of the Diet on the 22nd Oct. 1918. L. Gluziński, Dajczak, Bac, Selzer, Nilski, Kmita, commander Mączyński, Ajdukiewicz, Jakubski, Mejbaum, Borkowski, Browiński, de Laveaux, Pieracki, Węgrzynowski, Garbień, Rak (Rechowicz).

Kurjerki Komendy Naczelnej w grudniu 1918.
Z opaską Wanda Lechowin; z zarękawkiem
Janina Lange.

Les femmes agents de liaison du Comman-
dement en chef au mois de décembre de 1918.
Avec un pansement Wanda Lechowin; avec
le manchon Jeanne Lange.

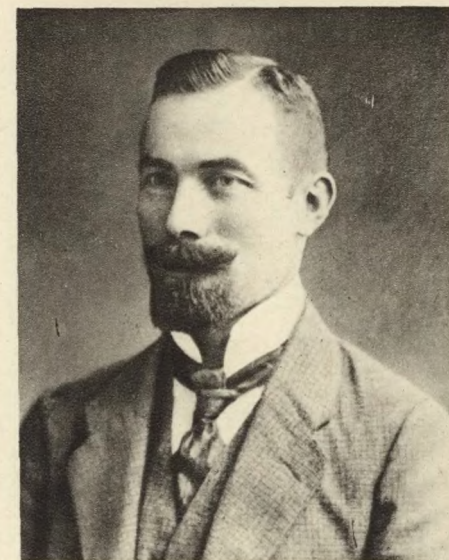
Lady-couriers of the Supreme Command in
December 1918. The lady with a band Miss
Wanda Lechowin, the one with a muff: Miss
Janina Lange.

Aleksander hr. Skarbek w czasie przemowy na wiecu publicznym w paźdz. 1918.

Le comte Alexandre Skarbek prononce un discours à la réunion publique d'oc-
tobre 1918.

Alexander count Skarbek holding a speech at a meeting in October 1918.

Jerzy Grodyński, organizator Sokola i Skautu
w czasie walk w listopadzie 1918. Szef inten-
dantury Naczelnej Komendy W. P. W grudniu
1918 dowódca kompanji; poległ 28. XII. 1918
na Persenkówce.

Mr Georges Grodyński, l'organisateur des So-
ciétés du „Sokół” et du „Scout” pour les luttes
du novembre 1918. Le Chef de l'intendance du
Commandement en chef. Au mois de décembre
1918 le commandant de la compagnie est tombé
le 28. XII. 1918 près de Persenkówka.

George Grodyński, organizer of the „Sokół” and
„Scout” associations for the fights of November
1918. Chief of the Intendancy of the Supreme
Command of Polish Forces. In December 1918
commander of a company, he was killed on
Dec. 28. 1918 near Persenkówka.

Marszałek Józef Piłsudski na żołnierskim posiłku w szkole gospodarczej w Snopkowie pod Lwowem. Janina Karłowiczówna, przewodnicząca szkoły.

Le maréchal Joseph Piłsudski prend un repas de soldat dans l'école ménagère à Snopków près de Lwów. Mlle Janina Karłowicz, directrice de l'école.

Marshal Joseph Piłsudski takes a soldier's repast at the house-hold school at Snopków near Lwów. Miss Janina Karłowicz, directrix of the School.

Naczelný Wódz Józef Piłsudski na pozycjach w Snopkowie 22. XII. 1918 r. Od lewej mjr. Mond, mjr. Cieński, gen. Leśniewski, marszałek Piłsudski, por. Bogucki, gen. Rozwadowski, kpt. Drobniewicz, bryg. Mączyński, ppłk. Tokarzewski.

Le commandant en chef Joseph Piłsudski sur les positions de Snopków 22. XII. 1918. A gauche: le commandant Mond, le comte Cieński, le gén. Leśniewski, le maréchal Piłsudski, le lieutenant Bogucki, le gen. Rozwadowski, le capt. Drobniewicz, le brigadier Mączyński, le col. Tokarzewski.

Commander-in-Chief Joseph Piłsudski at position of Snopków on 22 Dec. 1918. From left to right: Major Mond, Major Cieński, Gen. Leśniewski, Marshal Piłsudski, Lieut. Bogucki, Gen. Rozwadowski, Capt. Drobniewicz, Brig. Mączyński, Col. Tokarzewski.

Siedzą od lewej ku prawej: 1. płk. Dr. Gidlewski, 2. płk. Obertyński, 3. generał dywizji Tadeusz Jordan Rozwadowski, 4. ppłk. S. G. Kleeberg Franciszek, 5. płk. Dr. Halban. Stoją w pierwszym rzędzie od lewej ku prawej: 1. kpt. Maślanka, służba łączności, 2. porucznik Stanisław Dzieduszycki, 3. mjr. Kurowski (obecnie notariusz), 4. śp. mjr. S. G. Więckowski Erwin, 5. śp. kpt. Orzechowski, 6. płk. Dr. Korolewicz, 7. rotmistrz Święcicki, 8. porucznik Kielczewski, adjutant gen. Rozwadowskiego, 9. mjr. Żurowski, 10. Nieznany, 11. major Kamiński Antoni, 12. kpt. S. G. Matkowski, 13. kpt. Janicki, 14. Nieznany, 15. kpt. S. G. Włodarski, 16. Nieznany. Stoją w drugim rzędzie od lewej ku prawej: 1. por. Obertyński, oficer ordynansowy gen. Rozwadowskiego, 2. por. Slawiczek, 3. ppor. Dura, 4. kpt. Szwarczer, 5. por. Klink, 6. por. Müller, 7. podp. Gostynski, 8. por. Marczewski, 9. kpt. Hartleb Tadeusz, 10. Dr. Hartleb Kazimierz, 11. kpt.-pilot Perini Camillo, 12. Nieznany. Sztab gen. Rozwadowskiego, zdjęty w dniu 21. III. 1919.

Assis de gauche à droite: 1. Le col. Dr. Gidlewski, 2. le col. Obertyński, 3. le gén. de div. Thadée Jordan Rozwadowski, 4. le lieutenant. col. breveté François Kleeberg, 5. le col. Dr. Halban. Debout: 1. le capit. Maślanka, service de liaison, 2. lieutenant. Stanislas Dzieduszycki, 3. le commandant Kurowski (à présent notaire), 4. feu le commandant breveté Erwin Więckowski, 5. feu le capit. Orzechowski, 6. le col. Dr. Korolewicz, 7. le capit. de cav. Święcicki, 8. le lieutenant. Kielczewski, officier d'ordonnance du gén. Rozwadowski, 9. le commandt Żurowski, 10. Un inconnu, 11. le commandt Antoine Kamiński, 12. capit. breveté Matkowski, 13. capit. Janicki, 14. Un inconnu, 15. le capit. breveté Włodarski, 16. Un inconnu. Debout: 1. lieutenant. Obertyński, 2. lieutenant. Slawiczek, 3. sous-lieut. Dura, 4. capit. Szwarczer, 5. lieutenant. Klink, 6. lieutenant. Müller, 7. sous-lieut. Gostynski, 8. lieutenant. Marczewski, 9. capit. Thadée Hartleb, 10. Dr. Casimir Hartleb, 11. capit.-pilote Perini Camillo, 12. Un inconnu. L'État-Major du gén. Rozwadowski. La photographie prise le 21. mars 1919.

The following are sitting from left to right: 1. Col. Dr. Gidlewski, 2. Col. Obertyński, 3. General of Div. Tadeusz Jordan Rozwadowski, 4. Sub-Col. of the Gen. Staff Francis Kleeberg, 5. Col. Dr. Halban. The following are standing in the first row from left to right: 1. Capt. Maślanka, 2. Lieut. Stanisław Dzieduszycki, 3. Major Kurowski (at present notary), 4. late Mjr of the Gen. St. Erwin Więckowski, 5. late Capt. Orzechowski, 6. Col. Dr. Korolewicz, 7. Capt. of the cav. Święcicki, 8. Lieut. Kielczewski, adjutant of Gen. Rozwadowski, 9. Major Żurowski, 10. Unknown, 11. Major Anthony Kamiński, 12. Capt. of the Gen. St. Matkowski, 13. Capt. Janicki, 14. Unknown, 15. Capt. of the Gen. St. Włodarski, 16. Unknown. The following are standing in the second row from left to right: 1. Lieut. Obertyński, 2. Lieut. Slawiczek, 3. Sec. Lieut. Dura, 4. Capt. Szwarczer, 5. Lieut. Klink, 6. Lieut. Müller, 7. Sec. Lieut. Gostynski, 8. Lieut. Marczewski, 9. Capt. Tadeusz Hartleb, 10. Dr. Kazimierz Hartleb, 11. Capt.-Pilot Perini Camillo, 12. Unknown. The Staff of officers General Rozwadowski. Photograph taken on March 21, 1919.

General Iwaszkiewicz w sztabie generała Jędrzejewskiego. Siedzą: gen. Jędrzejewski i gen. Iwaszkiewicz. Stoją od lewej: 1) Mjr. Kazimierz Ryłski, szef sztabu grupy gen. Jędrzejewskiego, 2) kpt. Adam Ajdukiewicz, 3) nazwisko nieznane, 4) ppłk. inż. Kornicki, 5) kpt. Kordzik, 6) kpt. Rozwadowski, 7) nazwisko nieznane, 8) płk. Korolewicz, 9) ppłk. Kessler, 10 i 11) nazwiska nieznane, 12) płk. Ledóchowski, 13) por. Strzelczyk-Wysocki.

Le gén. Iwaszkiewicz à l'État-Major du gén. Jędrzejewski, Assis: Gén. Jędrzejewski et gén. Iwaszkiewicz. Sont debout à gauche: Commandant Casimir Ryłski, chef d'État-Major du groupe du gén. Jędrzejewski, 2) capt. Adam Ajdukiewicz, 3) un inconnu, 4) le lieutenant-col. ing. Kornicki, 5) le capt. Kordzik, 6) le capt. Rozwadowski, 7) un inconnu, 8) le colonel Dr. Korolewicz, 9) le lieutenant-col. Kessler, 10 et 11) deux inconnus, 12) le colonel Ledóchowski, 13) le lieutenant. Strzelczyk-Wysocki.

Gen. Iwaszkiewicz in the General Staff of Gen. Jędrzejewski. The following are sitting: Gen. Jędrzejewski and Gen. Iwaszkiewicz. The following are standing: 1) Major Casimir Ryłski, chief of the General Staff of the group of Gen. Jędrzejewski, 2) Capt. Adam Ajdukiewicz, 3) Unknown, 4) Lieut.-Col. Eng. Kornicki, 5) Capt. Kordzik, 6) Capt. Rozwadowski, 7) Unknown, 8) Colonel Dr. Korolewicz, 9) Lieut.-Col. Kessler, 10) and 11) Unknown, 12) Colonel Ledóchowski, 13) Lieut. Strzelczyk-Wysocki.

Przywitanie gen. Iwaszkiewicza we Lwowie.

Le gén. Iwaszkiewicz acclamé à Lwów.

Gen. Iwaszkiewicz received with cheers in Lwów.

Prezydent miasta Lwowa Józef Neumann przemawia do gen. Iwaszkiewicza.

Le président de la ville de Lwów Joseph Neumann adresse une allocution au gén. Iwaszkiewicz.

The president of the City of Lwów Joseph Neumann holding a speech to Gen. Iwaszkiewicz.

Wręczenie szabli honorowej generałowi Iwaszkiewiczowi.

Le gén. Iwaszkiewicz reçoit un sabre d'honneur.

Gen. Iwaszkiewicz receives the sabre of honour.

Arcybiskup lwowski Dr. Józef Bilczewski w czasie przemowy.

Sa Grandeur l'archevêque de Lwów Mgr. Joseph Bilczewski prononce un sermon.

The Archbishop of Lwów Joseph Bilczewski D. D. holding a speech.

DOWÓDZTWO FRONTU GALICYJSKO-WOŁYŃSKIEGO.

LE COMMANDEMENT DU FRONT DE GALICIE ET VOLHYNIE.

THE COMMAND OF THE FRONT OF GALICIA AND VOLHYNIA.

Pierwszy rząd: Major Dr. Bolesław Korolewicz, szef sanit. grup bojowych. Por. Sylwester Strzelczyk Wysocki, adjutant. Wacław Iwaszkiewicz, generał-por. dow. armji. Por. Andrzej Stan. Imiela, adjutant. Mjr. Julian Stasiniewicz, szef oddz. II. Drugi rząd: Kpt. Guido Kawiński, szef oddz. I. Kpt. szt. gen. Rozwadowski Władysław, zast. szefa sztabu. Płk. Kessler Edmund, szef sztabu. Kpt. szt. gen. Kordzik Eugenjusz, szef oddz. I. Kpt. Strzelczyk Cyryl, szef sekcji III 2. Trzeci rząd: Por. Ornatowski Juliusz, szef służby łączności. Por. Pragłowski Aleksander, ofic. sztabu do zleceń. Płk. Ledóchowski Ignacy, inspektor artylerji. Por. Kowalski Zdzisław, adj. insp. art. Por. Lewandowski Edward, adj. szefa sztabu. Czwarty rząd: Por. Brodacki Franciszek, dowódca komp. sztab. Por. Józef Skiba, szef adjutantury. Mjr. Dr. Hołobut Zygmunt, ref. sprawiedliwości. Kpt. Dębski Tadeusz, szef intendenty. Por. Romański Wiktor, zast. szefa int. Por. Serwaczyński Henryk, dowódca komp. szturmowej. Piąty rząd: Ppor. Dura Józef, szef gl. kanc. Ppor. Szaszkiewicz Antoni, ref. polit. Ppor. Klink Józef, dowódca sekcji kurjerów. Ppor. Greiner Józef, adj. szefa łączn. Ppor. Jastrzębski Marjan, ofic. prowiant. Ppor. Marczewski Wojciech, szef kanc. operacyjnej.

Au premier rang: Le commandant Boleslas Korolewicz, chef du service de santé du groupe de la défense. Le lieutenant Sylvestre Strzelczyk-Wysocki officier d'ordonnance. Le lieutenant général Wacław Iwaszkiewicz, commandant de l'Armée. Le lieutenant André Stanislas Imiela, officier d'ordonnance. Le commandant Julien Stasiniewicz, chef du service des renseignements. Au 2e rang: Le capitaine Guido Kawiński, chef du Ier Bureau. Le capitaine d'Etat major Rozwadowski Ladislas, suppl. de chef d'Etat major. Lieut.-colonel Kessler Edmund, chef d'Etat major. Le capitaine d'Etat major Kordzik Eugène, chef du Ier Bureau. Le capitaine Strzelczyk Cyrille, chef de la IIIe Section. Au 3e rang: le lieutenant Ornatowski Jules, chef du service des liaisons. Le lieutenant Pragłowski Alexandre, officier d'E.-M. chargé de Missions spéciales. Le colonel Ledóchowski Ignace, Inspecteur de l'Artillerie, le lieutenant Kowalski Zdzislas, adjoint à l'inspecteur de l'artillerie. Le lieutenant Lewandowski Eduard, aide-major. Au 4e rang: le lieutenant Brodacki François, commandant la compagnie d'Etat-Major. Le lieutenant Joseph Skiba, chef de la chancellerie du Quartier général. Le commandant Docteur Hołobut Sigismund, rapporteur juridique. Le capitaine Dębski Thaddée, chef du service de l'Intendance. Le lieut. Romański Wiktor, suppl. de chef du service de l'Intendance. Le lieut. Serwaczyński Henri, commandant la compagnie d'assaut. Au 5e rang: le sous-lieutenant Dura Joseph, chef de la chancellerie centrale. Le sous-lieutenant Szaszkiewicz Antoine, rapporteur des affaires politiques. Le sous-lieutenant Klink Joseph, chef de la section du courrier. Le sous-lieutenant Greiner Joseph, adjoint au chef des liaisons. Le sous-lieutenant Jastrzębski Marjan, officier aux vivres. Le sous-lieutenant Marczewski Adalbert, chef du Bureau des Opérations.

First row: Major Dr. Boleslas Korolewicz, Chief Sanitary Group of operations. Lieut. Sylvester Strzelczyk Wysocki. A. d. C. Lieutn. General Wacław Iwaszkiewicz, Commanding in Chief of the Army. Lieut. Andrew Stanislas Imiela A. d. C. Major Julian Stasiniewicz, Chief of the Intelligence Service. Second row: Capitan Guido Kawiński, Chief of the Ist Bureau. Staff Capitan Rozwadowski Wladislas, Assistant Chief Staff. Lt. Colonel Kessler Edmond, Chief Staff. Staff Captain Kordzik Eugen, Chief of the first bureau. Captain Strzelczyk Cyryl, Chief Section III 2. Third row: Lieut. Ornatowski Jules, Chief Signal Corps. Lieut. Pragłowski Alexander Staff Of. for the special Enquir. Col. Ledóchowski, Inspector of the Artil. Lieutn. Kowalski Zdzislas A. d. C. of the Artil. Inspector Lieutn. Lewandowski Edouard A. d. C. of the Chief Staff. 4-th row: Lieutn. Brodacki Francis, Commanding Staff Company. Lieutn. Joseph Skiba, Chief Adj. Major Doctor Hołobut Sigismund, Auditor Martial Court. Cpt. Dębski Teddy, Chief of the Intendance. Lieut. Romański Victor, ass. Chief of the Int. Lieutn. Serwaczyński Henry, Commanding Elite Company. 5-th row: Second Lieutn. Dura Joseph, Chief Central Office. Sec. Lieutn. Szaszkiewicz Antony, Rap. Political Affairs. 2-nd Lieutn. Klink Joseph, Commanding the Correspondance Section. 2-nd Lieutn. Greiner Joseph, Ass. Chief Signal Corps. Sec. Lieutn. Jastrzęski Marian, Of. of the Prov., Sec. Lietn. Marczewski, Adalbert Chief Office of Operations.

Odlot generała Rozwadowskiego do Przemyśla.

Le voyage en avion du général Rozwadowski pour Przemyśl.

The flight of general Rozwadowski to Przemyśl.

Odznaczenie obrońców Lwowa krzyżem „Virtuti Militari”. Przemawia gen. Rozwadowski.

Les défenseurs de Lwów décorés de la croix „Virtuti Militari”. Le général Rozwadowski prononce un discours.

The decorating of the defenders of Lwów with the war cross „Virtuti Militari”. Gen. Rozwadowski holding a speech.

Dekoracja Stanisławy Klimkiewiczówny krzyżem walecznych przez gen. Rozwadowskiego.

Mlle. Stanisława Klimkiewicz décorée de la croix de guerre par le gén. Rozwadowski.

Miss Stanisława Klimkiewicz receives the war cross from Gen. Rozwadowski.

Dekoracja krzyżem „Virtuti Militari” obrońców Lwowa przez generała Rozwadowskiego.

Les défenseurs de Lwów décorés de la croix de guerre „Virtuti Militari” par le gén. Rozwadowski.

Gen. Rozwadowski decorating the defenders of Lwów with the war cross „Virtuti Militari”.

Odznaczenie obrońców Lwowa. Grupa obrońców VII odcinka Zamarstynowa z brygadjerem Mączyńskim pośrodku.

Décorations pour les défenseurs de Lwów. Un groupe des défenseurs du VII-ème secteur de Zamarstynów. Au milieu le brigadier Mączyński.

The decorating of the defenders of Lwów. A group of defenders of the VII section of Zamarstynów. Brig. Mączyński in the centre.

Delegacja weteranów z 1863 r. składa hołd Nieznanemu Żołnierzowi.

La délégation des vétérans de 1863 rend hommage au Soldat Inconnu.

The delegation of veterans of the Polish insurrection of 1863 pays homage to the Unknown Soldier.

Ludgard hr. Grocholski w listopadzie 1918 r., komendant Milicji Obywatelskiej.

Le comte Ludgard Grocholski au mois de novembre 1918, commandant de la Milice Municipale.

Count Ludgard Grocholski, commandant of the City Militia. November 1918.

Kpt. Wit Sulimirski, organizator i kmtd. Miejskiej Straży Obywatelskiej, organizacji wojskowo cywilnej dla utrzymania ładu i bezpieczeństwa w oblężonym mieście Lwowie. Organizacja liczyła z górą 6000 członków.

Capt. Wit Sulimirski, organisateur et commandant de la Garde Municipale composée de citoyens, organisation militaire des personnes civiles pour l'entretien de l'ordre dans la ville de Lwów assiégée. Cette organisation comptait 6000 membres.

Captain Wit Sulimirski, organiser and commander of the Citizens' Guard, a military-civil organisation for the maintenance of order. This organisation had over 6000 members.

Dr. Kazimierz Czarnik, prezes Miejskiej Straży Obywatelskiej.

Le docteur Casimir Czarnik, président de la Garde des Citoyens.

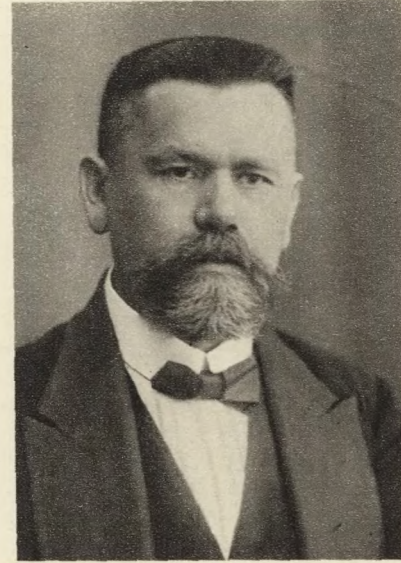
Dr. Kazimierz Czarnik, president of the Citizens' Guard.

Ludwik Heller w listopadzie 1918 r. komendant Milicji Obywatelskiej VI dzielnicy.

Louis Heller en Novembre 1918 commandant de la Milice Municipale du VI-ème arrondissement.

Ludwik Heller, commandant of the City Militia of the VI. city quarter. November 1918.

Dr. Stanisław Kurkowski do 22. XI. 1918 komendant Milicji Obywatelskiej II. dzielnicy. Następnie do 9 marca 1919 r. komendant cywilny II. dzielnicy M. S. O.

Le docteur Stanisław Kurkowski, commandant de la Milice Municipale du II-ème arrondissement jusqu'au 22. XI. 1918, plus tard dès le 9 mars 1919 le command. civil du II. arrond. de la Garde des Citoyens.

Dr. Stanisław Kurkowski, commandant of the City Militia of the II. city quarter until November 22. 1918. Afterwards civil commandant of the Citizens' Guard of the II. City quarter until March 9. 1919.

Komendanci cywilni i wojskowi M. S. O.

Les Commandants civils et militaires de la Garde Municipale des Citoyens.

Civil and military commandants of the Citizens' Guard.

Zmiana warty M. S. O.

La relève de la garde de la Garde Mun. des Citoyens.

Change of guards of the City Militia.

Oddział M. S. O.

Une section de la Milice Municipale.

A detachment of the City Militia.

Oddział Miejskiej Straży Obywatelskiej (M. S. O.).

Section de la Milice Municipale.

A detachment of the City Militia.

Członkowie M. S. O. na warcie:
inż. Dr. Bieńkowski i Stanisław
Olszewski.

Les membres de la Garde Mu-
nicipale des Citoyens au poste:
ing. Bieńkowski et Stanisław
Olszewski.

Members of the Citizens'
Guard as sentinels: eng. Dr.
Bieńkowski and Stanisław Ol-
szewski.

Odprawa plutonu.

Le rapport du peloton.

A report of the platoon.

Centralne pogotowie Miejskiej straży Obywatelskiej. Siedzą: Władysław Białobrzewski, Dr. Łucjan Szpor, inż. Józef Nagórski, Stanisław Ordon, Władysław Murczyński, Maria Bednarska, prof. Dr. Józef Siemiradzki, Dr. Włodzimierz Godlewski, Mikołaj Bednarski, ks. Tadeusz Kunze. Stoją: Władysław Weissman, Zawidowski, Franciszek Ponicki, Dr. Franciszek Piechowski, Stanisław Dziadek, Teodor Kysiak, kapt. Jakób Lewicki, Jakób Markowski, Maurycy Madurowicz, Włodzimierz Reindl, Józef Droński, Dr. Włodzimierz Mochnacki, Józef Surdel.

Le Secours de la Garde des Citoyens. Sont assis: Władysław Białobrzewski, le docteur Lucien Szpor, ing. Joseph Nagórski, Stanislas Ordon, Ladislav Murczyński, Marie Bednarska, prof. Joseph Siemiradzki, le docteur Vladimir Godlewski, Nicolas Bednarski, l'abbé Thadée Kunze. Restent debout: Ladislav Weissman Zawidowski, François Ponicki, le docteur François Piechowski, Stanislas Dziadek, Théodore Kysiak, cpt. Jacob Lewicki, Jacob Markowski, Maurice Madurowicz, Vladimir Reindl, Joseph Droński, le docteur Vladimir Mochnacki, Joseph Surdel.

Central station of the City Militia. Seated are the following: Władysław Białobrzewski, Dr. Lucian Szpor, Eng. Joseph Nagórski, Stanisław Ordon, Władysław Murczyński, Mary Bednarska, prof. Dr. Joseph Siemiradzki, Dr. Włodzimierz Godlewski, Mikołaj Bednarski, Rev. Tadeusz Kunze. The following are standing: Władysław Weissman Zawidowski, Francis Ponicki, Dr. Francis Piechowski, Stanisław Dziadek, Theodore Kysiak, capt. Jacob Lewicki, Jacob Markowski, Maurycy Madurowicz, Włodzimierz Reindl, Joseph Droński, Dr. Włodzimierz Mochnacki, Joseph Surdel.

Oddział kobiecy M. S. O.

Compagnie féminine de la Milice Municipale.

Women's detachment of the Municipal Militia.

Major Wiktor Gajer odbiera raport od Marji Bednarskiej, dowódczyni
O. L. K.

Le commandant Victor Gajer entend le rapport de Marie Bednarska,
commandante de la L. des F. V.

Major Victor Gajer receives the report from Mary Bednarska, commandant
of the W. V. L.

Marja Bednarska, komendantka oddziału kobiecego M. S. O.

Marie Bednarska, commandante de la section féminine de la Milice Municipale.

Mary Bednarska, commandant of the women's section of the City Militia.

Placówka Milicji obywatelskiej kobiet.

Un poste de milice des femmes-citoyennes.

A station of the Women's Militia.

Ćwiczenia pań w Sokole II-gim.

Les exercices des dames dans la société gymn. „Sokół II”.

Exercises of women in the gymn. association „Sokół II”.

Oddział Milicji Obywatelskiej Kobiet. I. rząd: Ada Gaudnik, Franciszka Piechowska, (Nierozpoznana), Marja Bednarska, Marja Barańska, Zofja Starosolska, Kazimiera Zglinnicka. II. rząd: por. Saneta, ppor. Trojnar, Emilja Jędrzejewiczowa, komend. Aleksandra Zagórska, por. Emil Sikora, ppor. Kapałka, Izabela Zglinnicka. III. rząd: (Nierozpoznana), Studzińska, Rygierówna, Aleksandra Bałabanówna, Kazimiera Bilińska, Jawecka, Mądziałówna, Zielińska.

Le détachement de la Garde de Citoyens des Femmes. I. rang: Ada Gaudnik, Françoise Piechowska, (une inconnue), Marie Bednarska, Marie Barańska, Sophie Starosolska, Casimire Zglinnicka. II. rang: Le lieut. Saneta, sous-lieut. Trojnar, Emilie Jędrzejowicz, Mlle commandante Alexandre Zagórska, lieut. Emil Sikora, sous-lieut. Kapałka, Isabelle Zglinnicka. III. rang: (une inconnue), Milles Studzińska, Rygier, Alexandra Bałaban, Casimire Bilińska, Jawecka, Mądziel, Zielińska.

A detachment of the City Militia of Women. 1st row: Ada Gaudnik, Franciszka Piechowska, Unknown, Mary Bednarska, Mary Barańska, Sophy Starosolska, Kazimiera Zglinnicka. 2nd row: Lieut. Saneta, Sub. Lieut. Trojnar, Mrs. Emily Jędrzejowicz, commandant Alexandra Zagórska, Lieut. Emil Sikora, Sub. Lieut. Kapałka, Isabella Zglinnicka. 3rd row: Unknown, Studzińska, Rygier, Alexandra Bałaban, Kazimiera Bilińska, Jawecka, Mądziel, Zielińska.

Ćwiczenia pań w sokole II-gim.

Les exercices des dames dans la société gymn. „Sokół” II.

Exercises of women in the gymn. association „Sokół” II.

Centralne pogotowie M. S. O.

La station centrale de secours de la Milice Municipale.

Central station of the City Militia.

Generał Leśniewski przed plutonem M. S. O.

Le gén. Leśniewski devant le peloton de la Garde Mun. des Cit.

General Leśniewski before the platoon of the City Militia.

Wbijanie gwoździ w drzewce sztandaru M. S. O. Stoją ks. Dziędzielewicz, komend. Sulimirski, gen. inż. Gołogórski.

Les clous plantés dans la hampe du drapeau de la Garde Mun. des Cit. Debout l'abbé Dziędzielewicz, le command. Sulimirski, le gén. ing. Gołogórski.

Hammering nails into the shaft of the flag of the City Militia. The following are standing: Rev. Dziędzielewicz, commandant Capt. Sulimirski, Gen. Eng. Gołogórski.

Nabożeństwo w czasie poświęcenia sztandaru M. S. O.

La messe pendant la bénédiction du drapeau de la Garde Mun. des Cit.

Service during the consecration of the C. M.'s flag.

Por. Szymańska Marja (później zamężna Jasińska), komendantka Baonu O. L. K. we Lwowie.

La lieutenant Mlle Marie Szymańska (plus tard Mme Jasińska) commandante du bataillon de la Légion Volontaire des Femmes.

Lieut. Mary Szymańska (later married Jasińska), commandant of a battalion of the Women's Volunteers Legion.

Mjr. Aleksandra Zagórska, organizatorka drużyn kobiecych P. O. W. później organizatorka Ochotniczej Legji Kobiet.

La Commandante Alexandra Zagórska, fondatrice des compagnies de femmes de l'organisation Militaire Polonaise, plus tard organisatrice de la Légion des Femmes Volontaires.

Major Alexandra Zagórska, organiser of womens' divisions of the Polish Military Organization, later organiser of the Women's Volunteers Legion.

Por. Marja Opieńska, organizatorka drużyn kobiecych w Sokole, przeznaczonych do walki z Ukraińcami.

La lieutenant Marie Opieńska, organisatrice des compagnies de femmes de la Société „Sokół” pour la lutte avec les Ukrainiens.

Lieut. Mary Opieńska, organiser of women's detachments of the „Sokół” Association for fights with Ukrainians.

Kapral Stanisława Paleolog.
La caporale Mlle Stanisława Paléologue.
Corporal Stanisława Paléologue.

Plutonowa O. L. K. Emilja Maleczyńska (obecnie inż. nauk rolniczych).

Le sergent Emilie Maleczyńska, de la Légion des Femmes Volontaires (à présent ingénieur agronome).

Commander of a platoon of the W. V. L. Emily Maleczyńska (now engineer of agronomy).

Żołnierz O. L. K. na warcie (Janina Dalborówna).

Une sentinelle de la Légion des Femmes Volontaires (Mlle Jeanne Dalbor).

A sentinel of the Women Volunteers Legion (Miss Janina Dalbor).

Kapral O. L. K. Zofja Wilczyńska (obecnie zakonnica SS. Niepokalanek).

La caporale Sophie Wilczyńska de la Légion des Femmes Volontaires (à présent religieuse des Révérendes Soeurs de l'Immaculée Conception).

Corporal of the W. V. L. Sophy Wilczyńska (now nun of the Immaculate Conception Order).

Helena Tołłoczówna, czynny żołnierz od początku walk lwowskich.

Mlle Hélène Tołłoczko, un soldat actif du premier moment des batailles pour Lwów.

Miss Helen Tołłoczko, active soldier since the commencement of the fights in Lwów.

Gimnazjum bernardyńskie,
czasowo koszary O. L. K.

Le lycée près de l'église
des Bernardins; provisoi-
rement la caserne de la Lé-
gion des Femmes Volon-
taires.

The college near St. Ber-
nardin's Church; provi-
sional barracks of the Wo-
men Volunteers Legion.

Redutą z zasiekami.

Une redoute garnie de fils barbelés.

Redoubt with its barbed wire fences.

Żołnierz polski (niewiasta) na posterunku.

Un soldat polonais (une femme) à son poste.

A Polish soldier (a woman) at her post.

Ochotnicza Legja Kobiet.

La Légion des Femmes Volontaires.

The Women Volunteers Legion.

Reprodukcja z książki pamiątkowej p. t. „Dziesięciolecie Polski Odrodzonej”. Patrol legjonistek w dniach listopadowych, w bramie lwowskiej Dyrekcji Skarbu.

Reproduction du Livre Commémoratif s. t. „Dix ans de la Pologne Ressuscitée”. Une patrouille des femmes-légionnaires aux jours de novembre, dans la porte cochère de la „Direction du Trésor” à Lwów.

A reproduction from the memorial book entitled: „Ten Years of Independence of Poland”. A patrol of women-legionaries before the gate of the Revenue Office in Lwów. November 1918.

Oddział niewieści w czasie ćwiczenia.

Une section féminine pendant les exercices.

A women detachment during the drill.

Krakowskie studentki, obsługujące karabin maszynowy.

Les étudiantes de Cracovie maniant la mitrailleuse.

The Cracow girl-students operating the machine-gun.

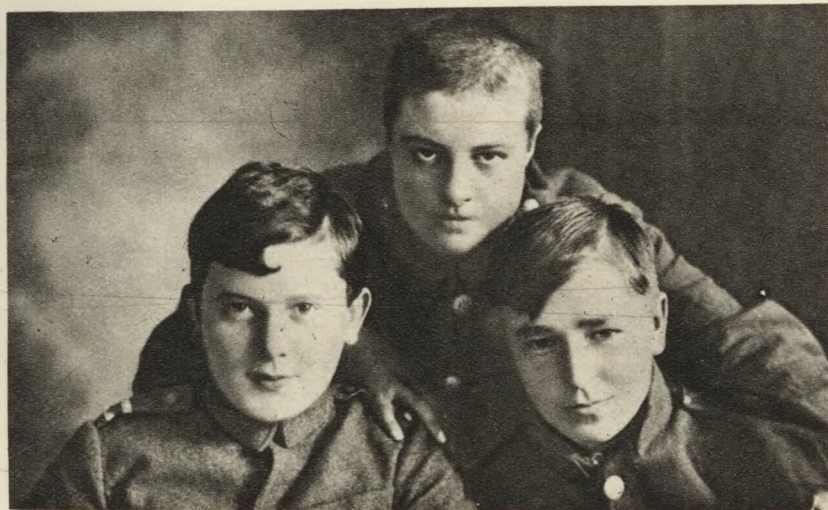

Żołnierze O. L. K.

Soldats de la Légion des Femmes Volontaires.

Soldiers of the Women Volunteers Legion.

Żołnierze O. L. K.: Pierwsza Tatzreiterówna, druga Stokowska Wiktorja, trzecia Barcicka.

Soldats de la Légion des Femmes Volontaires: la 1-ère Mlle Tatzreiter, 2-ème Mlle Victoire Stokowska, 3-ème Mlle Barcicka.

Soldiers of the Women Volunteers Legion: 1st Miss Tatzreiter, 2nd Miss Victoire Stokowska, 3rd Miss Barcicka.

Uczenica szesnastoletnia z Sosnowca (Zagł. Dąbr.), która przypro-wadziła oddział ochotniczek na pomoc Lwowa.

Une écolière de 16 ans de Sosnowiec (Bassin de Dąbrowa) qui servait comme guide au groupe des femmes-volontaires venant pour défendre Lwów.

A school-girl, aged 16, of Sosnowiec (Dąbrowa Basin) who had led a group of women-volunteers as reinforcement for Lwów.

Żołnierz (niewiasta) w okopach.

Un soldat (femme) dans les tranchées.

A woman-soldier in the trenches.

Ochotnicza Legja kobiet. Por. Sanetra, sierż. prowiantowy Zielańska, (zwana babcią) p. Jędrzejowiczowa, komendantka Zagórska, por. Sikora, por. Kapałka, por. Trojnar, podoficerowie: Marja Leciejewska, Marja Sedlaczkówna, Olga Stawecka i Janina Dalborówna.

Légion des Femmes Volontaires. Lieut. Sanetra, serg. de l'intend. Zielańska (nommée „Grandmaman”), M-me Jędrzejowicz, commandante Zagórska, lieut. Sikora, lieut. Kapałka, lieut. Trojnar, sous-officiers: Marie Leciejewska, Marie Sedlaczek, Olga Stawecka et Janina Dalbor.

Women Volunteers Legion. Lieut. Sanetra, Serg. of Intend. Zielańska, (called „grandmother”), Mrs. Jędrzejowicz, Commandant Zagórska, Lieut. Sikora, Lieut. Kapałka. Lieut. Trojnar, underofficers: Mary Leciejewska, Mary Sedlaczek, Olga Stawecka and Janina Dalbor.

Pluton Ochotniczej Legji Kobiet.

Un peloton de la Légion des Femmes Volontaires.

A platoon of the Women Volunteers Legion.

Oddział O. L. K. przy IV. P. A. C.
na Wysokim Zamku.

Une section de la Légion des F.
V. près du IV-ème Rég. d'Artillerie
 Lourde au Wysoki Zamek.

A detachment of the W. V. L. 4th
reg. of Heavy Artillery at the Wy-
soki Zamek Hill.

O. L. K. komendantka mjr. Ale-
xandra Zagórska wraz z podofice-
rami Och. Legji Kobiet przed
koszarami w gimnazjum Stefana
Batorego.

La Légion des Femmes Volontaires:
La commandante Alexandre Zagór-
ska avec les sous-officiers devant
la caserne (lycée „Roi Stéphan
Batory“).

Women Volunteers Legion: the
commandant Major Alexandra Za-
górska, with under-officers before
the barracks (in „King Stephen
Batory“ College).

Ochotnicza Legja Kobiet przed udaniem się na front z komendantką Aleksandrą Zagórską i p. Hozerową.
La Légion des Femmes Volontaires avant le départ au front avec sa commandante Alexandra Zagórska et M-me Hozér.
Women Volunteers Legion before marching to the front with its commandant Alexandra Zagórska and Mrs. Hozér.

Ochotnicza Legja Kobiet w okopach.

La Légion des Femmes Volontaires
aux tranchées.

The Women Volunteers Legion in
the trenches.

Na warcie O. L. K.

La garde de la Légion des Femmes
Volontaires.

Women Volunteers Legion. Guard.

O. L. K. na warcie
kapral B. Janota.

Une sect. de la Lé-
gion des Femmes
Volontaires. La ca-
porale B. Janota en
faction.

Women Volunteers
Legion. On guard
Corporal, Miss B.
Janota.

Oslona baterji przez O. L. K. na Wysokim Zamku.

Une batterie sous la protection de la Légion des Femmes Volontaires.

A battery on the „Wysoki Zamek“ Hill protected by the Women Volunteers Legion.

O. L. K. przy armacie.

La Légion des F. V. près d'un canon.

The W. V. L. beside a gun.

Ćwiczenia Ochotniczej Legji Kobiet karabinem maszynowym. Komendantka Aleksandra Zagórska z legionistkami: przy karab. B. Janota, Marja Szymańska, Marja Stankiewicz, Stanisława Brückman, Irena Stankiewicz, Inka Kleczkowska.

Les exercices de la Légion des Femmes Volontaires avec la mitrailleuse. La commandante Alexandra Zagórska avec les légionnaires; près de la mitrailleuse: B. Janota, Marie Szymańska, Marie Stankiewicz, Stanisława Brückman, Irène Stankiewicz, Inka Kleczkowska.

Drill of the Women Volunteers Legion with a machine gun. Commandant Alexandra Zagórska with women-legionnaires, before the machine-gun B. Janota, Mary Szymańska, Mary Stankiewicz, Stanisława Brückman, Irene Stankiewicz, Inka Kleczkowska.

Oddział O. L. K.

Une section de la Légion des Femmes Volontaires.

A detachment of the Women Volunteers Legion.

Granat w Izbie Chorych Ochotniczej Legji Kobiet w gimnazjum bernardyńskim. Zabita dnia 19. III. Zofja Cholewianka, dwie ranne.

Un obus dans l'infirmerie de la Légion des Femmes Volontaires au lycée de Bernardins, le 19. III. Une tuée (Mlle Sophie Cholewa), deux blessés.

The Infirmary of the Women Volunteers Legion in the College near St. Bernard's Church, struck by a grenade on March 19. Miss Sophy Cholewa killed, two girls wounded.

Granat w koszarach Ochotniczej Legji Kobiet w gimnazjum bernardyńskim.

Un obus dans la caserne de la Légion des Femmes Volontaires au lycée de Bernardins.

The barracks of the Women Volunteers Legion (in the college near St. Bernard's Church) struck by a grenade.

Ćwiczenia O. L. K. karabinami maszynowymi na Wysokim Zamku;
por. Sikora, kpt. Wit Sulimirski, komendantka pplk. Aleksandra Zagórska.

Exercices de la Légion des Femmes Volontaires avec les mitrailleuses
sur la butte de Wysoki Zamek. Le lieut. Sikora, le capt. Wit Sulimirski, la
commandante lieutenant colonelle Alexandra Zagórska.

Women Volunteers Legion drilling with machine-guns in the park of
„Wysoki Zamek”. Lieut. Wit Sulimirski, Commandant-colonel major
Alexandra Zagórska.

Oddział legionistek wraz z komendantką ppłk. Aleksandrą Zagórką
pod ruinami koszar przy ul. Janowskiej 63.

Une compagnie des femmes-légionnaires avec sa commandante la lieute-
nante colonelle Alexandra Zagórska devant les ruines de la caserne,
63 rue Janowska.

A company of women-legionaries with their comandant Lieut. Col.
Alexandra Zagórska before the ruins of the barracks at 63 Janowska Street.

O. L. K. przy karabinie przeciwlotniczym na Wysokim Zamku.

La Légion des Femmes Volontaires manoeuvrant une carabine pour tir contre avions.

W. V. L. operating a gun against airplanes at Wysoki Zamek.

Warta przy koszarach Baonu O. L. K. we Lwowie, por. Szymańska Marja, sierż. Knobloch Bronisława, szer. Kozłowska Walerja.

Le Poste de garde devant les casernes du bataillon de la Légion des Femmes Volontaires la lieut. Marie Szymańska, la serg. Bronisława Knobloch, le soldat Valerie Kozłowska.

Guard before the Barracks of a Women Volunteers Legion Battalion at Lwów. Lieut. Mary Szymańska, Serg. Bronisława Knobloch, priv. Walerja Kozłowska.

Zburzona cegielnia z rozwalonym kominem.

La briqueterie détruite et sa cheminée renversée.

A ruined brick-kiln with a destroyed chimney.

Porządki w koszarach O. L. K.
On fait de l'ordre dans la caserne de la L. des F. V.
Making order at the barracks of the W. V. L.

Raport O. L. K.
Le rapport de la Légion des Femmes Volontaires.
The report of the Women Volunteers Legion.

Izba chorych O. L. K. we Lwowie.
L'Infirmerie de la Légion des Femmes Volontaires à Lwów.
The infirmary of the Women Volunteers Legion, at Lwów.

Zmiana koszar O. L. K. we Lwowie.
Changement de caserne de la Légion des Femmes Volontaires.
The change of barracks of the Women Volunteers Legion.

Ćwiczenia polowe O. L. K.

Les exercices au champ de manoeuvre de la Lég. des F. Vol.

Field drilling of the W. V. L.

Grupa O. L. K. przed koszarami.

Un groupe de la Légion des Femmes Volontaires devant la caserne.

A group of Women Volunteers Legion before its Barracks.

Oddział karabinu maszynowego O. L. K.

La section de mitrailleuses de la Légion des Femmes Volontaires.

Machine-gun section of the Women Volunteer's Legion.

Grupa O. L. K.

Un groupe de la L. des F. V.

A group of the W. V. L.

Przegląd broni w Baonie O. L. K. we Lwowie.

La revue des armes au bataillon de la Légion des Femmes Volontaires à Lwów.

Inspection of arms in the battalion of the W. V. L. at Lwów.

O. L. K. przy IV. P. A. C. bierze udział w strzelaniu. Szymańska Marja (z kulą w ręce) i Janota Barbara, 1918 r.
 La Légion des F. V. auprès du Rég. d'Artillerie Lourde prend part à la bataille. Mary Szymańska (avec une balle dans la main)
 et Barbara Janota, en 1918.
 The W. V. Legion with the 4th reg. of Heavy Artillery takes part in the shooting. Mary Szymańska (with bullet in her hand) and
 Barbara Janota, in 1918.

Ziemiańska O. L. K.

Une Baraque de la Légion des Femmes Volontaires.

The Barracks of the Women Volunteer's Legion.

Święcone w O. L. K.

La célébration des Pâques par la Légion des Femmes Volontaires.

Easter celebrated by Women Volunteers Legion.

Herbaciarnia i sklep żołnierski w wagonie kolejowym.

Une cantine et un magasin pour les soldats dans un wagon.

Tea-room and store for soldiers in a railway wagon.

Świetlica O. L. K. w gimnazjum im. Stefana Batorego.

Une salle de la Légion des F. V. au lycée „Roi Stéphane Batory“.

A room at the Barracks of the Women Volunteers Legion (at King Stephen Batory College).

Oddział O. L. K. pod komendą por. Marji Szymańskiej i sierż. Magdaleny Dudzik.

Une section de la Légion des Femmes Volontaires sous le commandement de la lieutenant Marie Szymańska et du serg. Madeleine Dudzik.

A detachment of the Women Volunteers Legion. At the head: Lieut. Mary Szymańska and Serg. Magdalene Dudzik.

Defilada Ochotniczej Legji Kobiet przed generałem inż. Gołogórskim.
Prowadzi oddział ppor. Józefa Pawłowska.

Le défilé de la Légion des Femmes Volontaires devant le gén. ing. Gołogórski.
La compagnie est conduite par la sous-lieut. Josephine Pawłowska.

Defile of the Women Volunteers Legion before General Gołogórski. Sub.
Lieut. Josephine Pawłowska at the head of the detachment.

Raport M. S. O.

Le rapport de la Garde Municipale des Citoyens

Report held by the Citizen's Guard.

Referentka oświatowa sierż. Bronisława Knoblochówna podczas lekcji w Baonie O. L. K. we Lwowie.

La référendaire à la section d'instruction M-lle Bronisława Knobloch pendant la leçon au bataillon de la Légion des Femmes Volontaires à Lwów.

Education Chief, serg. Bronisława Knobloch, during the lesson of the Battalion of W. V. L. at Lwów.

Baon O. L. K. we Lwowie z komendantką por. Szymańską Marją.

Un bataillon de la Légion des Femmes Volontaires à Lwów avec sa commandante la lieutenant Marie Szymańska.

The battalion of Women Volunteers Legion at Lwów with its commandant lieut. Mary Szymańska.

Pluton I, kompanja sanitarna przy O. L. K. komendantka ppor. Marja Opieńska.

Le 1-er peloton de la compagnie d'infirmiers près de la Légion des Femmes Volontaires, commandante sous-lieut. Marie Opieńska.

Platoon I, sanitary company of Women Volunteers Legion. Commandante sec. lieut. Mary Opieńska.

Reprodukcja obrazu artysty malarza Stanisława Batowskiego. Przedstawia on chwilę nadania miastu krzyża „Virtuti Militari” przez ówczesnego Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego na placu Marjackim. Widzimy: Naczelnika Piłsudskiego, a przed nim prezydenta Neumanna, wiceprezydentów miasta: Dr. Stahla, Dr. Chlamtacza, Dr. Schleichera. Od lewej stoją: Brygadjer Mączyński, rotm. St. Kochanowski, gen. Jędrzejewski, gen. Lamezan, gen. Rozwadowski, ks. arcyb. Twardowski, ks. arcyb. Teodorowicz, prof. Dr. Głabiński, radca Chajes, dyr. Czołowski, rad. Włodzimirski, red. Br. Laskownicki, prezes Sudhof, Dr. Ostaszewski, Dr. Diamand, Dr. Próchnicki, Dr. Poratyński, Wanda Mazanowska, Kazimiera Neumanowa, Marja Opieńska i inni.

Reproduction du tableau du peintre Stanislas Batowski, représentant le moment où le chef de l'Etat Joseph Piłsudski décore la ville de la croix de guerre „Virtuti Militari” au cours de la cérémonie sur la place Marjacki. Nous voyons: le mar. Piłsudski, devant lui le président Neuman et les vice-présidents le Dr. Stahl, le Dr. Chlamtacz, et le Dr. Schleicher. A gauche: Le brigadier Mączyński, le capt. de cavalerie St. Kochanowski, le gén. Jędrzejewski, le gén. de Lamezan-Salins, le gén. Rozwadowski, leurs Grandeurs Messseigneurs les archevêques Twardowski, et Tëodorowicz, le prof. Dr. Głabiński, le conseiller Chajes, le dir. Czołowski, le cons. Włodzimirski, le rédacteur Br. Laskownicki, le président Sudhof, le Dr. Ostaszewski, le Dr. Diamand, Le Dr. Próchnicki, le Dr. Poratyński, Madame Wanda Mazanowska, Madame Casimire Neuman, Madame Marie Opieńska et d'autres personnalités.

The reproduction of the picture of the painter Stanisław Batowski, representing the moment when the Head of the State Joseph Piłsudski decorates the city with the war cross „Virtuti Militari” in Marjacki Place. We see on the picture: The Head of the State Joseph Piłsudski, before him: the President Dr. Neumann, the vice-presidents of the city: Dr. Stahl, Dr. Chlamtacz, Dr. Schleicher. From left to right: Brigadier Mączyński, capt. of cavalry St. Kochanowski, gen. Jędrzejewski, gen. Lamezan, gen. Rozwadowski, archbishop Twardowski, archbishop Teodorowicz, prof. Głabiński, LL. D., coun. Chajes, director Czołowski, coun. Włodzimirski, editor Br. Laskownicki, president Sudhof, Dr. Ostaszewski, Dr. Diamand, Dr. Próchnicki, Dr. Poratyński, Mrs. Wanda Mazanowska, Mrs. Kazimiera Neumann, Mrs. Maria Opieńska.

Straż Mogił Polskich Bohaterów opiekuje się cmentarzem Obrońców Lwowa. Wybudowała już kaplicę, ukończyła budowę katakumb i rozpoczęła na wymienionym cmentarzu budowę pomnika Chwały.

Projekt tego pomnika został zaaprobowany przez odnośne władze i uznany za piękny przez znawców architektów. Będzie to łukowa kolumnada zastosowana do terenu i łącząca się z kaplicą i katakumbami w piękną całość. Projekt, którego autorem jest śp. Rudolf Indruch, inż. archit. asystent lwowskiej Politechniki, został na konkursie uznany za najładniejszy i uzyskał aprobatę prof. Szyszk Bohusza w Krakowie. Koszta budowy obliczono na 250.000 zł., które straż M. P. B. ma uzyskać ze składek.

Znany literat Kornel Makuszyński popiera sprawę zbiórki na cel powyższy następującym prześlicznym artykułem:

W listopadzie 1928 r. minęło lat dziesięć od tej chwili kiedy słowo „Lwów“ napęczniało krwią i krwią się oblało; kiedy miasto „zawsze wierne“, położyło się jak pies na progu Rzeczypospolitej, ostatkiem tchu broniąc każdej Jej piędy; kiedy walczyli ludzie i kiedy walczyły mury; kiedy dzieci, Polską obłąkane, zmieniły się w bohaterów; kiedy znikąd już nie było nadziei, tylko od Boga. Świat cały zdumiał się tą walką, a wieki wiekom wieść o niej podadzą.

Odpoczęła srodze spracowana śmierć, a na grobach wyrosły kwiaty. Odwróciła się purpurowemi, krwawemi znakami zapisana karta historii, a na nowej zaczęliśmy pisać ciąg dalszy wieczystej polskiej racji stanu, co sercem walczy, co zniewala miłością i naucza zgody powszechnej.

Ci jednak, co leżą w niepoliczonych lwowskich grobach, uczynili rzecz wielką, świętą i sprawiedliwą: zrozpaczeni, widząc, że niczego nie dokażą, szermując sercem, musieli walczyć „jasnym mieczem Państwa“. Rycerze nieustraszeni, bez skazy i zmazy, oddali życie za całość Ojczyzny. Krwia swoją purpurową podpisali traktat o nienaruszalności granic, wytyczyli je swojemi grobami. Walcząc o nią, nauczyły nas dzieci lwowskie wzgardy dla kompromisów, wzgardy dla wszystkiego, co nie jest Ojczyzną.

Śpią teraz w swoich grobach szczęśliwi, że umieli struchlałym ludziom okazać, jak straszliwa potęga ukryta jest w rozbłyśniętym piorunie idei. Na całą Polskę światło z niej rozbłysło, cała Polska ujrzała w tem rozelśnieniu

La Société pour la protection des Tombes des Héros Polonais s'intéresse au cimetière des Défenseurs de Lwów. Elle a bâti une chapelle, elle a terminé la construction de catacombes et a commencé d'ériger dans cet ossuaire un Monument à la Gloire.

Le projet de ce monument a été accepté par les autorités et approuvé par les connaisseurs de l'art. Il sera formé d'une colonnade voûtée appropriée au terrain composant un tout harmonieux avec la chapelle et les catacombes. Le projet du regretté Rodolphe Indruch, ingénieur-architecte, chargé de cours à l'Ecole Polytechnique de Lwów, a été accepté par le jury du concours comme étant le meilleur et il s'est acquis le témoignage du prof. Bohus Szyszka de Cracovie. Les frais de sa construction ont été évalués à 250.000 zlotys qui doivent être collectés par la Société pour la Protection des Tombes des Héros Polonais.

Cornel Makuszyński, écrivain connu, lance l'appel d'une souscription par le bel article suivant:

„Au mois du novembre 1928 dix ans se sont écoulés depuis le jour, où le nom „Lwów“ jaillit empoisonné de sang, où la ville „Toujours fidèle“ s'est couchée comme un chien de garde au seuil de la République, défendant jusqu'au dernier soupir chaque pouce de la terre natale; où les murs ont lutté à côté des hommes; où les enfants ivres d'amour pour la Pologne devenaient des héros; où toute espérance était perdue sauf l'aide de Dieu. Le monde entier sera saisi d'admiration et les siècles vont répéter aux siècles la grandeur de la bataille.

La mort fatiguée s'est reposée et les tombes ont été pieusement fleuries.

La page héroïque couverte de signes sanglants est tournée et sur une autre nous avons commencé à écrire la suite de l'histoire de notre Pologne qui combat avec son cœur, séduit de son amour et enseigne la paix fraternelle.

Ceux qui dorment dans les nombreux tombeaux ont accompli un acte grand, juste et saint; désespérés, voyant qu'ils ne pouvaient rien, ils ont jeté leur cœur sur le glaive de la Patrie. Ces intrépides chevaliers sans peur et sans reproche, ont sacrifié leur vie pour l'idée de la Patrie une et indivisible. Ils ont signé avec leur sang vermeil le traité de l'inviolabilité des frontières, après les avoir jalonnées de leurs corps. En combattant pour la Patrie les enfants de Lwów nous ont appris le mépris des compromissions, le mépris pour tout ce qui n'est pas Elle. Ils reposent maintenant dans les tombes heureux

The Society for Protection of Graves of Polish Heroes takes care of the Defenders of Lwów Cemetery. It has already built a chapel, finished the building of crypts, and begun the erection of a Monument of Glory in the cemetery.

The project of this Monument was approved by the authorities and acknowledged as beautiful by expert architects. It will be an arched colonnade harmonising with the grounds and will, together with the chapel and the crypts, form a beautiful ensemble. The design, the author of which was the late Rudolph Indruch, engineer-architect, assistant professor of the Lwów Polytechnic High School, was acknowledged as the most beautiful by the competition committee, and was approved by Prof. Szyszko-Bohusz of Cracow. The cost of the building was estimated at 250.000 zlotys which the P. H. G. P. Society intends to obtain by means of contributions.

The well-known writer Cornelius Makuszyński has written the following delightful article in support of the collection of funds for the above purpose:

Ten years have elapsed since that November in 1918 when Lwów weltered in gore and streamed blood from a hundred wounds, when the „ever faithful“ City lay down like a watchful dog on the threshold of the Republic, defending every inch of it to the last gasp; when men fought, and walls fought too; when children, inspired to madness with the duty of defending Poland, turned into heroes; when the only hope was in God. The whole world stood amazed at this fight, and the history of it shall pass from age to age.

The Dead, worn out with toil have gone to their rest, and on their graves flowers have grown. One more leaf of History, written in red, bloody letters was turned over, and on the new one we started to write the continuation of the eternal Polish Raison d'Etat which fights with the heart, which constrains with love, and teaches universal harmony.

Those, however, who lie in the innumerable graves of Lwów accomplished a thing, great, sacred and just: despairing, seeing that they could achieve nothing by any other means, they fought with „the bright sword of the State“. Undaunted knights, without blemish or reproach, they sacrificed their lives for the Independence of their native land. They signed the treaty of the inviolability of Poland's frontiers with their own hearts' blood, traced their country's boundaries with their own graves. Fighting for their city, the Children of Lwów

promienistego ducha, co się nad Nią unosi. Idące na śmierć dzieci lwowskie, lwowska „kruczata dziecięca“, walcząca przeciwko wszelkim ludzkim rachubom, nauczyła nas wiary w te moce nadprzyrodzone, co się w duszach lęgną i duchem zwyciężają, wobec czego niczem są strategje i armje.

Słowacki powiedział:

*„Lecz tym, co idą nie przez czarnoksiężstwa,
ale przez wiarę, dam, co Bóg sam daje:
w usta ich włożę komendę zwycięstwa,
a w oczy wzrok ten, co zdobywa kraje.
Na reszcie trumien ja pieczęć położę,
Tak mi dopomóż, Chryste Panie Boże!“*

Oto jest powód promienisty, dla którego czcimy ponad wszystko tych rycerzy maluczkich, tych męczenników idei, tych ofiarników wspaniałych:

że nie utracili nadziei,
że pokonali rozpacz,
że uwierzyli w ducha,
że zamiast płakać, walczyli,
że walcząc, ginęli,
że ginęli z radością,
że na wieki wieków utrwaliли w Narodzie wiarę
w wolę zwycięstwa.

Poświęciliśmy ich wspomnianiu — ich miesiąc: listopad, ale nie po to, aby płakać nad grobami, bo to są groby najdumniejsze na świecie. Nie łamiemy rąk, rozżaleni wspomnieniem, bo któż z łamaniem rąk i ze szlochem do upojonych zbliża się zwycięzców? O, nie! Cmentarz lwowskich bohaterów nie jest miejscem ponurem, gdzie się łzawe odprawia zaduszki: jest to pole chwały, łąka życia, na które z pod ziemi, z pod darni grobów, jak przeczyste źródło, bije promienisty blask, jest to gniazdo orłów, co jarzącemi patrzą się oczyma, czy żyje wśród nas to, co oni zbudzili krzykiem serc i szczękiem oręża. Na tym dziwnym cmentarzu czasem tylko oczy napęlniają się łzami, ale dusze napęlniają się dumą, bo na tym dziwnym cmentarzu na grobach rośnie radość rozkwiecona z tego, że „żywie duch, żywie duch!“ Na te groby powinni zdaleka przychodzić pielgrzymi, aby się uczyć miłości Ojczyzny. Powinni tu przychodzić ludzie małej wiary, aby się napęlnić wiarą niezłomną, ludzie miłego ducha, aby się nadyszeć bohaterstwa. A że tu leżą uczniowie w mundurkach, przeto ten cmentarz jest jak szkoła, najdziwniejsza szkoła, w której dzieci jasnowłose i błękitnookie uczą siwych ludzi o tem, że ze śmierci ofiarnej najbujniejsze wyrasta życie.

Dlatego my: matki i ojcowie, krewni i przyjaciele tych dzieci polskich, śmiercią pobitych, pragnęlibyśmy, aby

d'avoir eu le courage de montrer aux gens terrifiés quelle puissance sommeille dans l'éclair d'une telle Idée.

Celle-ci a jeté ses lueurs sur toute la Pologne qui a vu dans cette clarté l'esprit qui rayonne et plane sur Elle. Les enfants de Lwów marchant à la Mort, „cette Croisade des enfants“ qui luttèrent contre tous les calculs humains nous ont appris à croire aux puissances surnaturelles cachées dans nos âmes, aptes à vaincre les forces militaires et stratégiques.

Le génie de Słowacki l'a dit:

*„A ceux qui cherchent une bonne voie sans mages,
„Je donne l'ardeur comme venant de Dieu,
„Le dur regard d'un aigle qui perce les nuages.
„Et sur leurs pures lèvres un appel victorieux!
„Je mets l'éternel sceau sur toutes les autres tombes,
„Oh, que ce voeu, Christ, sur moi seul retombe“.*

Voilà la raison suprême pour laquelle nous vénérons avant tout les chevaliers innocents, les martyrs de l'Idée, les glorieux sacrifiés

qui n'ont pas perdu l'espérance,
qui ont vaincu le désespoir,
qui ont cru à la parole de l'Esprit,
qui au lieu de pleurer, luttèrent,
qui mourraient dans la lutte,
qui mourraient avec joie,
qui ont renforcé dans la Nation la Foi en la
Victoire pour l'Eternité!

Nous avons consacré à leur mémoire, leur mois: „Novembre“ non pour pleurer, parce que ce sont les tombeaux les plus fiers au monde. Nous ne désespérons pas, touchés par le triste souvenir... qui est-ce qui saurait approcher des vainqueurs avec les mains crispées et le visage en larmes? Non! Le cimetière des héros de Lwów n'est pas un lieu lugubre, où on organise une Fête des Morts larmoyante; c'est un champ de gloire, une prairie pleine de vie, d'où sous les gazons fleuris jaillit une source de lumière. C'est une aire d'aigles qui nous épient avec un radieux regard; est-ce que nous avons gardé notre coeur éveillé par leur cri de guerre?

Ce n'est que parfois dans ce cimetière unique les yeux se couvrent de larmes, parce que les poitrines se gonflent de fierté. Dans ce cimetière fleurit la joie heureuse du règne de l'Esprit! Sur ces tombes devraient venir de loin les pèlerins pour apprendre l'Amour de la Patrie. Ici doivent venir les hommes de faible foi, pour puiser la force de croire, les hommes d'un esprit terre-à-terre pour respirer un air d'héroïsme.

Et comme ici reposent des écoliers, ce cimetière devient une école, la plus étrange école, où les enfants aux yeux

taught us to scorn compromises, to scorn anything that is not Fatherland. They are asleep, now, in their graves, happy, because they have shown the timid and dismayed how great is the power that lies in the flashing light of the Idea. Its light illumined all Poland, all Poland saw in that dazzling flash the Spirit that pervaded it. The Children of Lwów, doomed to certain death, the Lwów „Children's Crusade“, fighting against all human calculations, taught faith in those supernatural powers that are awakened in our souls and that conquer with their spirit, in comparison with which armies and strategy are as nothing.

In the words of Słowacki:

*„But those who forward go in faith, not sorcery,
I'll inspire with that which comes from God's own hands
„I'll put in their mouth the shout of victory,
and into their eyes the look that conquers lands.
On other coffins I shall put the seal,
So help me Christ, my Lord, as truly as I feel!“*

That is the sublime reason for which we, above all, worship those little warriors, those martyrs of the Idea, who so gloriously sacrificed themselves,

that they had not lost hope,
that they suppressed despair,
that they believed in the spirit,
that they fought instead of weeping,
that they died with joy,
that they established the faith in victory in the Nation for ever.

We have devoted the month of November to their memory, but not in order to weep over their graves, for these are to us the proudest of all graves in the world. We do not wring our hands, afflicted with reminiscences, for who approaches victory-proud conquerors with wringing of hands, and weeping? Oh, no! The Cemetery of the heroes of Lwów is not a gloomy place where we sing dirges over the souls of those dear to us: it is a field of glory, of life which reflects the radiant lustre that springs forth from under the grass over the graves, it is a nest of eagles who look about with glowing eyes to see whether there lives among us that which they re-awakened with their heart's challenge and the clash of their weapons. On this strange cemetery, sometimes our eyes fill with tears, but always our souls fill with pride, for in this strange cemetery joy grows on the graves. To these graves pilgrims should come from afar, in order to learn how to love their native land. People of little faith should come here, in order to fill their souls with unshaken faith, people of weak spirit, to be inspired

ten cmentarz jaśniał radosnem światłem i świecił pokoleniom; aby na całą Polskę widny, szumiał swojemi drzewami pieśń o bohaterstwie i o poświęceniu bez granic. I nie dla tych szarych dzieci pragnęlibyśmy stroju, bo leżą one w słonecznej chwale, promienistej i diamentowej, w purpurze krwi, z najcudowniejszym na twarzy uśmiechem, nie dla nich, — nie dla nich... Pragnęlibyśmy, aby ta idea nieśmiertelna, na tym pogrzebiona cmentarzu, znaczyła się pomnikiem tak dostojnym i uroczystym, aby ten, co nań spojrzy, poczuł dreszcz wzruszenia, co nie przemija, lecz się w serce wdraża i leczy je i umacnia. Pragnęlibyśmy, aby niezłomna duma i śmiertelna ofiara dobyły się z tych grobów znakiem widowym, trwałym symbolem, jasnym i wyrazistym. Stać nas, naród potężny i na pomniki użyteczności publicznej i na taki pomnik dla ducha, najbardziej, wbrew łatwym pozorom, użyteczny. Tembardziej, że nie pragniemy zbyt wiele. Wedle sił naszych przystroiliśmy to cmentarzysko chwały, wzniesiliśmy pomnik jak można było, najokazalszy nie śmierci, lecz idei życia, lecz wszystko to wydaje się nam zbyt małe wobec jej ogromu. Pragniemy przeto dokończyć dzieła, wznosząc Pomnik Chwały, aby świecił pokoleniom i przypominał i budził widokiem swoim myśli wielkie i jasne.

O pomoc zwracamy się do wszystkich. Niech na tym lwowskim cmentarzu wyrosną kolumny tak niezłomne, jak niezłomni byli ci, co na nim leżą.

célestes et aux cheveux dorés, enseignent aux vivants et aux hommes mûrs que la vie la plus féconde pousse sur le terrain de la Mort.

C'est pourquoi nous, les mères et les pères, les parents et les amis de ces enfants polonais, fauchés par la Mort, avons le désir de voir ce cimetière rayonner d'une heureuse lumière, pour qu'il éclaire, les générations à venir, pour que toute la Pologne l'entende quand ses arbres chantent la mélodie de l'héroïsme et du sacrifice sans bornes. Nous voudrions orner cette place, mais nul n'est besoin de parure pour ces humbles enfants qui dorment dans une Gloire ensoleillée, brillante de diamants, dans le pourpre du sang, et le plus beau sourire — non, ils n'ont pas besoin de cette parure... C'est notre plus cher désir de glorifier cette immortelle idée dans ce cimetière, par un monument si noble et solennel que chaque visiteur en frissonne d'émoi et garde un souvenir qui par son empreinte guérit et fortifie le cœur. C'est notre plus cher désir de voir la fierté constante et le mortel sacrifice monter de ces tombes sous la forme d'un symbole clair et indélébile. Nous, puissante Nation, avons assez de ressources pour ériger des monuments et encore des monuments pour glorifier l'Esprit lesquels malgré toute apparence, sont les plus utiles. Nous ne désirons pas beaucoup. Nos forces étant modestes, nous avons orné ce cimetière de gloire, nous avons érigé le monument le plus somptueux non à la gloire de la Mort, mais à l'idée de Vie, et tout cela nous paraît trop étroit en comparaison de sa grandeur. C'est pourquoi nous voulons achever l'Oeuvre, en érigant le Monument de Gloire, pour qu'il brille aux futures générations et suscite des pensées nobles et lumineuses.

Nous demandons l'assistance de tous. Que dans le cimetière de Lwów soient debout d'intrépides colonnes comme ceux qui dorment à leur ombre!

with heroism. And as it is schoolboys that are lying here, this cemetery is like a school in which fair-haired and blue-eyed children teach grey-haired people that from the Death of those who sacrificed their own lives springs forth exuberant Life.

For this reason we: mothers and fathers, relatives and friends of those Polish children who died for their native land, wish this cemetery to shine with joyous light and to be a guiding star to future generations; it is our desire that it should — while seen by all Poland — rustle with its trees the song of heroism and of unbounded sacrifice. It is not for these children that we desire that adornment, for they lie in glory, sunny, radiant like diamonds, in the crimson of their own blood, with a wonderful smile on their lips, it is not for them — not for them. It is our desire that this immortal Idea, created by that cemetery, be marked out by a monument, so sublime and solemn, that he who looks upon it may feel the thrill of emotion, which does not pass away, but enters into his very heart, healing and strengthening it. It is our wish that unshaken pride and unselfishness should grow from these graves as a visible sign, as an everlasting symbol, bright and impressive. A powerful nation like ourselves can afford not only monuments of public utility, but also a spiritual monument, such as this — which is, when all is said and done, in reality the most useful, all the more since in this we are not asking too much. We have adorned this cemetery of glory as well as it was in our power, and created a monument as splendid as was possible, not of Death, but of the Idea of Life. But all this seems to us too modest in proportion to its greatness. We, therefore, desire to finish the work we have begun by erecting a Monument of Glory, in order that it should be a shining star to our future generations, reminding them and awakening in them thoughts, great and sublime. We apply for help to everybody. May there arise on this cemetery columns as unshaken as the heroes who lie in it.

Pogrzeb na cmentarzu Obrońców Lwowa
13 zabitych skutkiem wybuchu miny
w Marjówce.

Funérailles au cimetière des Défenseurs de
Lwów, 13-tués par l'explosion d'une mine
à Marjówka.

The funeral at the Defenders of Lwów
Cemetery of 13 persons killed by the explo-
sion of the mine in Marjówka.

Cmentarz Obrońców Lwowa. 1919.

Le cimetière des „Défenseurs de Lwów“ en 1919.

The Defenders of Lwów Cemetery in 1919.

Prowizoryczna kaplica na cmentarzu Obrońców Lwowa, rozebrana w r. 1929.

Chapelle provisoire au cimetière des „Défenseurs de Lwów“ mutilée
en 1929.

The Provisional Chapel into the Defenders of Lwów Cemetery demolished
in 1929.

Inżynier architekt, obr. Lwowa, ś. p. Rudolf Indruch, autor projektu cmentarza Obrońców Lwowa i pomnika na Persenkówce.

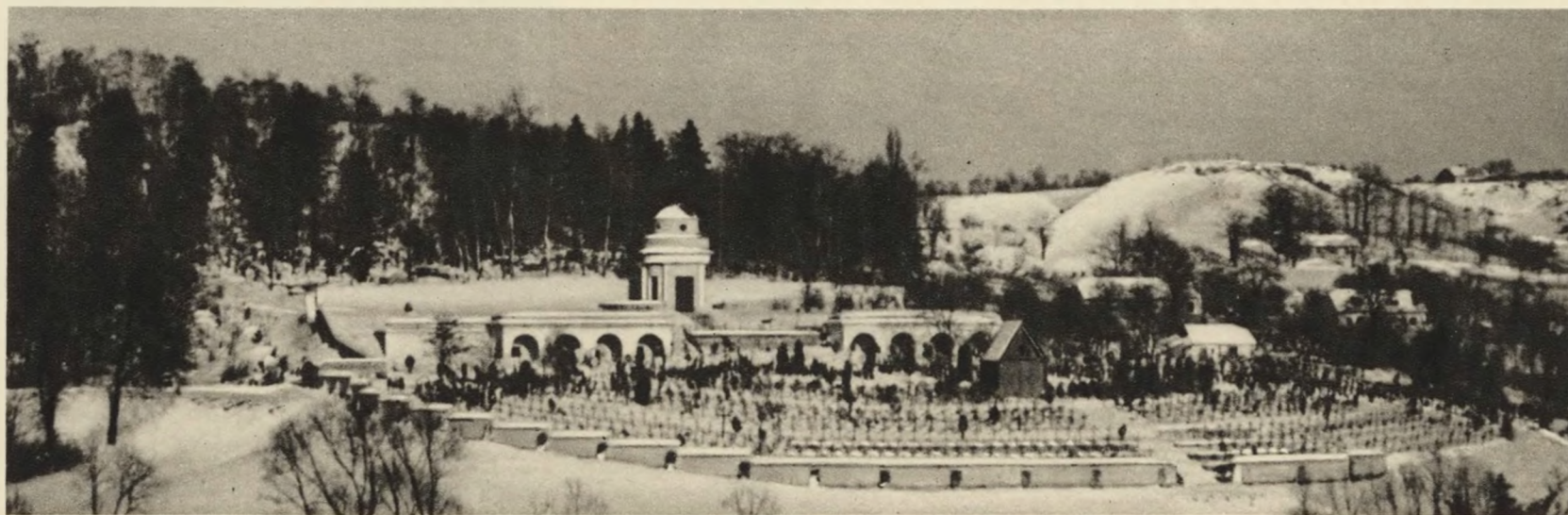
L'Ingénieur-architecte feu Rodolphe Indruch, „Défenseur de Lwów” auteur du projet de cimetière pour „Les Défenseurs de Lwów” et du monument à Persenkówka.

Engineer-architect, Def. of Lwów, the late Rudolf Indruch, the author of the project of the Cemetery of the Defenders of Lwów and of the Monument in Persenkówka.

Ogólny widok cmentarza Obrońców Lwowa.

Vue générale du cimetière des „Défenseurs de Lwów”.

General View of the Defenders of Lwów Cemetery.

Chapelle au cimetière des „Défenseurs de
Lwów”.

Kaplica na cmentarzu Obrońców Lwowa.

Chapel in the Cemetery of the Defenders
of Lwów.

Pomnik lotników amerykańskich i oba skrzydła katakumb.

Le Monument des aviateurs américains et les deux ailes des catacombes.

The Monument to the American Airmen and both wings of the catacombs.

Pomnik lotników amerykańskich z eskadry im. Tadeusza Kościuszki, poległych w obronie Lwowa: kapt. Arthur Kelly, por. Edmund Graves, por. Mac Callum.

Le Monument des aviateurs américains de l'escadrille „Thadée Kościuszko” tombés pour la défense de Lwów: capitaine Arthur Kelly, lieut. Edmond Graves, lieut. Mac Callum.

Monument to American Airmen of the „Tadeusz Kościuszko” Squadron, killed while defending Lwów: Capt. Arthur Kelly, lieut. Edmund Graves, lieut. Mac Callum.

Krużganek katakumb.

Péristyle des catacombes.

The Portico of the Catacombs.

Vue de la chapelle.

Widok kaplicy.

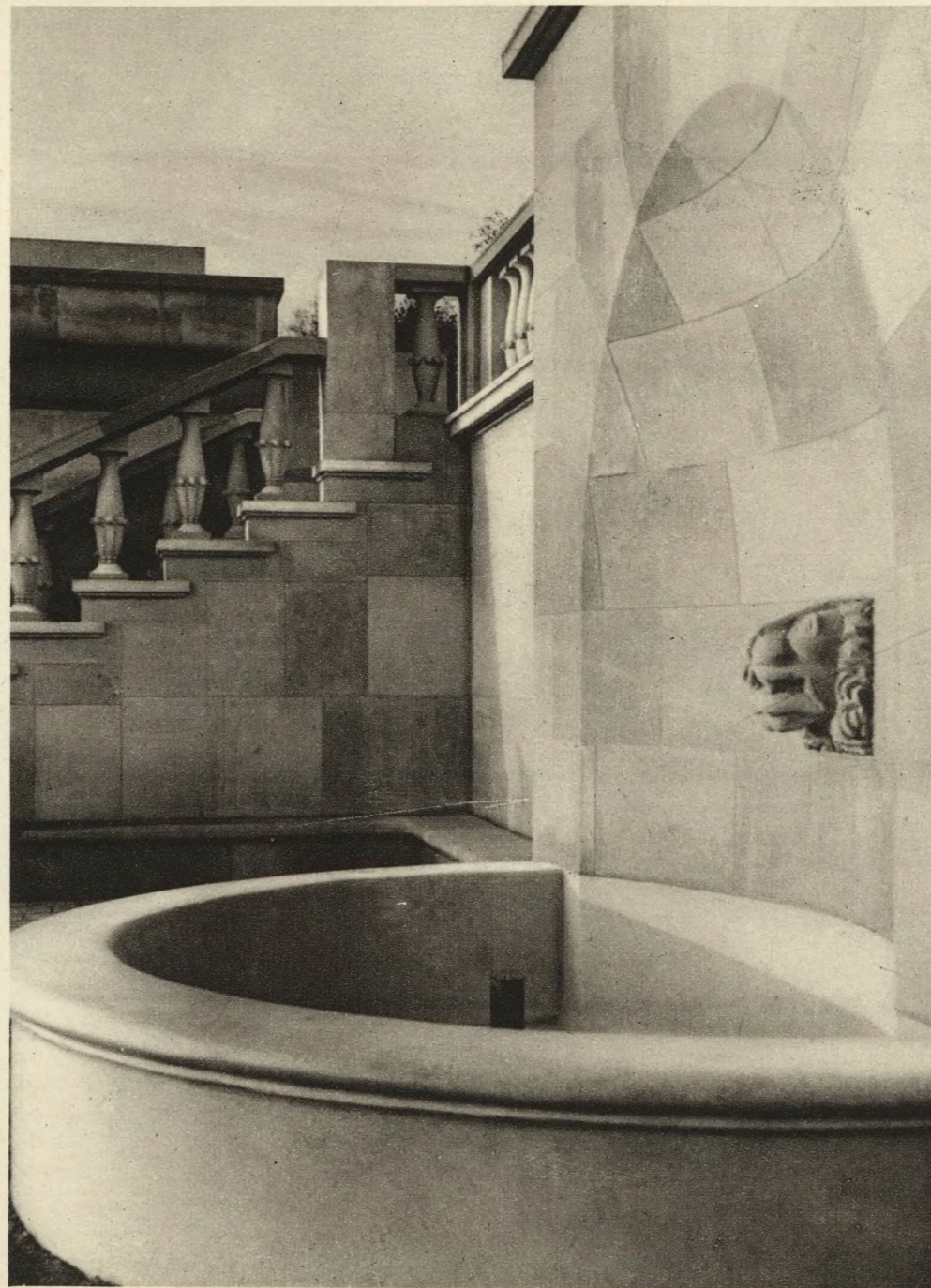
View of the Chapel.

Un coin du cimetière.

Fragment cmentarza.

A Fragment of the Cemetery.

Le puits dans le cimetière des „Défenseurs
de Lwów“.

Studnia na cmentarzu Obrońców Lwowa.

Well in the Cemetery of the Defenders
of Lwów.

Środkowa część cmentarza z pięcioma pomnikami poległych pod Zadwórzem.
La partie centrale du cimetière avec les cinq monuments des soldats tombés près de Zadwórze.
Central part of the cemetery with five monuments of soldiers killed in the battle of Zadwórze.

Un coin du cimetière.

Fragment cmentarza.

Fragment of the Cemetery.

Fragment cmentarza.

Un coin du cimetière.

Fragment of the Cemetery.

Les tombeaux des „Défenseurs de Lwów“
de la „Légion Académique de Varsovie“
tombés au champ de bataille.

Groby poległych Obronców Lwowa z War-
szawskiej Legji Akademickiej.

Graves of the Warsaw Students University
Legion killed in defending Lwów.

Mogiła Obrońców Lwowa, braci Husakowskich z Legji Akademickiej Warszawskiej.

Tombeau des frères Husakowski de la Légion d'Etudiants de Varsovie „Défenseurs de Lwów”.

Grave of the brothers Husakowski of the Warsaw Students of University Legion, Defenders of Lwów.

Groby poznańczyków Obrońców Lwowa.

Tombeaux des Posnaniens Défenseurs de Lwów.

The graves of the Poznań Defenders of Lwów.

Grób nieznanego żołnierza, Obrońcy Lwowa z Wielkopolski.

Tombeau du Soldat Inconnu de Grande Pologne, Défenseur de Lwów.

The Grave of the Unknown Soldier of Great Poland, Defender of Lwów.

11, 5 m ✓

Mogiła Obrońcy Lwowa, Stefana Sznepki ze Śląska.

Tombeau du „Défenseur de Lwów“ Stéphan Sznepka de Silesie.

The Grave of Stephen Sznepka of Silesia Defender of Lwów.

Grób kapit. Adama Petrzyckiego z Warszawy.

Tombeau du capitaine Adam Petrzycki de Varsovie.

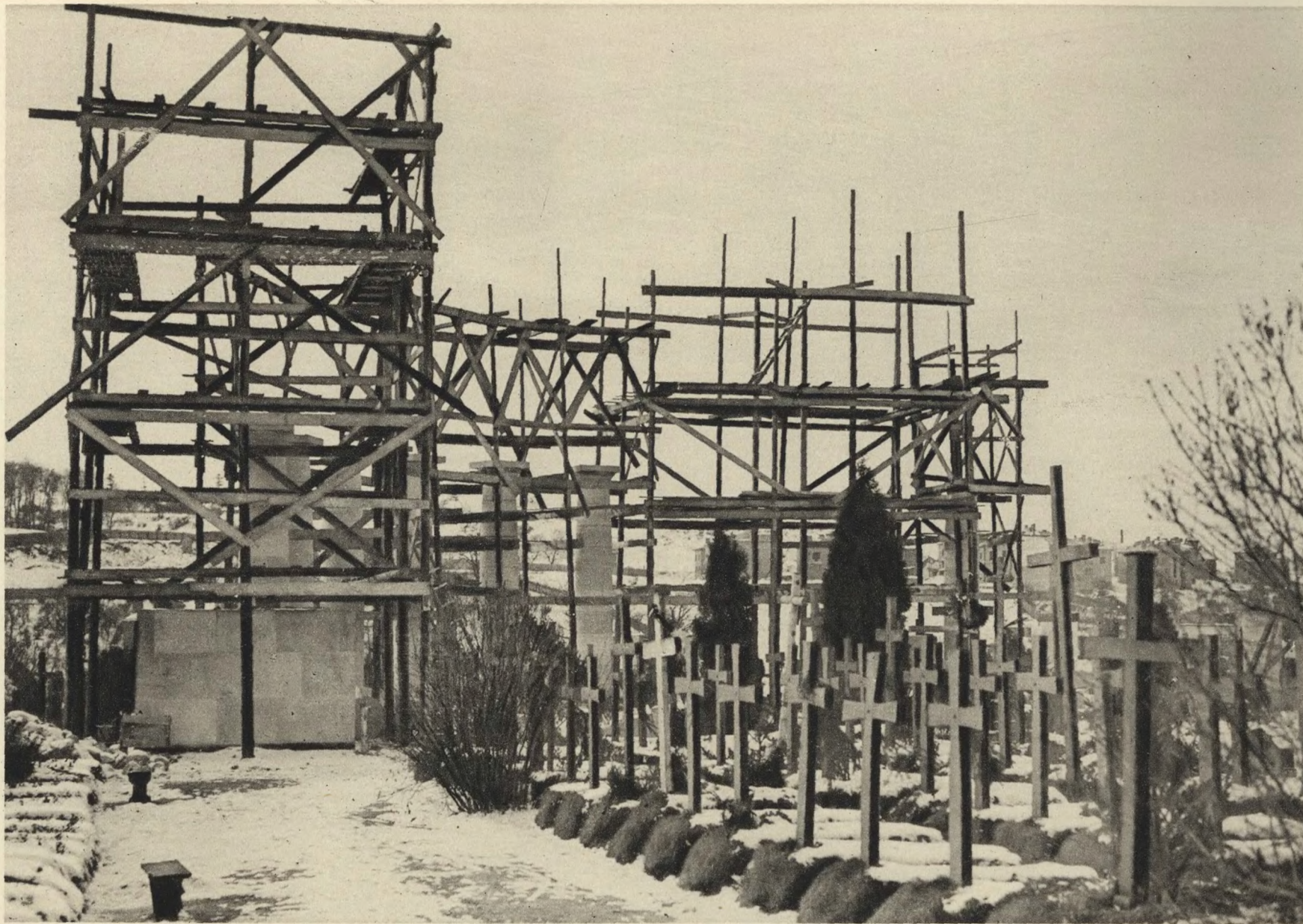
Grave of Captain Adam Petrzycki of Warsaw.

Mogiła ś. p. Alfreda Mehoffera z Krakowa.

Tombeau de feu Alfred Mehoffer de Cracovie.

Grave of Alfred Mehoffer of Cracow.

Construction du monument à la Gloire.

Budowa pomnika chwały.

The Monument of Glory under construction.

Płyta na miejscu, skąd ekshumowano Nieznanego Żołnierza i przewieziono do Warszawy.

Plaque sur la place, d'où on a exhumé le Soldat Inconnu pour le transporter à Varsovie.

The Tablet on the place from where the Unknown Soldier was exhumed and transferred to Warsaw.

Les tombeaux des aviateurs.

Groby lotników.

Graves of Airmen.

Les tombeaux des aviateurs (grande croix
du capitaine S. Bastyr).

Groby lotników (duży krzyż kapitana S.
Bastyra).

Graves of Airmen (the large cross marks
that of Capt. Bastyr).

Grób żołnierza francuskiego: Jean Larguet, szereg. 58 p. p. Strzelc. Lwow. ur. w r. 1899, Cigaleus Aillos, Gironde-Francja. Grób tymczasowy przed przeniesieniem do monumentalnego grobowca Francuzów.

Tombe du Français Jean Larguet, soldat au 58-ème rég. de chasseurs de Lwów né en 1899, à Cigaleus Aillos, Gironde-France. La tombe est provisoire avant d'être transporté au tombeau commémoratif aux soldats français.

Grave of the French soldier, Jean Larguet, private of the 58th reg. of Lwów fusiliers, born in 1899, Cigaleus Aillos. Gironde-France. Provisional grave before the transportation to the representative tomb of the French soldiers.

Grób żołnierza francuskiego Jean Larguet szereg. 58 p. p. Strzelc. Lwow., ur. w 1899 r. Cigaleus Aillos, Gironde — Francja. Grób tymczasowy przed przeniesieniem do monumentalnego grobowca Francuzów.

Le tombeau du Français Jean Larguet, soldat au 58 rég. de chasseurs, né en 1889. à Cigaleus Aillos, Gironde, France. Le tombeau provisoire avant le transport du corps au mausolée collectif français.

The Grave of the French Soldier Jean Larguet priv. of the 58th Lwów reg., born in 1899 Cigaleus Aillos Gironde France. A provisional grave before transferring the body to the tomb of French soldiers.

Pomnik Obrońców Lwowa na Persenkówce pod Lwowem.

Monument des „Défenseurs de Lwów” à Persenkówka près de Lwów.

Monument to the Defenders of Lwów at Persenkówka near Lwów.

Na pomniku Obrońców Lwowa, na Persenkówce, umieszczone są na 5 tablicach następujące napisy:

Polegli 27—30. XII. 1918. Kapt. Jerzy Grodyński, kapt. Wilhelm Wilk Wyrwiński, rotm. Iwo Nałęcz Skałkowski, por. Józef Marjan Mazanowski, por. Roman Holak, ppor. Adam Garfein, ppor. Jan Charlewski, Józef Cwynar, Stefanja Franiszynówna, Jerzy Pawłowski, Juliusz Zaziemski, i 76 nieznanych ochotników. Zamordowani 29. XII. 1918. w niewoli ukraińskiej: Ppor. Lech Gluziński, Jerzy Adamowicz, Adam Cap, Jan Kłosowski, Aleksander Kolarzowski, Walerjan Manowarda, Jan Moch, Adam Nestarowski, Franciszek Puczan i Julian Mładejowski. W innych wcześniejszych i późniejszych bojach na Persenkówce polegli 1. XI. 1918—20. IV. 1919: por. Stanisław Wolak, ppor. Dr. Zygmunt Czerkawski, ppor. Marjan Eizerth, ppor. Stanisław Fiala, Konstanty Husakowski, Władysław Husakowski, Franc. Mandryk, Stanisława Misztur, Karol Modliszewski, Janina Prus Niewiadomska, Józef Nowak, Antoni Petrykiewicz, Włodz. Słowiński, Leon Śniadowski, Józef Sułyk, Michał Szafrąński, Franciszek Welser, Bronisław Wójcik, Maksymilian Weinberg, Antoni Zagórszczak, Stan. Zeburski, Stan. Dworakowski, Zygm. Słowik, Franc. Kosimor, Augustyn Niewiadomski, Kornel Poeche, Stefan Antoniak, Stan. Borowski, Jan Bittner, Stan. Chudyka, Władysław Felczyński, Stefan Fok, Ludwik Górniak, Józef Andree.

Projektował: Inż. arch. Rudolf Indruch. Wykonał: Arch. Antoni Nestarowski. Grunt darował: Pułk. Władysław Śniadowski.

Sur le Monument des Défenseurs de Lwów à Persenkowka on lit sur cinq plaques des inscriptions suivantes:

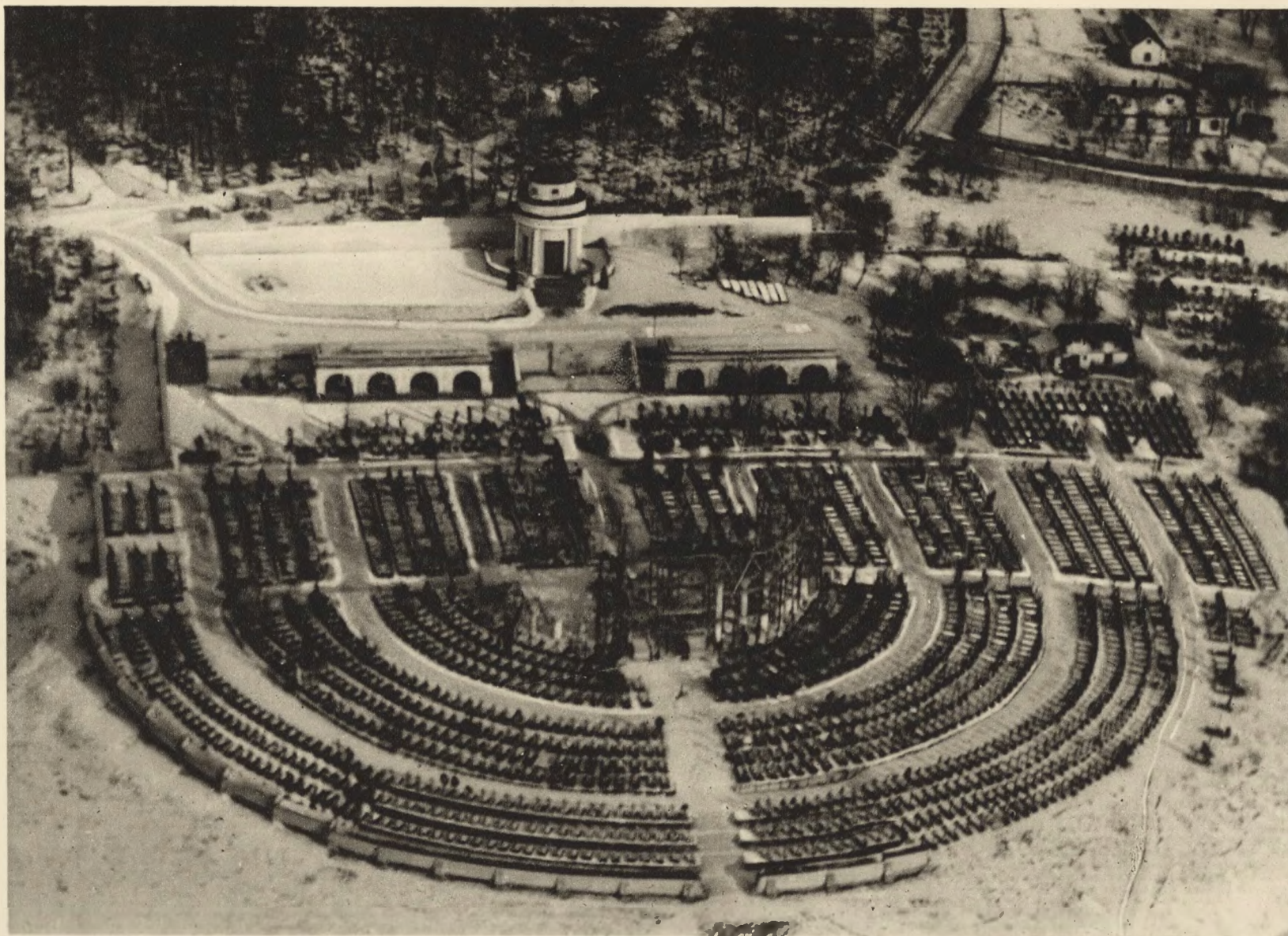
Morts au champ d'Honneur de 27 à 30. XII. 1918. Capit. George Grodyński, capit. Guillaume Wilk Wyrwiński, capit. de cav. Iwo Nałęcz Skałkowski, lieut. Joseph Marian Mazanowski, lieut. Roman Holak, sous-lieut. Adam Garfein, sous-lieut. Jean Charlewski, Joseph Cwynar, Stéphanie Franiszyn, George Pawłowski, Jules Zaziemski et 76 volontaires inconnus. Assassinés le 29. XII. 1918 par les Ukrainiens comme prisonniers: le sous-lieut. Lech Gluziński, Georges Adamowicz, Adam Cap, Jean Kłosowski, Alexandre Kolarzowski, Valerien Manowarda, Jean Moch, Adam Nestarowski, François Puczan et Julien Mładejowski. Dans les premières et dernières batailles à Persenkowka ont été tués de 1. XI. 1918 — 20. IV. 1919: Le lieut. Stanislas Wolak, le sous-lieut. dr. Sigismond Czerkawski, le sous-lieut. Marian Eizerth, le sous-lieut. Stanislas Fiala, Konstanty Husakowski, Władysław Husakowski, François Mandryk, Stanisław Misztur, Charles Modliszewski, Janina Prus Niewiadomska, Joseph Nowak, Antoine Petrykiewicz, Włodz. Słowiński, Léon Śniadowski, Joseph Sułyk, Michał Szafrąński, François Welser, Bronisław Wójcik, Maximilian Weinberg, Antoine Zagórszczak, Stan. Zeburski, Stan. Dworakowski, Zygm. Słowik, François Kosimor, Auguste Niewiadomski, Corneille Poeche, Stéphan Antoniak, Stan. Borowski, Jean Bittner, Stan. Chudyka, Wład. Felczyński, Stéphan Fok, Louis Górniak, Joseph Andree.

Projeté par l'ingén. architecte Rodolphe Indruch. Exécuté par l'arch. Antoine Nestarowski. La place offerte par le col. Ladislas Sniadowski.

On the Monumet of the Defenders of Lwów at Persenkowka there are on five plates the following inscriptions:

The following were killed during action: December 27—30. 1918. Capt. George Grodyński, Capt. William Wilk Wyrwiński, Capt. of cav. Iwo Nałęcz Skałkowski, Lieut. Joseph Marian Mazanowski. sub. Lieut. Roman Holak, Sub. Lieut. Adam Garfein, Sub. Lieut. John Charlewski, Joseph Cwynar, Miss Stephania Franiszyn, George Pawłowski, Julius Zaziemski, and 76 unknown volunteers. Murdered while in Ukrainian captivity on December 29. 1918: Lieut. Lech Gluziński, George Adamowicz, Adam Cap, John Kłosowski, Alexander Kolarzowski, Valerian Manowarda, John Moch, Adam Nestarowski, Francis Puczan and Julian Mładejowski. The following were killed during action (earlier and later battles) 1. XI. 1918 — 20. IV. 1919: Lieut. Stanisław Wolak, Sub. Lieut. Dr. Sigmund Czerkawski, Sub. Lieut. Marian Eizerth, Sub. Lieut. Stanisław Fiala, Constantine Husakowski, Władysław Husakowski, Francis Mandryk, Stanisław Misztur, Charles Modliszewski, Miss Janina Prus Niewiadomska, Joseph Nowak, Anthony Petrykiewicz, Włodzimierz Słowiński, Leon Śniadowski, Joseph Sułyk, Michael Szafrąński, Francis Welser, Bronisław Wójcik, Maximilian Weinberg, Anthony Zagórszczak, Stanisław Zeburski, Stanisław Dworakowski, Sigmund Słowik, Francis Kosimor, Augustine Niewiadomski, Cornelius Poeche, Stephen Antoniak, Stanisław Borowski, John Bittner, Stanisław Chudyka, Władysław Felczyński, Stephen Fok, Louis Górniak, Joseph Andree.

Projected by the Eng. arch. Rodolph Indruch. Executed by the arch. Anthony Nestarowski. The place offered by col. Ladislas Sniadowski.

Cmentarz Obrońców Lwowa, widok z lotu ptaka.

Le Cimetière des „Défenseurs de Lwów“ (vue à vol d'oiseau).

The Lwów Defender's Cemetery. Bird's Eye View.

TOWARZYSTWO
STRAŻ MOGIŁ POLSKICH BOHATERÓW
we Lwowie, ul. Długosza l. 18, I. piętro.

A. Czas powstania Towarzystwa.

Towarzystwo powstało w 1919 r. w czasie walk w obronie Lwowa z inicjatywy matek i rodzin poległych Obrońców Lwowa.

B. Zadania i cele Towarzystwa.

Opieka nad cmentarzem Obrońców Lwowa, a w szczególności:

1. Utrzymywanie krzyżów i grobów poległych Obrońców w należytym stanie,
2. Ubieranie i oświetlanie grobów w dniu Zaduszne,
3. Urządzanie nabożeństw i uroczystości,
4. Utrzymywanie w ewidencji nazwisk poległych Obrońców Lwowa,
5. Urządzenie całości cmentarza Obrońców Lwowa według zatwierdzonego planu, a mianowicie:
 - a) budowa kaplicy,
 - b) „ muru otaczającego cmentarz,
 - c) „ katakumb,
 - d) „ pomnika Chwały,
 - e) „ pomnika-mauzoleum dla poległych Francuzów.
6. Zbieranie środków potrzebnych do urzeczywistnienia celów.

C. Środki Towarzystwa.

1. Wkładki członków Towarzystwa,
2. Datki dobrowolne,
3. Subwencje,
4. Dochody z urządzanych przedsiębiorstw, sprzedaży nalepek i sprzedaży świec, zieleni, krzyżów i t. d. w dniu Zaduszne,
5. Dochody z wydawnictw.

D. Prace wykonane przez Towarzystwo.

1. Uporządkowanie i utrzymanie około 3.000 grobów.
2. Niwelacja terenu cmentarza Obrońców Lwowa.
3. Ustawienie na grobach około 2.000 krzyżów z metalowymi tabliczkami.
4. Budowa kaplicy z urządzeniem i balustradą.
5. „ katakumb o 2 skrzydłach.
6. „ pomnika Chwały, rozpoczęta w r. b.
7. „ muru, otaczającego cmentarz Obrońców Lwowa, którego koszt wykonania przyjęła na siebie z całą ofiarnością Gmina Miasta Lwowa.
8. Budowa pomnika Obrońców Lwowa na Persenkówce.

SOCIÉTÉ POUR LA PROTECTION DES TOMBEAUX DES HÉROS POLONAIS
Lwów, 18 rue Długosza, 1-er ét.

A. Organisation de la Société.

La Société a été fondée en 1919 au temps des batailles menées pour la défense de Lwów, grâce à l'initiative des mères et des familles dont les fils et les parents sont tombés en défendant la ville.

B. Les devoirs et le but de la Société.

La Société a pour but de veiller sur le cimetière des défenseurs de Lwów et considère comme son devoir:

1. Entretenir les tombeaux des Défenseurs de Lwów en bon état,
2. Orner et illuminer les tombeaux le Jour des Morts,
3. Faire dire des messes et organiser des fêtes,
4. Tenir le registre des noms des héros pour la défense de Lwów,
5. Arranger le cimetière des Défenseurs de Lwów d'après un plan confirmé, et en particulier:
 - a) bâtir une chapelle;
 - b) bâtir un mur autour de cimetière;
 - c) bâtir des catacombes;
 - d) ériger un monument de la Gloire;
 - e) ériger un monument-mausolée pour les Français tombés pendant la défense de Lwów,
6. recueillir les fonds nécessaires pour réaliser ces buts.

C. Les ressources de la Société,

1. Les cotisations des membres de la Société.
2. Les dons.
3. Les subventions.
4. Les revenus des entreprises organisées par la Société, la vente des cartes, des cierges, des croix et de la verdure au Jour des Morts,
5. Les revenus des éditions.

D. Le travail accompli par la Société.

1. Arrangement et entretien de 3000 tombeaux,
2. Nivellement de terrain au cimetière des Défenseurs de Lwów,
3. Montage des 2000 croix avec les plaques métalliques,
4. Construction de la chapelle, de son intérieur et d'une balustrade qui l'entoure,
5. Construction des catacombes avec les deux ailes,
6. Construction du Monument de la Gloire commencé l'année dernière,
7. Construction du mur autour du cimetière des Défenseurs de Lwów, dont les frais seront couverts par la bienveillance de la Ville de Lwów,

THE SOCIETY FOR THE PROTECTION OF GRAVES OF POLISH HEROES
Lwów, Długosza 18.

A. When was the Society founded.

The Society was founded in 1919 at the time of the fights in the defence of Lwów at the initiative of mothers and families of those who died defending Lwów.

B. The Tasks and Aims of the Society.

The care of the Defenders of Lwów Cemetery, and particularly:

1. Keeping the graves of the dead Defenders in good repair,
2. Ornamenting and illuminating the graves on All Saints' Day,
3. Arranging services and festivals,
4. Keeping records of names of those who died defending Lwów,
5. Building the Defenders of Lwów Cemetery according to plan confirmed, viz;
 - a) Building the Chapel,
 - b) „ „ wall surrounding the cemetery,
 - c) „ „ catacombs,
 - d) „ „ Commemoration Monument,
 - e) „ „ Monument - Mausoleum for the French who died in defence of Lwów,
6. Collection of means necessary for the realisation of the aims of the Society.

C. Society's Means.

1. Contributions of Members of the Society.
2. Voluntary contributions.
3. Subventions.
4. Income obtained from different undertakings, sale of signs, candles flowers, crosses etc. on All Saints' Day.
5. Income from publications.

D. Work accomplished by the Society.

1. Putting in order and maintenance of about 3.000 graves,
2. Levelling the grounds of the Defenders of Lwów Cemetery.
3. Providing about 2000 graves with crosses and metal tablets.
4. Building a chapel, its equipment and railing.
5. „ catacombs of two wings.
6. „ a Monument of Glory, begun this year.
7. „ a wall surrounding the cemetery of the Defenders of Lwów Cemetery, the cost of which will be defrayed by the City.

Obok wyżej wymienionych prac w obrębie cmentarza Obrońców Lwowa wydało Towarzystwo:

9. Księgę p. t. „W obronie Lwowa i Kresów Wschodnich — Polegli od 1 IX 1918 do 30 VI 1919“.

10. Jednodniówkę.

11. Kartki z widokami cmentarza Obrońców Lwowa w 8 wzorach.

12. Album obrony Lwowa Semper Fidelis.

Lwów, w kwietniu 1930.

Z Wydziału Towarzystwa Straży Mogił
Polskich Bohaterów:

Wanda Mazanowska
zast. przewodniczącej.
Zofja Nędzowska
sekretarka.

Kazimiera Neumannowa
przewodnicząca.
Olga Zakrejsowa
skarbniczka.

8. Construction du Monument des Défenseurs de
Lwów à Persenkówka,

En dehors des travaux concernant le Cimetière des
Défenseurs de Lwów, la Société a publié:

9. L'ouvrage „Pour la défense de Lwów et des Con-
fins Orientaux — morts au champ d'honneur au 30. VI.
1919“.

10. Un livret d'Occasion,

11. Des cartes postales avec les vues du cimetière des
Défenseurs de Lwów (8 photographies),

12. Un Album de la Défense de Lwów „Semper Fi-
delis“.

Lwów, avril, 1930.

Le Comité de la Société pour la protec-
tion des Tombeaux des Héros Polonais:

Wanda Mazanowska
vice-présidente.
Sophie Nędzowska
secrétaire.

Casimira Neumann
présidente.
Olga Zakrejs
trésorière.

8. The Building of a monument of the Defenders of
Lwów in Persenkówka.

Besides the above mentioned works within the grounds
of the cemetery of the Defenders of Lwów, the Society
has published.

9. A Book entitled: „The Defence of Lwów and
Eastern Confines — Those who died in the time from
1 Nov. 1918 to 30 June 1919“.

10. A pamphlet.

11. Leaflets with views of the cemetery of the Defen-
ders of Lwów in 8 designs.

12. The Album of the Defence of Lwów „Semper fi-
delis“.

Lwów, April 1930.

The Committee of the Society for the
Protection of Graves of Polish Heroes.

Mrs. Wanda Mazanowska
vice-president.
Mrs. Sophy Nędzowska
secretary.

Mrs C. Neumann
president.
Mrs. Olga Zakrejs
treasurer.

INDEKS OSOBOWY

A

Abraham (prof.) 159, 160
Abraham Roman 32, 35, 119
Acame 165
Adam Ernest 11
Adamowicz Jerzy 235
Ajdukiewicz Adam 172, 176
Albina (siostra) 93
Aleksiewicz Józef 88, 91
Andree Józef 235
Andruszewicz 45
Antoniak Stefan 235
Arend 105

B

Bac 172
Baczyński Karol 46, 48
Bainbridge S. Wiliam 84
Balicki 89
Bałabanówna Anna 45
Bałabanówna Aleksandra 188
Barańska Marja 188
Barcicka 195
Bartel Kazimierz 44
Barthélemy 165, 166, 168
Bastyr Stefan 73, 74, 231
Batowski Stanisław 57, 98, 210
Beaurain de J. 75
Bednarska Marja 186, 187, 188
Bednarski Mikołaj 186
Bestecki Tadeusz 35
Białkowski K. 57
Białobrzęski Stanisław 186
Biegański Janusz 49
Bieńkowski Stanisław 183, 185
Bilczewski Józef 9, 148, 149, 177
Bilińska Kazimiera 188
Bitschan Jerzy 48
Bittner Jan 235
Blicharski St. 66
Bober Tadeusz 35, 115, 119
Bogucka Marja 167
Bogucki 174
Borkowski 172
Borowski Stanisław 235
Brodacki Franciszek 178
Bronsford Kazimierz 137
Brossard André 56
Browiński 172
Brückman Stanisława 199
Bujalski Bolesław 14
Bujwid S. 60
Bujwidówna 28
Bukowiecki Mieczysław 134
Bunthner 35
Buzat 165, 166
Bykowski 11

C

Callum Mac 215
Camillo Perini 175
Cap Adam 235
Caziare 171
Chajes 210
Charlewski Jan 235
Chlamtacz Marceli 11, 210
Cholewianka Zofja 200
Chrzanowski 58, 64, 65
Ciaciuch Jan 135, 137
Chudyka Stan. 235
Cieński Pomian Michał 32, 101, 115, 174
Cieński Tadeusz 10
Cirin Władysław 152
Cooper Coldwell Marion 171
Cwynar Józef 235
Cygan Józef 115
Czajkowski Bolesław 133
Czarnecka Irena 90
Czarnik Kazimierz 182
Czechowicz L. 57
Czerkawski Zygmunt 235
Czernecki Wincenty 89
Czołowski Aleksander 183
Czołowski (dyr) 210
Czuruk Bolesław 143
Czyżewicz Adam 86

D

Dajczak 172
Dalborówna Janina 192, 196
Dawidowicz Antoni 71
Dawiskiba 129
Dąbrowski Stefan 165
Deleńkówna Julia 90
Dębski Tadeusz 178
Diamand 210
Dobija Mieczysław 35
Dobrowolski J. 57
Domaszewicz Aleksander 87
Domaszewicz C. 61
Dorota Michał 119
Drobniewicz Stanisław 115, 119, 174
Droński Józef 186
Dudzik Magdalena 207
Dulebianka Marja 167
Dupont 170
Dura Józef 175, 178
Dworakowski Stan. 235
Dziadek Stanisław 186
Dzieduszycka Teodozja 92, 167
Dzieduszycki Stanisław 175
Dziedzic Wojciech 183
Dziedzielewicz 190
Dzikowski 161

E

Eizerth Marjan 235
Eustachiewicz 29

F

Felczyński Władysław 235
Felicjanki SS. 145
Ferens Iruśia 145
Fiala Stanisław 105, 122, 235
Foch Ferdinand 169, 170
Fok Stefan 235
Franiszynówna Stefanja 235

G

Gajer Wiktor 187
Galagus 122
Garbień dr. 93
Garbień kpt. 108, 172
Garfein Adam 235
Gaudnik Ada 188
Gauglik 108
Gidlewski 175
Gil 103
Gizowski Kazimierz 129
Gluziński Lech 235
Gluziński Lesław 91, 172
Głazewski Adam 11
Głabiński 210
Godlewski Włodzimierz 186
Goet 137
Gologórski 190, 207
Gorzowski Józef 115
Gostyński 175
Górecki Janusz 35, 119, 121
Górniak Ludwik 235
Grabska Helena 100
Grabski Jan 100
Grabski Tadeusz 100
Graves Edmund 215
Greiner Józef 178
Grocholski Ludgard 182
Grodyński Jerzy 173, 235
Guerrini 171
Gwynn W. H. 147, 149

H

Halban 175
Haller Józef 8
Haller Stanisław 81, 170
Hartleb Kazimierz 175
Hartleb Tadeusz 175
Hausner Artur 11
Hausner Ryszard 99, 101
Heller Ludwik 182
Hempel 165
Herzig 45
Herzog Wład. 112
Holak Roman 235
Hołobut Zygmunt 178

Hoover Herbert 142, 147, 148, 149
Hozerowa 197
Höflinger 163
Hubert 100
Hulewicz Bohdan 134
Husakowscy 224
Husakowski Konstanty 235
Husakowski Władysław 235

I

Idzikowski Ludwik 75
Ihnatowicz 137
Ilkowski Ludwik 35
Imiela Andrzej Stanisław 178
Indruch Rudolf 212
Iwaszkiewicz Wacław 8, 170, 176, 177, 178

J

Jakliński Leszek 71
Jakubski 172
Janicki 175
Jankowski 93
Janota Barbara 198, 199, 205
Jarzebiński 121
Jastrzębski Marjan 178
Jawicka 188
Jeziorański 134
Jędrzejewiczowa Emilia 188, 196
Jędrzejewski Władysław 7, 64, 83, 170, 176, 210
Jurystowski 11

K

Kaczyński W. 57
Kamiński Antoni 175
Kapalka 188, 196
Karasiewicz Tokarzewski 99
Karłowiczówna Janina 174
Kawiński Guido 178
Kelly Arthur 215
Kessler Edmund 176, 178
Kielczewski 165, 175
Kinda Piotr 183
Kisielewski 112
Kleczkowska Inka 199
Klee 35
Kleeberg Franciszek 175
Klimkiewiczówna Stanisława 180
Klink Józef 48, 175, 178
Klotz Aleksander 134
Kłapko M. 66
Kłosowski Jan 235
Kmita 172
Knoblochówna Bronisława 178
Kocan A. 62

Kochanowski St. 165, 210
Koczorowski 134
Kolarzowski Aleksander 235
Kolendowski Edmund 119
Kolszewski 134
Konarzewski Daniel 7, 134, 135
Konopacki Józef 93
Kopacz A. 57
Kopeć Wiktor Ludwik 54
Kopernicki Marceli 183
Kordzik Eugeniusz 176, 178
Kornicki 176
Korolewicz Bolesław 175, 176, 178
Kosacz 49
Kosimor Franc. 235
Kostynowicz 50
Kozuliński Erwin 35
Kotowski 84
Kotowski Teofil 183
Kowalska Halina 64
Kowalski 163 (mylnie wydrukowano Kowalewski)
Kowalski Zdzisław 62, 178
Kozak Witold 35
Kozłowska Walerja 202, 208
Kozubski 62
Krasicki J. 58, 60, 61, 63, 65
Kraus Karol 99, 108
Krechowiecki 11
Kreiss H. 57
Krynicky Tadeusz 55
Krynicky Włodzimierz 183
Kubala Kazimierz 76
Kuchar T. 57
Kulczycki K. 62, 66
Kułakowski Wojciech 36
Kunze Tadeusz 186
Kurka 54
Kurkowski Stanisław 182
Kurowski 175
Kwak R. 57
Kwiatkowski Romuald 183
Kysiak Teodor 186

L

Lamezan Salins 170, 210
Lange Janina 173
Larguet Jean 232, 233
Laskownicki Bronisław 11, 210
Lasocki 11
Laveaux de 28
Laveaux de 99, 172
Lechowin Wanda 173
Leciejewska Marja 196
Ledóchowski Ignacy 176, 178
Leśniewski Józef 6, 174, 190

Leśniewski 60
Lewandowski Edward 178
Lewicki Aleksander 57
Lewicki Jakób 183, 186
Linde 83
Lipanowicz 112
Liputa 49
Lisowski 93
Lityńska Helena 92
Lord 165, 166
Löwenherz Henryk 11

Ł

Łępkowski Łucjan 71
Łódziński Tadeusz 57, 58, 60
Łomnicki 105
Łoziński J. 61

M

Machalski 68
Machnicki Roman 133
Maciulski Wacław 115
Madejski Witold 71
Madurowicz Maurycy 186
Malczewski 83
Maleczyńska Emilia 192
Mandryk Franc. 235
Manowarda Walerjan 235
Marchwiński 137
Marczewski Wojciech 175, 178
Markowski Jakób 186
Marnik A. 84
Marszałkowicz Płomieńczyk Jan 53
Maślanka 175
Matkowski 175
Maule 165, 171
Mayer 137
Mazanowska Wanda 210
Mazanowski Józef 33, 35, 98, 123, 235
Mączyński Czesław 4, 67, 68, 93, 97, 170, 171, 172, 174, 181, 210
Mądzielówna 188
Mehoffer Alfred 227
Mejbaum 172
Mercik 133
Metzger 119
Michalewski Adaś 42
Michałowska Anna 143
Michałowski 165
Mikołajewski Tad. 45
Miński Kazimierz 171
Mirecki-Zborzyl 46, 49
Misztur Stanisława 235
Mitchell W. 149
Mładejowski Julian 235
Młodnicki 68

Modliszewski Karol 235
Mond 28, 174
Mostowski Henryk 49, 112
Mochacki Włodzimierz 186
Moch 122
Moch Jan 235
Motylewski 78
Murczyński Władysław 183, 186
Muśnicki-Dowbór 7, 137
Müller 175
Mycielski Feliks 165

N

Nagórski Józef 186
Nestarowski Adam 235
Neumann Józef 11, 177, 210
Neumannowa Kazimiera 210
Niemira 134
Niewiadomska Prus Janina 235
Niewiadomski Augustyn 235
Niłski 172
Nowak Józef 45, 66, 122, 235
Nowosielecki Tadeusz 35

O

Obertyński (por.) 175
Obertyński (pułk.) 175
Obirek Julian 11, 147
Odierzyński R. 57
Olechowski Jan 67
Olechowski Marjan 115, 121
Olejniczek Adam 35
Olszewski Stanisław 185
Opieńska Marja 167, 191, 209, 210
Ordon Stanisław 186
Ornatowski Juliusz 178
Orzechowski Zdzisław 69, 71, 175
Ostaszewski Bronisław 183
Ostaszewski 210
Ostrowski Tadeusz 90
Oziębły 11

P

Paderewski Ignacy 3
Paleolog Stanisława 192
Pański 93
Paszkiewicz Gustaw 134
Patka Stanisław 183
Pawłowska Józefa 207
Pawłowski Jerzy 235
Pearson 83
Pempus Jan 119
Petrażycki Adam 226
Petrykiewicz Antoni 235
Piechowska Franciszka 188
Piechowski Franciszek 186
Pieracki Bronisław 43, 172
Pieracki Jan 11
Piłsudski Józef 2, 174, 210
Poeche Kornel 235
Ponicki Franciszek 186
Poratynski 210
Potocki Roman 165
Pragłowski Aleksander 178
Procajło A. 12, 13
Procajło 93
Próchnicki Zdzisław 11, 210
Przybyła Jan 96
Przybyszowie 84
Przychodzki 137
Puczan Franciszek 235

Q

Quest Stanisław 119

R

Radoń 93
Rechowicz (Rak) 172
Reich 105
Reindl Włodzimierz 186
Reinlender 155, 156
Reyowa Józefa 167
Renty de 166, 171
Roehr Antoni 119
Roland 74
Romański Wiktor 178
Rozwadowski Antoni 183
Rozwadowski Tadeusz Jor-

dan 5, 165, 170, 174, 175, 179, 180, 210
Rozwadowski Władysław 176, 178
Rudnicki Mieczysław 71
Rydygier 93
Rygierówna 188
Rylski Kazimierz 176
Rzepecki Antoni 45, 105

S

Sagańska Jadwiga 90
Salins Lamezan 170
Saneta lub Sanetra 188, 196
Sapieha St. 160
Sarnicki K. 62
Schlarb Artur 183
Schleicher 210
Schmidt Wojciech 183
Schreiter 134
Schröder Artur 96
Schrötter 57
Scott Elgin 56
Sedlaczówna Marja 196
Selzer 172
Serojczkowski Feliks 129
Serwaczyński Henryk 178
Siemaszko Wojciech 105, 122
Siemiradzki Józef 186
Sigmunt Adolf 152
Signar 112
Sikora Emil 188, 196, 201
Sikorski Walerjan 53
Sikorski Władysław 6, 102
Sima Stanisław 183
Skalkowski Nałęcz Iwo 35, 98, 163, 235
Skarbek Aleksander 10, 11, 173
Skiba Józef 178
Skowronski 171
Sławiczek 175
Słotwiński 235
Słowik Zygm. 235
Smętkowska Walentyna 143
Smotrecki 54
Smyth 165

Sokołowski 58, 63, 65
Soldenhof 137
Sosnkowski 170
Spiechowicz Boruta 46, 48
Stabile 165
Stahl Leonard 11, 210
Stankiewicz 134, 135
Stankiewicz Irena 199
Stankiewicz Marja 199
Starck Wilhelm 53, 54
Starosolska Zofja 188
Stasiniewicz Julian 178
Stawarski 133
Stawecka Olga 196
Stec Stefan 77, 79
Steczowski Jan Kanty 11
Stesłowicz Władysław 11
Stokowska Wiktoria 64, 195
Strzelczyk Cyryl 178
Studziska 188
Stytarczyń Zofja 119
Suchowiak Lech 135
Sudhoff 210
Sulimirski Wit 182, 190, 201
Sulyk Józef 235
Surdel Józef 186
Szafranski Michał 235
Szarota Jan 92
Szaskiewicz Antoni 178
Szczepanowski Stanisław 60, 133, 165, 171
Szczepański Zdzisław 89
Szczuplakiewicz Kazimierz 100
Szczurkowski 35
Schirmer Kazimierz 65
Szmidt 111, 119
Sznappa Stefan 226
Szpor Łucjan 186
Szwarcer 175
Szwedo Jan 113
Szydłowski Sławosz 35
Szyling 112
Szymańska Marja (później zameżna Jasińska) 191, 199, 202, 205, 207, 209
Szymański Antoni 134

Ś

Śniadowski Leon 235
Śniadowski Marceli 58
Świdzińska Anna 45, 122
Świdzińska Józefa 45
Świdziński Emil 45
Świeżawski Adam 16
Święcicki 175

T

Tatzeiterówna 195
Tekla (siostra) 93
Teodorowicz 210
Thullie 83, 170
Tieger 80
Tokarzewski Karasiewicz 99, 174
Tołoczówna Helena 192
Tonini 171
Toruń Władysław 74
Trojnar 188, 196
Trzeźniowski Tatar Zdzisław 14
Twardowski 210
Tyszkiewicz Mieczysław 133

V

Vetulani Marja 64
Viart de Carton 165
Villaine 166

W

Walenty 122
Walicka Janina 96
Wańkiewicz 165
Wasilewska Halina 64
Wąsowicz Dunin Jerzy
Weinberg Maksymilian 235
Weissman Władysław 186
Welser Franciszek 235
Węgrzynowski Lesław 85, 172
Wiczowski 159
Widł Jerzy 70
Wierzbowski (Weksler) 35
Więckowski Erwin 175

Wilczek Antoni 49
Wilczek Józef 115, 119, 129
Wilczyńska Zofja 192
Wiśniewski Teofil 35
Wiśniewski Zygmunt 84
Włodarski 175
Włodzimirski 210
Wolak Stanisław 43, 45, 101, 110, 235
Wójcik Bronisław 235
Wójcikowski Paweł 133
Wrażej W. 61, 64
Wyrwiński Wilk Wilhelm 235
Wysocki-Strzelczyk Sylwester 176, 178

Y

Yeager Emer 84

Z

Zachara Stanisław 35
Zagórska Aleksandra 188, 191, 196, 197, 199, 201
Zagórski (doktor) 170
Zagórski (gen.) 83
Zagórszczak Antoni 235
Zajączkowski Bolesław 35
Zaleski 165
Zalewski 87
Zamoyski Adam 170
Zawidowski 186
Zaziemski Juliusz 235
Zborzyl-Mirecki 46
Zdobnicka Antonina 90
Zdobnicka Marja 90
Zeburski Stan. 235
Zglinnicka Izabela 188
Zglinnicka Kazimiera 188
Zgórski Józef 210
Zielńska 196
Zielńska 188
Zofja (siostra) 93
Zubczewski R. 58, 61, 65
Zygmuntowicz Zygmunt 122

Ż

Żurowski 175

INDEKS OSOBOWY

A

Abraham (prof.) 159, 160
Abraham Roman 32, 35, 119
Acame 165
Adam Ernest 11
Adamowicz Jerzy 235
Ajdukiewicz Adam 172, 176
Albina (siostra) 93
Aleksiewicz Józef 88, 91
Andree Józef 235
Andruszewicz 45
Antoniak Stefan 235
Arend 105

B

Bac 172
Baczynski Karol 46, 48
Bainbridge S. Wiliam 84
Balicki 89
Bałabanówna Anna 45
Bałabanówna Aleksandra 188
Barańska Marja 188
Barcicka 195
Bartel Kazimierz 44
Barthélemy 165, 166, 168
Bastyr Stefan 73, 74, 231
Batowski Stanisław 57, 98, 210
Beaurain de J. 75
Bednarska Marja 186, 187, 188
Bednarski Mikołaj 186
Bestecki Tadeusz 35
Białkowski K. 57
Białobrzęski Stanisław 186
Biegański Janusz 49
Bienkowski Stanisław 183, 185
Bilczewski Józef 9, 148, 149, 177
Bilińska Kazimiera 188
Bitschan Jerzy 48
Bittner Jan 235
Blicharski St. 66
Bober Tadeusz 35, 115, 119
Bogucka Marja 167
Bogucki 174
Borkowski 172
Borowski Stanisław 235
Brodacki Franciszek 178
Bronsford Kazimierz 137
Brossard André 56
Browiński 172
Brückman Stanisława 199
Bujalski Bolesław 14
Bujwid S. 60
Bujwidówna 28
Bukowiecki Mieczysław 134
Bunthner 35
Buzat 165, 166
Bykowski 11

C

Callum Mac 215
Camillo Perini 175
Cap Adam 235
Caziare 171
Chajes 210
Charlewski Jan 235
Chlamtacz Marceli 11, 210
Cholewianka Zofja 200
Chrzanowski 58, 64, 65
Ciaciuch Jan 135, 137
Chudyka Stan. 235
Cieński Pomian Michał 32, 101, 115, 174
Cieński Tadeusz 10
Cirin Władysław 152
Cooper Coldwell Marion 171
Cwynar Józef 235
Cygan Józef 115
Czajkowski Bolesław 133
Czarnecka Irena 90
Czarnik Kazimierz 182
Czechowicz L. 57
Czerkawski Zygmunt 235
Czernecki Wincenty 89
Czołowski Aleksander 183
Czołowski (dyr) 210
Czuruk Bolesław 143
Czyzewicz Adam 86

D

Dajczak 172
Dalborówna Janina 192, 196
Dawidowicz Antoni 71
Dawiskiba 129
Dąbrowski Stefan 165
Deleńkówna Julja 90
Dębski Tadeusz 178
Diamand 210
Dobija Mieczysław 35
Dobrowolski J. 57
Domaszewicz Aleksander 87
Domaszewicz C. 61
Dorota Michał 119
Drobniewicz Stanisław 115, 119, 174
Droński Józef 186
Dudzik Magdalena 207
Dulębianka Marja 167
Dupont 170
Dura Józef 175, 178
Dworakowski Stan. 235
Dziadek Stanisław 186
Dzieduszycka Teodozja 92, 167
Dzieduszycki Stanisław 175
Dziedzic Wojciech 183
Dziedzielewicz 190
Dzikowski 161

E

Eizerth Marjan 235
Eustachiewicz 29

F

Felczyński Władysław 235
Felicjanki SS. 145
Ferens Iruśia 145
Fiala Stanisław 105, 122, 235
Foch Ferdynand 169, 170
Fok Stefan 235
Franiszynówna Stefanja 235

G

Gajer Wiktor 187
Gałagus 122
Garbień dr. 93
Garbień kpt. 108, 172
Garfein Adam 235
Gaudnik Ada 188
Gauglik 108
Gidlewski 175
Gil 103
Gizowski Kazimierz 129
Gluziński Lech 235
Gluziński Lesław 91, 172
Głazewski Adam 11
Głabiński 210
Godlewski Włodzimierz 186
Goet 137
Gołogórski 190, 207
Gorzkowski Józef 115
Gostyński 175
Górecki Janusz 35, 119, 121
Górniak Ludwik 235
Grabska Helena 100
Grabski Jan 100
Grabski Tadeusz 100
Graves Edmund 215
Greiner Józef 178
Grocholski Ludgard 182
Grodyński Jerzy 173, 235
Guerrini 171
Gwynn W. H. 147, 149

H

Halban 175
Haller Józef 8
Haller Stanisław 81, 170
Hartleb Kazimierz 175
Hartleb Tadeusz 175
Hausner Artur 11
Hausner Ryszard 99, 101
Heller Ludwik 182
Hempel 165
Herzig 45
Herzog Wład. 112
Holak Roman 235
Hołobut Zygmunt 178

Hoover Herbert 142, 147, 148, 149

Hozerowa 197
Höflinger 163
Hubert 100
Hulewicz Bohdan 134
Husakowscy 224
Husakowski Konstanty 235
Husakowski Władysław 235

I

Idzikowski Ludwik 75
Ihnatowicz 137
Ilkowski Ludwik 35
Imiela Andrzej Stanisław 178
Indruch Rudolf 212
Iwaszkiewicz Wacław 8, 170, 176, 177, 178

J

Jakliński Leszek 71
Jakubski 172
Janicki 175
Jankowski 93
Janota Barbara 198, 199, 205
Jarzębiński 121
Jastrzębski Marjan 178
Jawecka 188
Jeziorański 134
Jędrzejewiczowa Emilja 188, 196
Jędrzejewski Władysław 7, 64, 83, 170, 176, 210
Jurystowski 11

K

Kaczyński W. 57
Kamiński Antoni 175
Kapałka 188, 196
Karasiewicz Tokarzewski 99
Karlówicówna Janina 174
Kawiński Guido 178
Kelly Arthur 215
Kessler Edmund 176, 178
Kielczewski 165, 175
Kinda Piotr 183
Kisielewski 112
Kleczkowska Inka 199
Klee 35
Kleeberg Franciszek 175
Klimkiewiczówna Stanisława 180
Klink Józef 48, 175, 178
Klotz Aleksander 134
Kłapko M. 66
Kłosowski Jan 235
Kmita 172
Knoblochówna Bronisława 202, 208
Kocan A. 62

Kochanowski St. 165, 210
Koczorowski 134
Kolarzowski Aleksander 235
Kolendowski Edmund 119
Kolszewski 134
Konarzewski Daniel 7, 134, 135
Konopacki Józef 93
Kopacz A. 57
Kopeć Wiktor Ludwik 54
Kopernicki Marceli 183
Kordzik Eugeniusz 176, 178
Kornicki 176

Korolewicz Bolesław 175, 176, 178
Kosacz 49
Kosimor Franc. 235
Kostynowicz 50
Koszuliński Erwin 35
Kotnowski 84
Kotowski Teofil 183
Kowalska Halina 64
Kowalski 163 (mylnie wydrukowano Kowalewski)
Kowalski Zdzisław 62, 178
Kozak Witold 35
Kozłowska Walerja 202, 208
Kozubski 62
Krasicki J. 58, 60, 61, 63, 65
Kraus Karol 99, 108
Krechowiecki 11
Kreiss H. 57
Krynicky Tadeusz 55
Krynicky Włodzimierz 183
Kubala Kazimierz 76
Kuchar T. 57
Kulczycki K. 62, 66
Kułakowski Wojciech 36
Kunze Tadeusz 186
Kurka 54
Kurkowski Stanisław 182
Kurowski 175
Kwak R. 57
Kwiatkowski Romuald 183
Kysiak Teodor 186

L

Lamezan Salins 170, 210
Lange Janina 173
Larguet Jean 232, 233
Laskownicki Bronisław 11, 210
Lasocki 11
Laveaux de 28
Laveaux de 99, 172
Lechowin Wanda 173
Leciejewska Marja 196
Ledóchowski Ignacy 176, 178
Leśniewski Józef 6, 174, 190

Leśniowski 60
Lewandowski Edward 178
Lewicki Aleksander 57
Lewicki Jakób 183, 186
Linde 83
Lipanowicz 112
Liputa 49
Lisowski 93
Lityńska Helena 92
Lord 165, 166
Löwenherz Henryk 11

Ł

Łępkowski Lucjan 71
Łodziński Tadeusz 57, 58, 60
Łomnicki 105
Łoziński J. 61

M

Machalski 68
Machnicki Roman 133
Maciulski Wacław 115
Madejski Witold 71
Madurowicz Maurycy 186
Malczewski 83
Maleczyńska Emilja 192
Mandryk Franc. 235
Manowarda Walerjan 235
Marchwiński 137
Marczewski Wojciech 175, 178
Markowski Jakób 186
Marnik A. 84
Marszałkowicz Płomieńczyk Jan 53
Maślanka 175
Matkowski 175
Maule 165, 171
Mayer 137
Mazanowska Wanda 210
Mazanowski Józef 33, 35, 98, 123, 235
Mączyński Czesław 4, 67, 68, 93, 97, 170, 171, 172, 174, 181, 210
Mądzielówna 188
Mehoffer Alfred 227
Mejbaum 172
Mercik 133
Metzger 119
Michalewski Adaś 42
Michałowska Anna 143
Michałowski 165
Mikołajewski Tad. 45
Miński Kazimierz 171
Mirecki-Zborzyl 46, 49
Misztur Stanisława 235
Mitchell W. 149
Mładejowski Julian 235
Młodnicki 68

Modliszewski Karol 235
Mond 28, 174
Mostowski Henryk 49, 112
Mochacki Włodzimierz 186
Moch 122
Moch Jan 235
Motylewski 78
Murczyński Władysław 183, 186
Muśnicki-Dowbór 7, 137
Müller 175
Mycielski Feliks 165

N

Nagórski Józef 186
Nestorowski Adam 235
Neumann Józef 11, 177, 210
Neumannowa Kazimiera 210
Niemiara 134
Niewiadomska Prus Janina 235
Niewiadomski Augustyn 235
Niński 172
Nowak Józef 45, 66, 122, 235
Nowosielecki Tadeusz 35

O

Obertyński (por.) 175
Obertyński (pułk.) 175
Obirek Julian 11, 147
Odzierzyński R. 57
Olechowski Jan 67
Olechowski Marjan 115, 121
Olejniczek Adam 35
Olszewski Stanisław 185
Opieńska Marja 167, 191, 209, 210
Ordon Stanisław 186
Ornatowski Juliusz 178
Orzechowski Zdzisław 69, 71, 175
Ostaszewski Bronisław 183
Ostaszewski 210
Ostrowski Tadeusz 90
Oziębły 11

P

Paderewski Ignacy 3
Paleolog Stanisław 192
Pański 93
Paszkiewicz Gustaw 134
Patka Stanisław 183
Pawłowska Józefa 207
Pawłowski Jerzy 235
Pearson 83
Pempus Jan 119
Petrażycki Adam 226
Petrykiewicz Antoni 235
Piechowska Franciszka 188
Piechowski Franciszek 186
Pieracki Bronisław 43, 172
Pieracki Jan 11
Piłsudski Józef 2, 174, 210
Poeche Kornel 235
Ponicki Franciszek 186
Poratynski 210
Potocki Roman 165
Pragłowski Aleksander 178
Procajło A. 12, 13
Procajło 93
Próchnicki Zdzisław 11, 210
Przybyła Jan 96
Przybyszowie 84
Przychodzki 137
Puczan Franciszek 235

Q

Quest Stanisław 119

R

Radoń 93
Rechowicz (Rak) 172
Reich 105
Reindl Włodzimierz 186
Reinlender 155, 156
Reyowa Józefa 167
Renty de 166, 171
Roehr Antoni 119
Roland 74
Romański Wiktor 178
Rozwadowski Antoni 183
Rozwadowski Tadeusz Jor-

dan 5, 165, 170, 174, 175, 179, 180, 210
Rozwadowski Władysław 176, 178
Rudnicki Mieczysław 71
Rydygier 93
Rygierówna 188
Rylski Kazimierz 176
Rzepecki Antoni 45, 105

S

Sagańska Jadwiga 90
Salins Lamezan 170
Saneta lub Sanetra 188, 196
Sapieha St. 160
Sarnicki K. 62
Schlarb Artur 183
Schleicher 210
Schmidt Wojciech 183
Schreiter 134
Schröder Artur 96
Schrötter 57
Scott Elgin 56
Sedlaczówna Marja 196
Selzer 172
Serojczkowski Feliks 129
Serwaczyński Henryk 178
Siemaszko Wojciech 105, 122
Siemiradzki Józef 186
Sigmunt Adolf 152
Signar 112
Sikora Emil 188, 196, 201
Sikorski Walerjan 53
Sikorski Władysław 6, 102
Sima Stanisław 183
Skalkowski Nałęcz Iwo 35, 98, 163, 235
Skarbek Aleksander 10, 11, 173
Skiba Józef 178
Skowroński 171
Sławiczek 175
Słowiński 235
Słowik Zygm. 235
Smętkowska Walentyna 143
Smotrecki 54
Smyth 165

Sokołowski 58, 63, 65
Soldenhof 137
Sosnkowski 170
Spiechowicz Boruta 46, 48
Stabile 165
Stahl Leonard 11, 210
Stankiewicz 134, 135
Stankiewicz Irena 199
Stankiewicz Marja 199
Starck Wilhelm 53, 54
Starosolska Zofja 188
Stasiniewicz Julian 178
Stawarski 133
Stawecka Olga 196
Stec Stefan 77, 79
Steczkowski Jan Kanty 11
Stesłowicz Władysław 11
Stokowska Wiktorja 64, 195
Strzelczyk Cyryl 178
Studzińska 188
Stytarczyn Zofja 119
Suchowiak Lech 135
Sudhoff 210
Sulimski Wit 182, 190, 201
Sulik Józef 235
Surdel Józef 186
Szafranski Michał 235
Szarota Jan 92
Szczepanowski Antoni 178
Szczepanowski Stanisław 60, 133, 165, 171
Szczepański Zdzisław 89
Szczuplakiewicz Kazimierz 100
Szczurkowski 35
Schirmer Kazimierz 65
Szmidt 111, 119
Sznapka Stefan 226
Szpor Łucjan 186
Szwarcer 175
Szwedo Jan 113
Szydłowski Sławosław 35
Szyling 112
Szymańska Marja (później zamężna Jasińska) 191, 199, 202, 205, 207 209
Szymański Antoni 134

Ś

Śniadowski Leon 235
Śniadowski Marcelli 58
Świdzińska Anna 45, 122
Świdzińska Józefa 45
Świdziński Emil 45
Świeżawski Adam 16
Święcicki 175

T

Tatzreiterówna 195
Tekla (siostra) 93
Teodorowicz 210
Thullie 83, 170
Tieger 80
Tokarzewski Karasiewicz 99, 174
Toloczówna Helena 192
Tonini 171
Toruń Władysław 74
Trojnar 188, 196
Trześniowski Tatar Zdzisław 14
Twardowski 210
Tyszkiewicz Mieczysław 133

V

Vetulani Marja 64
Viart de Carton 165
Villaine 166

W

Walenty 122
Walicka Janina 96
Wańkowicz 165
Wasilewska Halina 64
Wąsowicz Dunin Jerzy
Weinberg Maksymilian 235
Weissman Władysław 186
Welser Franciszek 235
Węgrzynowski Lesław 85, 172
Wiczowski 159
Widz Jerzy 70
Wierzbowski (Weksler) 35
Więckowski Erwin 175

Wilczek Antoni 49
Wilczek Józef 115, 119, 129
Wilczyńska Zofja 192
Wiśniewski Teofil 35
Wiśniewski Zygmunt 84
Włodarski 175
Włodzimirski 210
Wolak Stanisław 43, 45, 101, 110, 235
Wójcik Bronisław 235
Wójcikowski Paweł 133
Wrażej W. 61, 64
Wyrwiński Wilk Wilhelm 235
Wysocki-Strzelczyk Sylwester 176, 178

Y

Yeager Emer 84

Z

Zachara Stanisław 35
Zagórska Aleksandra 188, 191, 196, 197, 199, 201
Zagórski (doktor) 170
Zagórski (gen.) 83
Zagórszczak Antoni 235
Zajączkowski Bolesław 35
Zaleski 165
Zalewski 87
Zamoyski Adam 170
Zawidowski 186
Zaziemski Juliusz 235
Zborzyl-Mirecki 46
Zdobnicka Antonina 90
Zdobnicka Marja 90
Zeburski Stan. 235
Zglinnicka Izabela 188
Zglinnicka Kazimiera 188
Zgórski Józef 210
Zielarska 196
Zielińska 188
Zofja (siostra) 93
Zubczewski R. 58, 61, 65
Zygmuntowicz Zygmunt 122

Ż

Żurowski 175

ERRATA

Wydrukowano:

Tabl. 11 — Juryslawski	Jurystowski
" 24 — 16. XI.	9. XI.
" 34 — Placówki	Miejsce placówek
" 36 — placówki	sektora
" 38 — z gmachu.	z dachu.
" 42 — 3 obrazy należą do odcinka 1-go,	a 1-szy obraz do odcinka 2-go.
" 46 — 20. XI.	22. XI.
" 53 — lotniczego	lotnego
" 57 —	Reprodukcja obrazu St. Batowskiego.
" 58 — Inżynier Marcelli Śniadowski	Inżynier pułkownik Marcelli Śniadowski
" 65 — Schirmer	Schirmer
" 102 — Napis »Oddział telegraficzny i kuchnia polowa w Bartatowie« odnosi się do obrazu na tabl. 129.	

Powinno być:

Wydrukowano:

Tabl. 108 — kapt. Kraus, pplk. Gauglik.	Pułk. Kraus, kap. Weiss, ppłk. Gaugliuz.
" 110 — Napis pod 1-szym obrazem odnosi się do obrazu 2-go, tabl. 112 i odwrotnie.	Grzybowiec.
" 110 — Grzybowiec.	Kowalskiego
" 163 — Kowalewskiego	(Kmita) Stasiniewicz
" 172 — Kmita	Skautu. W czasie
" 173 — Skautu w czasie	M. S. O.
" 187 — O. L. K.	Sudhoff,
" 210 — Sudhof,	Dyr. Józef Zgórski,
" 210 — Po Włodzimirskim dodać	Poznańczyków
" 225 — poznańczyków	pomnika Chwały
" 228 — pomnika chwały	

Powinno być:

Biblioteka Śląska w Katowicach
Id: 0030000420599

IV 11293